

**5e herziening
bestemmingsplan
Buitengebied Lemelerveld,
Knuvendijk 1**

Inhoudsopgave

Toelichting	5
Hoofdstuk1 Inleiding	5
1.1 Algemeen	5
1.2 Aanleiding	5
1.3 De bij het plan behorende stukken	5
Hoofdstuk2 Beleid	6
2.1 Europees- en rijksbeleid	6
2.2 Provinciaal beleid	6
2.3 Gemeentelijk beleid	10
Hoofdstuk3 Onderzoek	13
3.1 Beschrijving van de huidige situatie	13
3.2 Onderzoeken	13
Hoofdstuk4 Planbeschrijving	24
4.1 Algemeen	24
4.2 Beschrijving gewenste situatie	24
Hoofdstuk5 Toelichting op de regels	25
Hoofdstuk6 Economische uitvoerbaarheid	26
Hoofdstuk7 Inspraak en overleg	27
7.1 Overleg	27
Hoofdstuk8 Zienswijzen en kennisgeving	29
Bijlagen toelichting	31
Bijlage 1 Advies Oversticht	33
Bijlage 2 Erfinrichtingsplan	41
Bijlage 3 Bouwkundig rapport	61
Bijlage 4 Quickscan	69
Bijlage 5 QRA Externe Veiligheid	103
Regels	143
Hoofdstuk1 Inleidende regels	144
Artikel 1 Begrippen	144
Artikel 2 Wijze van meten	150
Hoofdstuk2 Bestemmingsregels	151
Artikel 3 Wonen	151
Hoofdstuk3 Algemene regels	155
Artikel 4 Antidubbelregel	155
Artikel 5 Algemene gebruiksregels	156
Artikel 6 Algemene afwijkingsregels	157
Artikel 7 Algemene procedureregels	158
Artikel 8 Overige regels	159
Hoofdstuk4 Overgangs- en slotregels	160
Artikel 9 Overgangsrecht	160
Artikel 10 Slotregel	161

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de aanleiding voor de bestemmingsplanherziening en de ligging en begrenzing van het plangebied aangegeven. Verder wordt een opsomming van de vigerende bestemmingsplannen gegeven, die met het nieuwe bestemmingsplan worden herzien.

1.1 Algemeen

Het voorliggende bestemmingsplan "5^e herziening bestemmingsplan Buitengebied Lemelerveld, Knuvendijk 1" betreft een partiële herziening van het bestemmingsplan "Buitengebied Lemelerveld" welke is vastgesteld op 21 april 2008 en goedgekeurd op 7 augustus 2008 en de "2^e partiële herziening bestemmingsplan Buitengebied Lemelerveld, Knuvendijk 1" vastgesteld op 27 september 2010. In deze partiële herziening wordt toepassing gegeven aan het beleid voor vrijkomende agrarische bebouwing. Hierdoor is het mogelijk om de bestaande bebouwing te benutten voor realisatie van een woonvorm voor acht mensen met een verstandelijke beperking met dagbesteding.

Kaart 1 Knuvendijk 1

1.2 Aanleiding

Op 19 september 2011 hebben initiatiefnemers verzocht om met toepassing van het VAB-beleid het bestemmingsplan voor het perceel Knuvendijk 1 in Lemelerveld te herzien zodat zij op deze locatie een woonvorm voor mensen met een verstandelijke beperking kunnen vestigen met dagbesteding.

1.3 De bij het plan behorende stukken

De 5^e partiële herziening van het bestemmingsplan "Buitengebied Lemelerveld" bestaat uit de volgende stukken:

- Toelichting;
- Verbeelding (NL.IMRO.0148.BLemhz5-vs01);
- Regels.

Hoofdstuk 2 **Beleid**

2.1 **Europees- en rijksbeleid**

De Nota Ruimte is op 17 januari 2006 aangenomen door de Eerste Kamer.

De komende jaren zal het aantal vrijkomende gebouwen in het buitengebied blijven stijgen. Hergebruik van vrijkomende bebouwing: vrijkomende bebouwing kan worden omgezet in een woonbestemming of dienen als vestigingsruimte voor kleinschalige bedrijvigheid. Het kan daarbij gaan om bedrijvigheid die gelieerd is aan de functie van het buitengebied, zoals bijvoorbeeld recreatiebedrijven. Daarnaast kunnen vestigingsmogelijkheden worden geboden aan niet direct aan het buitengebied gebonden activiteiten en bedrijvigheid, zoals galerieën, kinderdagverblijven, advies- of architectenbureaus. Ook kan de beschikbare ruimte worden gebruikt ten behoeve van mantelzorg.

Om het hergebruik van leegstaande gebouwen te stimuleren en de mogelijkheden te benutten die nieuwbouw biedt om de kwaliteit en vitaliteit van de groene ruimte te vergroten, heeft het rijk aan provincies gevraagd om een planologisch kader op te stellen voor het thema bebouwing in het buitengebied. Dit ruimtelijk beleid levert een belangrijke bijdrage aan zowel de landschappelijke kwaliteit van het buitengebied als aan vergroting van de mogelijkheden om er te wonen, werken en te recreëren.

2.2 **Provinciaal beleid**

2.2.1 **Omgevingsvisie en verordening Provincie Overijssel**

De Omgevingsvisie richt zich op ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid. Ruimtelijke kwaliteit wordt gerealiseerd door naast bescherming vooral in te zetten op het verbinden van bestaande gebiedskwaliteiten en nieuwe ontwikkelingen waarbij bestaande kwaliteiten worden beschermd en versterkt en nieuwe kwaliteiten worden toegevoegd. Duurzaamheid wordt gerealiseerd door een transparante en evenwichtige afweging van ecologische, economische en sociaal-culturele beleidsambities. De volgende hoofdstukken geven aan dat de met het plan beoogde ontwikkelingen aansluiten bij de Omgevingsvisie.

De Omgevingsvisie richt zich op het versterken en beschermen van bestaande en nieuwe kwaliteiten door middel van gebiedskenmerken. De Omgevingsverordening verankert dat nieuwe ontwikkelingen bijdragen aan het versterken van de ruimtelijke kwaliteit in overeenstemming met de gebiedskenmerken. Verder dient onderbouwd te worden dat de nieuwe ontwikkeling past binnen het ontwikkelingsperspectief dat voor het gebied is neergelegd.

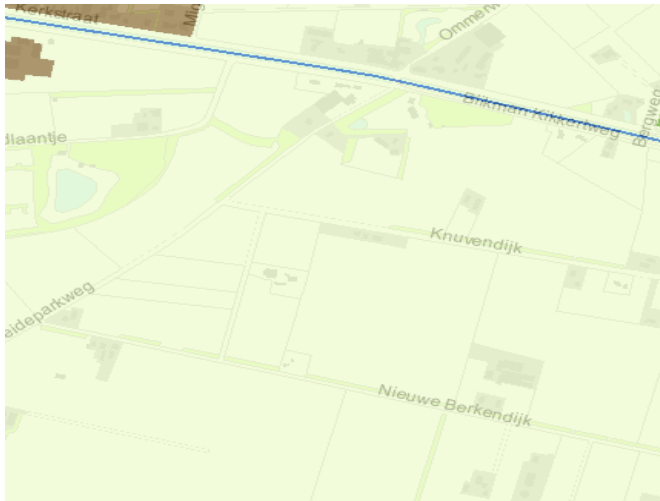
De gebiedskenmerken zijn inzichtelijk gemaakt op kaart met kaartnummers 09295046, 09295047 en 09295049. De nadere uitwerking is neergelegd in de Catalogus Gebiedskenmerken. Bestemmingsplannen dienen in overeenstemming te zijn met de nummerende uitspraken uit voornoemde Catalogus. Voorts worden er richtinggevende uitspraken gedaan. Voor zover deze uitspraken zich daarvoor lenen dienen bestemmingsplannen ook hiermee in overeenstemming te zijn.

2.2.2 **Knuvendijk 1**

2.2.2.1 *Ontwikkelingsperspectief*

Het perceel Knuvendijk 1 ligt in het gebied waarvoor het ontwikkelingsperspectief "buitengebied, accent productie, schoonheid van de moderne landbouw" geldt. Voor een duidelijke weergave zie onderstaande figuur.

Kaart 2. Ontwikkelingsperspectief

Dit ontwikkelingsperspectief ziet op open gebieden waar verdere modernisering en schaalvergroting van de landbouw royaal de ruimte krijgt. Dit ontwikkelingsperspectief omvat de gebieden waar het ruimtelijk raamwerk van lanen, waterlopen, lintbebouwingen en bosstroken optimaal in harmonie zijn met deze schaalvergroting. De kwaliteitsambitie is om de diverse landschappen herkenbaar te houden ten opzichte van elkaar en verschillen en contrasten binnen deze landschappen te accentueren.

De onderhavige ontwikkeling op het Knuwendijk 1 past binnen het ontwikkelingsperspectief in die zin dat het de agrarische bedrijvigheid in de omgeving niet belemmerd. Op generlei wijze wordt verdere modernisering en schaalvergroting van de landbouw beperkt. Ook wordt het erf conform **Bijlage 1** het advies van het Oversticht aangesloten bij het landschap. Het landschap blijft daarom herkenbaar.

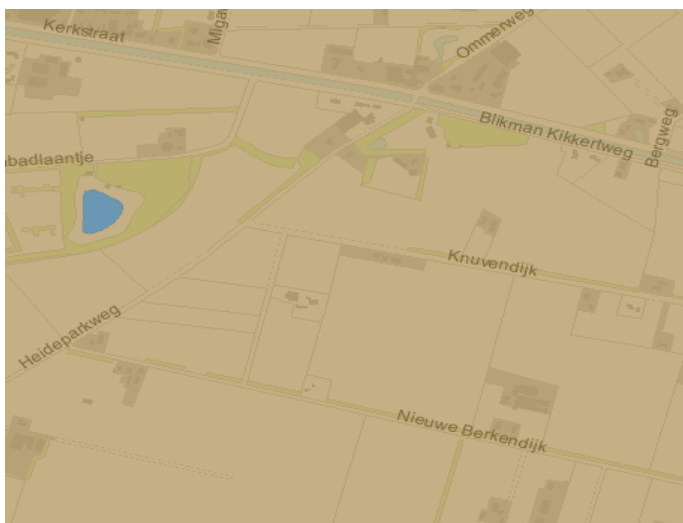
2.2.2.2 Gebiedskenmerken

Op het plangebied zijn drie lagen van toepassing; de natuurlijke laag, de laag van het agrarisch cultuurgebied en de lust en leisurelaag. Hieronder worden de ontwikkelingen nader toegespitst op deze drie lagen.

2.2.2.2.1 Natuurlijke laag

Zoals zichtbaar op onderstaand figuur ligt het plangebied op kaart met kaartnummer 09295046 in de natuurlijke laag binnen de dekzandvlakte en ruggen.

Kaart 3. Natuurlijke laag

De Omgevingsvisie zegt over dekzandvlakte en ruggen het volgende.

In de occupatiegeschiedenis zijn de dekzandgebieden voor het overgrote deel in cultuur gebracht als essenlandschap, oude hoevenlandschap en heideontginningslandschap. Kenmerkend reliëf is op veel plaatsen vervlakt, b.v. door egalisaties ten behoeve van de landbouw.

De ambitie is de natuurlijke verschillen tussen hoog en laag en tussen droog en nat functioneel meer sturend en beleefbaar te maken. Dit kan bijvoorbeeld door een meer natuurlijk watersysteem en door beplanting met 'natuurlijke' soorten. En door de (strekings)richting van het landschap te benutten in gebiedsontwerpen.

De norm zoals aangegeven in de Catalogus is dat dekzandvlakten en ruggen een beschermende bestemmingsregeling krijgen, gericht op instandhouding van de hoofdlijnen het huidige reliëf.

In de richtinggevende uitspraak is aangegeven dat als ontwikkelingen plaats vinden, deze dan bijdragen aan het beter zichtbaar en beleefbaar maken van de hoogteverschillen en het watersysteem. Beiden zijn tevens uitgangspunt bij (her)inrichting.

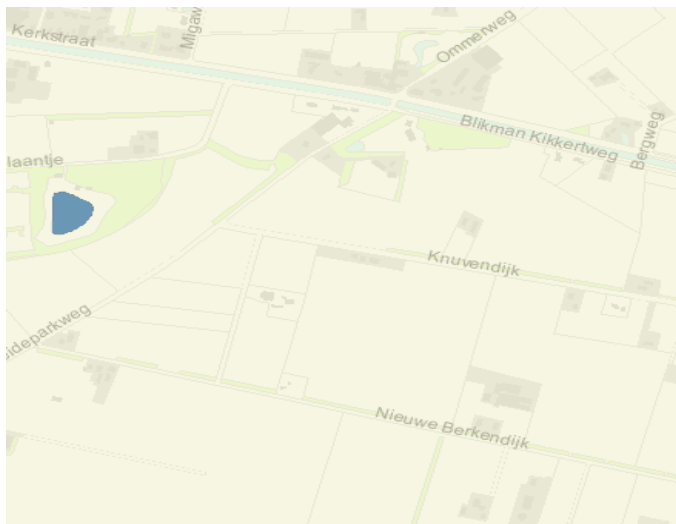
Bij ontwikkelingen is de (strekings)richting van het landschap, gevormd door de afwisseling van beekdalen en ruggen, het uitgangspunt.

Gelet op het feit dat er geen kenmerken van dekzandvlakten en ruggen op of nabij het plangebied aanwezig zijn, zijn normerende en richtinggevende uitspraken uit de Catalogus niet van toepassing op dit plan.

2.2.2.2 Laag van het agrarisch cultuurlandschap

Zoals zichtbaar op onderstaand figuur ligt het perceel Knuvendijk 1 op kaart met kaartnummer 09295047 in de laag van het agrarisch cultuurlandschap binnen het jonge heide en broekontginningslandschap.

Kaart 4. Laag van het agrarische cultuurlandschap

Relevant deel laag agrarisch cultuurlandschap

De grote oppervlakte aan – voormalige – natte en droge heidegronden was oorspronkelijk functioneel verbonden met het essen- en oude hoevenlandschap; hier werd geweid en werden de plaggen gestoken voor in de stal; in de stal bemeste plaggen dienden als structuurverbeteraar en bemesting voor de akkergronden op de essen. Na de uitvinding van kunstmest ging deze functie verloren en werden deze gronden grotendeels in cultuur gebracht. Aanvankelijk kleinschalig en min of meer individueel door keuterboertjes, later werd de ontginning planmatig en grootschalig aangepakt (tot in de jaren 60 van de 20e eeuw). De grote natte broekgebieden ondergingen een vergelijkbare ontwikkeling, waardoor de natte en de droge

jonge ontginningen nu gelijkenis vertonen. Daarnaast zijn vanaf 1750 vanuit de landgoederen en buitens ook veel van de voormalige heidegronden voor de jacht en houtproductie bebost. Dit heeft geresulteerd in grote en kleinere landbouwontginningslandschappen en in landschappen van grote boscomplexen en (nooit ontgonnen) heidevelden, zoals op de Sallandse Heuvelrug.

Ten opzichte van omliggend essen- en hoevenlandschap zijn de landbouwontginningen relatief grote open ruimtes, deels omzoomd door boscomplex. Erven liggen als blokken aan de weg geschakeld. Wegen zijn lanen met lange rechtstanden. Vaak zijn het 'inbreidings'landschappen met rommelige driehoekstructuren als resultaat. Ook sommige recente heringerichte agrarische landschappen worden tot deze categorie gerekend, omdat van het oorspronkelijke landschap niets meer terug te vinden is.

De ambitie is de ruimtelijke kwaliteit van deze gebieden een stevige impuls te geven en soms een transformatie wanneer daar aanleiding toe is. De dragende structuren worden gevormd door landschappelijk raamwerken van lanen, bosstroken en waterlopen, die de rechtlijnige ontginningsstructuren versterken. Binnen deze raamwerken is ruimte voor verdere ontwikkeling van bestaande erven en soms de vestiging van nieuwe erven, mits deze een stevige landschappelijke jas krijgen.

In de richtinggevende uitspraak is aangegeven dat als ontwikkelingen plaats vinden in de agrarische ontginningslandschappen, deze dan bijdragen aan behoud en versterking van de dragende lineaire structuren van lanen, bosstroken en waterlopen en ontginningslinten met erven en de kenmerkende ruimtematen.

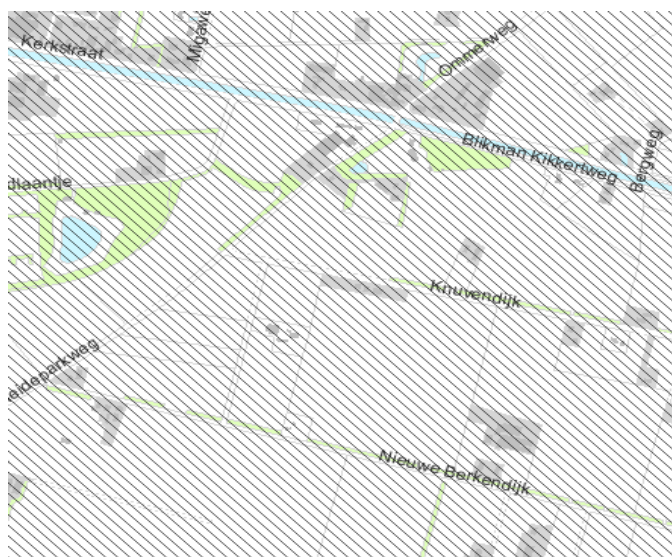
De kenmerken van jongontginningslandschap zijn terug te vinden op de Knuvendijk 1. Het landschap heeft een open karakter en er is sprake van rechtlijnige kavels. Daarnaast zijn de erven naar de weg gericht en hebben ze een rationele opbouw in de opstallen en beplanting. Het erf aan de Knuvendijk 1 als ook het nieuw te ontwikkelen erf dragen bij aan het open karakter en de rationele opbouw. In het jong ontginningslandschap rond Lemelerveld komen een aantal landschapselementen voor, zoals bomenlanen, singels, een enkele houtwal en een heel enkel bosje. Deze elementen zijn terug te vinden op de betreffende locatie en zullen worden versterkt.

In overeenstemming met het advies van het Oversticht (**Bijlage 1**) is een **Erfinrichtingsplan** opgesteld. De bestaande kwaliteiten van het landschap en het erf worden hierin behouden en versterkt.

2.2.2.2.3 Lusten leisurelaag

Zoals zichtbaar op onderstaand figuur ligt het perceel Knuvendijk 1 op kaart met kaartnummer 09295049 in de lust- en leisurelaag in het gebied waar donkerte centraal staat.

Kaart 5. Lust- en leisurelaag

Relevant deel Lust- en leisurelaag

Donkerte wordt een te koesteren kwaliteit. De ambitie is de huidige 'donkere' gebieden, ten minste zo donker te houden, maar bij ontwikkelingen ze liever nog wat donkerder te maken. Dit betekent op praktisch niveau terughoudend zijn met verlichting van wegen, bedrijventerreinen e.d. en verkennen waar deze 's nachts uit kan of anders lichtbronnen selectiever richten. Structureel is het vrijwaren van donkere gebieden van verhoging van de dynamiek het perspectief. De ambitie is het rustige en onthaaste karakter te behouden, zodat passages van autosnelwegen en regionale wegen niet leiden tot stedelijke ontwikkeling aan eventuele op- en afritten. Bundeling van stedelijke functies en infrastructuur in de 'lichte' gebieden.

De Catalogus doet een richtinggevende uitspraak In de donkere gebieden alleen minimaal noodzakelijke toepassing van kunstlicht. Dit vereist het selectief inzetten en 'richten' van kunstlicht. Veel aandacht voor vermijden van onnodig kunstlicht bij ontwikkelingen in het buitengebied.

In het onderhavige plan wordt niet voorzien in kunstlicht. Zodoende is het plan dan ook in overeenstemming met voornoemde richtinggevende uitspraak.

2.2.3 Generiek beleid Omgevingsverordening

De Omgevingsvisie introduceert de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving. Ontwikkelingen in de Groene omgeving gaan hierdoor samen met een impuls in kwaliteit. Bestemmingsplannen voor de groene omgeving kunnen – met in voorzien in nieuwvestiging en grootschalige uitbreidingen van bestaande functies in de groene omgeving, uitsluitend indien hier sociaaleconomische en/of maatschappelijke redenen voor zijn én er is aangetoond dat het verlies aan ecologisch en/of landschappelijk waarden in voldoende mate wordt gecompenseerd door investeringen ter versterking van ruimtelijke kwaliteit in de omgeving. Doordat de functie wijzigt van het perceel dient er een kwaliteitimpuls plaats te vinden. Nu de functie passend is binnen het gebied (Plattelandsvisie en het Landschapsontwikkelingsplan), de bebouwing niet toeneemt en de vervolgfunctie van maatschappelijke aard is, kan worden volstaan met een basisinvestering; namelijk het landschappelijk inpassen van de functie op het perceel. Voorts gelden conform de Omgevingsverordening de principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik. De onderhavige ontwikkeling vindt plaats op een VAB-locatie waarbij de bestaande bebouwing wordt benut. De oppervlakte van bebouwing neemt niet toe. Het Oversticht heeft geadviseerd omtrent de landschappelijke inpassing van het erf. Op basis van dit advies worden de plannen uitgevoerd. Hiermee neemt de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse toe.

2.3 Gemeentelijk beleid

2.3.1 Vigerende bestemmingsplannen

De locatie ligt binnen het plangebied waarvoor op 21 april 2008 het bestemmingsplan "Buitengebied Lemelerveld" is vastgesteld en goedgekeurd is op 7 augustus 2008 en binnen de "2e partiële herziening bestemmingsplan Buitengebied Lemelerveld, Knuvendijk 1" vastgesteld op 27 september 2010. De herziening borduurt voort op de in die plannen opgenomen toelichting en regels. De plankaarten worden herzien zoals op de bij deze herziening behorende digitale verbeelding is aangegeven.

2.3.2 Plattelandsvisie

In de Plattelandsvisie is aangegeven dat vrijkomende agrarische bebouwing in beginsel ruimte kan bieden voor zeer diverse functies: wonen, bedrijvigheid, recreatie en zorg. Dit sluit aan bij de opgave die in de nota Economisch Beleid van de gemeente is geformuleerd, te weten dat de werkgelegenheid die verloren gaat in de landbouw zoveel mogelijk gecompenseerd moet worden om de leefbaarheid van het landelijk gebied te bewaren. Verruiming van mogelijkheden in VAB's kan ook het toekomstperspectief van veel bestaande agrarische bedrijven verbeteren. Daarbij kan door hergebruik verpaupering van leegstaande gebouwen worden tegengegaan. In de Plattelandsvisie zijn randvoorwaarden geschetst voor VAB's. Het beleid is verder uitgewerkt in het VAB-beleid.

Het perceel Knuvendijk 1 ligt volgens de Plattelandsvisie in het deelgebied Lemelerveld/Dalmsholte. In dit gebied zijn alle functies mogelijk.

2.3.3 VAB-beleid

Met het toepassen van het VAB-beleid is het mogelijk om een vervolgfunctie toe te kennen aan voormalige agrarische bebouwing. Om toepassing te kunnen geven aan het VAB-beleid is het noodzakelijk dat de bebouwing minimaal drie jaar agrarisch in gebruik is geweest en met bouwvergunningen is opgericht (of deze moeten onder het overgangsrecht vallen). Aan deze voorwaarde wordt voldaan.

Normaliter moet de vervolgfunctie uitgeoefend worden vanuit de bestaande bebouwing. Hierop kan een uitzondering worden gemaakt als hetgeen buiten de bebouwing plaatsvindt goed landschappelijk wordt ingepast. Het Oversticht heeft positief geadviseerd over de moestuin, speelweide, kas en parkeerplaatsen. Omdat het VAB-beleid aangeeft dat er geen sprake mag zijn van toename van bebouwing wordt er planologisch geen kas toegestaan. Dit houdt in dat uitsluitend gebruik gemaakt kan worden van de wettelijke mogelijkheden om omgevingsvergunningvrij te bouwen.

Volgens het VAB-beleid moet karakteristieke bebouwing behouden blijven tenzij dit bouwtechnisch onmogelijk is. Initiatiefnemers willen de muren van het aangebouwde voormalige bedrijfsgebouw slopen en opnieuw oprichten. Op grond van het VAB-beleid moet echter karakteristieke bebouwing behouden blijven. Uit een **Bouwkundig rapport** blijkt echter dat dit niet mogelijk is. Het Oversticht heeft geadviseerd over de wijze waarop vernieuwing van het karakteristieke bedrijfsgebouw plaats dient te vinden. Dezelfde karakteristieken worden daardoor gehandhaafd. Tevens is vastgelegd dat men de bestaande materialen hergebruikt.

Verder geeft het VAB-beleid aan dat het milieu niet extra belast mag worden ten opzichte van de milieubelasting van het agrarische bedrijf. De woonzorgfunctie is minder belastend voor het milieu en niet belemmerend voor agrarische bedrijvigheid in het buitengebied. Het perceel heeft op dit moment immers al een woonbestemming.

De verkeersaantrekking mag in relatie tot de bestaande capaciteit van de weg niet in onevenredige mate toenemen en de bestaande infrastructuur mag niet verzwaard worden. Met het oog op de bestaande intensiteiten op de Knuvendijk is er geen sprake van een onevenredige verkeerstoename.

2.3.4 Externe veiligheidsbeleid

2.3.4.1 Wat is externe veiligheid?

Externe veiligheid gaat over veiligheid van bedrijven en bedrijfsmatige activiteiten en de risico's die zij vormen voor hun omgeving. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan LPG-tankstations. Bewoners en werknemers, recreanten en publiek lopen risico's bij het betreden van het publieke domein en gebouwen. Thema's als brandveiligheid en milieurisico's zijn de laatste jaren sterk onder de aandacht gekomen, mede naar aanleiding van de tragische gebeurtenissen in Enschede en Volendam.

Bij externe veiligheid spelen 2 termen een grote rol: plaatsgebonden risico en groepsrisico. Het plaatsgebonden risico is 'de kans, dat zich op een bepaalde plaats over een periode van één jaar een dodelijk ongeluk voordoet, als direct gevolg van een incident met gevaarlijke stoffen, indien zich op die plaats 24 uur per dag en onbeschermd een persoon zou bevinden.' Het is hierbij niet van belang of zich op die plaats daadwerkelijk een persoon bevindt. Het plaatsgebonden risico is een abstracte grootheid. Personen die daadwerkelijk op die plaats zouden verblijven, lopen dat risico. De norm voor het plaatsgebonden risico in Nederland is in beginsel een kans van 1 op de miljoen per jaar (ofwel 10^{-6} per jaar).

Groepsrisico geeft de kans aan dat in één keer een groep personen die zich in de omgeving van een risicosituatie bevindt, overlijdt vanwege een ongeval met gevaarlijke stoffen. Met de grootheid groepsrisico is getracht een maat voor maatschappelijke ontwrichting te creëren. Bij het groepsrisico gaat het om de werkelijk aanwezige bevolking in de omgeving van een activiteit met gevaarlijke stoffen en de spreiding van de bevolking in dat gebied.

2.3.4.2 Externe veiligheidsbeleid

Op landelijk niveau is afgesproken dat iedere gemeente zijn eigen externe veiligheidsbeleid dient te voeren. Daartoe heeft de gemeenteraad op 26 maart 2007 de Externe veiligheidsvisie gemeente Dalfsen vastgesteld.

De doelstelling van het nieuwe beleid is om samen met alle veiligheidspartners de huidige veilige woon- en leefomgeving in stand te houden en waar mogelijk te verbeteren. Met het nieuwe beleid wordt er naar gestreefd dat alle generaties bewoners van de gemeente Dalfsen zich veilig (blijven) voelen in hun leefomgeving. In de gemeente Dalfsen maakt externe veiligheid onderdeel uit van het integrale veiligheidsbeleid.

Uit een inventarisatie is gebleken dat binnen de gemeente een aantal risicobronnen aanwezig zijn. Naast 5 LPG-tankstations en een ammoniak koelinstallatie zijn ook vuurwerkopslagen en propaantanks aanwezig. Ook transporten van gevaarlijke stoffen zijn van belang. Met name het transport van gevaarlijke stoffen over de weg en via buisleidingen (aardgas).

In het kort komt het erop neer dat in woongebieden geen nieuwe risicobronnen worden geïntroduceerd en dat op bedrijventerreinen een nieuwe risicobron kan worden geïntroduceerd indien de veiligheids-contour binnen de eigen inrichtingsgrens blijft. Dit betekent dat de bestaande risicobronnen wel mogen blijven, totdat de risicovolle activiteiten op die plek worden gestaakt.

Ten aanzien van het groepsrisico is in het beleid aangegeven dat het bestuur van de gemeente Dalfsen verantwoordt of een bepaalde situatie aanvaardbaar wordt geacht. Een beslissing op het wel of niet aanvaardbaar zijn van een bepaald risico is in de regel niet eenvoudig, in verband met de verschillende belangen die hierin spelen. Naast het veiligheidsbelang speelt vanzelfsprekend ook een economische belangenafweging.

2.3.4.3 De ontwikkeling

Aan de Knuvendijk 1 komt in de vrijkomende agrarische bebouwing een woonvorm voor acht personen met een verstandelijke beperking en dagbesteding. Deze acht personen zullen door drie begeleiders begeleid worden. Knuvendijk 1 en ligt te midden van het invloedsgebied van een aantal hogedruk aardgas transportleidingen

De locatie ligt in het buitengebied en betreft een kwetsbaar object. Aangezien in het beleid aangegeven is dat alleen in woongebieden en bedrijventerrein geen nieuwe risicobronnen met een contour buiten de inrichting mogelijk wordt, past deze ontwikkeling in het beleid.

Hoofdstuk 3 Onderzoek

3.1 Beschrijving van de huidige situatie

3.1.1 Huidige situatie Knuvendijk 1

Het plangebied Knuvendijk 1 ligt ten zuidoosten van de kern Lemelerveld. Op dit moment zijn de regels van het bestemmingsplan "Buitengebied Lemelerveld" en de regels van de 2e partiële herziening bestemmingsplan Buitengebied Lemelerveld, Knuvendijk 1 van toepassing. Het perceel heeft de bestemmingen "Wonen", "Agrarisch met waarden" en "Agrarisch cultuurgebied".

Het erf ligt in het heideontginningslandschap, in het buitengebied van de kern Lemelerveld, ook wel aangeduid als Schanebroek. De kenmerken van het ontginningslandschap zijn duidelijk aanwezig: de Knuvendijk, de Heideparkweg en de Nieuwe Berkendijk zijn rechte wegen. Het erf ligt als een blok, op ruime afstand van de weg en de gebouwen op het erf staan haaks op de eigen oprit, die vanaf de Knuvendijk loopt. Het ensemble bestaat uit een de boerderij, met voor- en achterhuis, en een oude werktuigenberging. De boerderij heeft een bescheiden volume. De ruimte rondom het erf is in gebruik als weiland.

Erfbeplanting ontbreekt nagenoeg volledig. In de siertuin aan de voorzijde van het erf, staan twee bomen. Een rode beuk en een (treur)wilg. De (treur)wilg staat de rode beuk in de weg en zal op advies van het Oversticht gekapt worden.

Toen de eigenaren het object aankocht hebben was het erf in zeer vervallen staat. De gebouwen zijn in slechte staat, maar het karakteristieke, met name van het voorhuis, is nog intact. Dit kan niet gezegd worden van het achterhuis. Deze is in zeer slechte staat en het karakteristieke is ook grotendeels verdwenen doordat ramen zijn dicht gemetseld en er nieuwe openingen zijn gecreëerd. Bovendien zijn de originele deuren van het achterhuis door de vorige eigenaar vervangen door kunststof deuren. Dit heeft negatieve invloed op de uitstraling van het achterhuis.

De staat van onderhoud van het bijgebouw is slecht. De vorige eigenaar zal de schuur opknappen volgens afspraak met de gemeente (rood voor rood). De schuur zal gebruikt worden als hobbywerkplaats, onderdak voor dieren en opslag.

De aanplanting van het erf is nu minimaal.

3.2 Onderzoeken

Voor de beoordeling wordt gekeken naar de mate waarin belangen van de bewoners en/of eigenaren van de aangrenzende gronden door de uitwerking kunnen worden geschaad. Gekeken wordt hierbij naar de verkeerssituatie, natuur en landschap, milieutechnische aspecten en water.

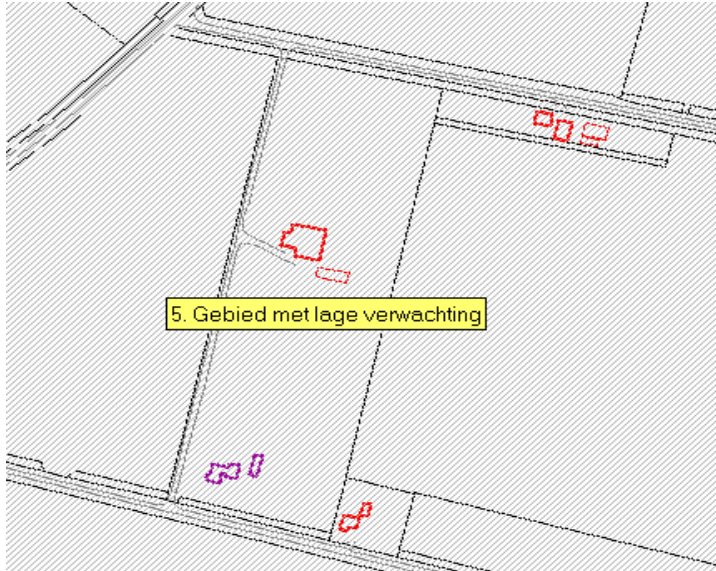
3.2.1 Archeologie

Begin 1992 ondertekende Nederland het Verdrag van Valletta/Malta. Daarmee heeft de zorg voor het archeologisch erfgoed een prominentere plaats gekregen in het proces van de ruimtelijke planvorming. Uitgangspunten van het verdrag zijn het vroegtijdig betrekken van archeologische belangen in de planvorming, het behoud van archeologische waarden ter plaatse en de introductie van het zogenaamde "veroorzakerprincipe". Dit principe houdt in dat degene die de ingreep pleegt financieel verantwoordelijk is voor behoudsmaatregelen of een behoorlijk onderzoek van eventueel aanwezige archeologische waarden.

Bij het opstellen en uitvoeren van ruimtelijke plannen wordt rekening gehouden met zowel de bekende als de te verwachten archeologische waarden. Voor de bekende waarden kan de

beleidskaart behorende bij het Archeologisch beleidsplan gemeente Dalfsen worden geraadpleegd. Blijkens deze beleidskaart heeft het plangebied een lage archeologische verwachtingswaarde. Omdat er sprake is van een lage archeologische verwachtingswaarde worden een archeologische onderzoek niet noodzakelijk geacht.

Kaart 6. Archeologische monumentenkaart

bron: Giskit viewer 2005 gem. Dalfsen

3.2.2 Bodem

Omdat de bodem van het plangebied niet wordt geroerd en er op het perceel reeds een woonbestemming ligt wordt een bodemonderzoek niet noodzakelijk geacht. Voor de goede orde kan vermeld worden dat er al een verkennend onderzoek is uitgevoerd naar de bodemkwaliteit uitgevoerd door Centraal Bodemkundig Bureau voor de 2e partiële herziening.

Uit de onderzoeksresultaten is toen reeds gebleken dat de kwaliteit van de bodem op de onderzoekslocatie geen belemmering vormt voor de woonfunctie.

3.2.3 Duurzaamheid

De gemeente Dalfsen zet in op een "duurzaam Dalfsen", met als doelstelling een CO₂-neutrale gemeente in 2025.

Duurzaamheid betekent letterlijk: geschikt om lang te bestaan.

Het begrip wordt ook wel omschreven als een situatie waarbij voorzien wordt in de behoefte van de huidige generatie zonder voor toekomstige generaties de mogelijkheden in gevaar te brengen om ook in hun behoeften te voorzien.

Er zijn drie verschijningsvormen van duurzaamheid te onderscheiden:

1. ecologische duurzaamheid als het gaat om ecologische waarden;
2. economische duurzaamheid als het gaat om een zo efficiënt mogelijke productie en;
3. sociale duurzaamheid als het gaat om de leefkwaliteit van de mens. Hiermee worden zaken als sociale veiligheid en een schone woonomgeving bedoeld.

Voor ruimtelijke maatregelen in de vorm van bestemmingsplannen, projectbesluiten en vrijstellingen zijn in beginsel alle drie verschijningsvormen van duurzaamheid relevant. De uiteindelijke keuze is een ruimtelijke afweging die op basis van bestuurlijke afwegingen wordt bepaald.

De gemeente Dalfsen heeft een convenant afgesloten met de provincie Overijssel. In dit convenant is een aantal overwegingen en uitgangspunten benoemd. De provincie Overijssel en

de gemeente Dalfsen willen de duurzaamheidsgedachte uitdragen in de samenleving. De ambitie van de provincie Overijssel is gericht op een groene, duurzaam schone provincie. "Duurzaamheid" is met "ruimtelijke kwaliteit" de groene draad in de provinciale omgevingsvisie.

De speerpunten die worden genoemd "Investeren in duurzaam Overijssel" sluiten naadloos aan bij de gemeentelijke doelstellingen. Het gaat daarbij met name om de volgende speerpunten:

- energie en klimaat;
- veilige en gezonde leefomgeving;
- duurzaam ondernemen;
- biodiversiteit en integrale gebied- en plattelandsontwikkeling;
- innoveren in duurzaamheid;
- voorlichting en educatie.

Met de toepassing van rood voor rood wordt bijgedragen aan duurzame ontwikkeling van het buitengebied doordat bebouwing zonder vervolgfunctie wordt gesloopt en er duurzaam in ruimtelijke kwaliteit geïnvesteerd wordt.

3.2.4 Ecologie

Ter bescherming van ecologische waarden dient er bij ruimtelijke ingrepen een afweging te worden gemaakt in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn en de Flora- en faunawet.

Met de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden levert Nederland een bijdrage aan een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. De Vogelrichtlijn is gericht op het beschermen van de in het wild levende vogelsoorten en op de instandhouding van de habitatten die het leefmilieu voor deze soorten vormen. De Habitatrichtlijn is gericht op het instandhouden van natuurlijke en halfnatuurlijke habitatten en bescherming van wilde flora en fauna.

In de Flora- en faunawet wordt het volgende gesteld: "eenieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wilde levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving". Dit betekent dat onderzoek dient te worden of middels de plannen bedreigende situaties ontstaan in de leefomgeving van, in of direct rond het gebied voorkomende flora en fauna. Het gaat hierbij om het effect van de beoogde ingreep op het natuurlijke milieu. De aard van de ingreep speelt daarbij een belangrijke rol.

Voor de onderhavige ruimtelijke ontwikkeling is in het kader van de Flora- en faunawet een onderzoek (**Quickscan**) uitgevoerd door Natuurbank Overijssel.

Doel van het onderzoek is om aan de hand van aanwezige terreintypen en vegetaties te bepalen of en welke in de Flora- en faunawet beschermde soorten in het plangebied voor kunnen komen. Aan de hand van deze inschatting is bepaald of en zo ja welke vervolgstappen ondernomen moeten worden, zoals het uitvoeren van een nadere inventarisatie naar het voorkomen van beschermde soorten en het aanvragen van een ontheffing op de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. In deze rapportage zijn de onderzoeksresultaten voor het erf aan de Knuvendijk weergegeven.

3.2.4.1 Flora

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentie van het plangebied en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

3.2.4.2 (Broed)vogels

Er broeden zeer waarschijnlijk geen vogels in het plangebied. Er zijn geen nesten aangetroffen die jaarrond beschermd zijn. Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een beschermd leefgebied. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

3.2.4.3 *Zoogdieren: vleermuizen*

Om de voorgenoemde ingreep te toetsen op het effect op het leefgebied van vleermuizen, dan moet onderscheid gemaakt worden in het plangebied als vaste rust-/verblijfplaats en als leefgebied.

3.2.4.3.1 **Functionaliteit als verblijfplaats**

Er zijn geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied aangetroffen. Gelet op de aard van de gebouwen is het niet te verwachten dat de gebouwen benut worden als kraamkolonie of als winterverblijf. De functionaliteit van de gebouwen als paarverblijf van één of enkele vleermuizen kan niet geheel uitgesloten worden. Gelet op de mogelijk zeer beperkte potentiële betekenis van de opstallen als verblijfplaats wordt nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing niet noodzakelijk geacht.

3.2.4.3.2 **Functionaliteit als leefgebied**

Vanwege de aard van de werkzaamheden wordt de beoogde ingreep niet gezien als een (significant aantoonbare) aantasting van foerageermogelijkheden en/of migratie- en foerageerroutes van vleermuizen. Er worden geen lijnvormige structuren zoals houtingels of laanbeplanting verwijderd, die mogelijk als verbindende schakel functioneren in het leefgebied van vleermuizen. De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied zeer beperkt in betekenis als foerageergebied voor vleermuizen.

Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

3.2.4.4 *Zoogdieren: overige soorten*

Er zijn geen sporen gevonden van soorten die in het kader van deze ruimtelijke ontwikkeling beschermd zijn. Mogelijk komen minder zeldzame soorten, zoals vermeld in tabel 1 van de Ff-wet in het plangebied voor; hiervoor geldt een algemene vrijstelling. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer is het plangebied ongeschikt als leefgebied voor zeldzame- en kritische soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

3.2.4.5 *Amfibieën en Reptielen*

Er zijn tijdens het onderzoek geen beschermde amfibieën en reptielen in het plangebied aangetroffen. Het plangebied is vanwege de inrichting en het gevoerde beheer ongeschikt habitat voor beschermde amfibieën zoals vermeld in tabel 2 en 3 van de Ff-wet. Geschikte voortplantingsbiotopen ontbreken in het plangebied. Het plangebied is ongeschikt leefgebied voor reptielen; geschikt habitat voor reptielen ontbreekt volledig. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

3.2.4.6 *Dagvlinders*

Er zijn geen beschermde dagvlinders in het plangebied aangetroffen. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer is het plangebied ongeschikt als leefgebied voor beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

3.2.4.7 *Libellen*

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde libellensoorten. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentie van het plangebied en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

3.2.5 Externe veiligheid

3.2.5.1 Beoogde ontwikkeling

In deze partiële herziening wordt toepassing gegeven aan het beleid voor vrijkomende agrarische bebouwing. Hierdoor is het mogelijk om de bestaande bebouwing te benutten voor realisatie van een woonvorm voor acht mensen met een verstandelijke beperking met dagbesteding.

Voor deze ontwikkeling is met het rekenprogramma Carola een **berekening** gemaakt waarmee getoetst kan worden aan de externe veiligheidsnormen.

3.2.5.2 Toetsingskader

Voor ruimtelijke plannen in de omgeving van hogedrukaardgasleidingen is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) van toepassing. Op grond van dit besluit dienen plannen te worden getoetst aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico (PR) en de oriënterende waarde voor het groepsrisico (GR). Voor het PR geldt dat er binnen de risicocontour van 10⁻⁶ geen kwetsbare objecten mogen worden gerealiseerd. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt deze waarde als een richtwaarde.

Voor het GR geldt, indien er kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten binnen het invloedsgebied liggen, een verantwoordingsplicht. In een aantal situatie kan worden volstaan met een beperkte verantwoording van het GR. Het betreft de volgende situatie:

- het plangebied ligt buiten het gebied behorende bij de afstand waar nog 100% van de aanwezigen kan komen te overlijden of;
- het GR is kleiner dan 0,1 maal de oriënterende waarde, of;
- het GR neemt met minder dan 10% toe terwijl de oriënterende waarde niet wordt overschreden.

Bij een beperkte verantwoording kan worden volstaan met het vermelden van:

- de personendichtheid in het invloedsgebied van de buisleiding;
- het GR per kilometer buisleiding vergeleken met de oriënterende waarde;
- de mogelijkheden tot bestrijding en beperking van rampen;
- de mogelijkheden tot zelfredzaamheid van personen in het plangebied.

Ten aanzien van de laatste twee aspecten dient het bevoegd gezag de regionale brandweer in staat te stellen om een advies uit te brengen. Wanneer een planvaststelling leidt tot een verhoging van het GR met meer dan 10% of een overschrijding van de oriënterende waarde worden ook de volgende aspecten verantwoord:

- de maatregelen die door de exploitant worden genomen ter beperking van het GR;
- alternatieve mogelijkheden voor een ruimtelijke ontwikkeling met een lager GR en de voor- en nadelen daarvan;
- andere mogelijkheden en voorgenomen maatregelen ter beperking van GR.

In verband met de bescherming en het beheer van de leiding, wordt tevens een belemmeringstrook bestemd. Binnen deze strook is in beginsel geen bebouwing toegestaan.

3.2.5.3 Onderzoek

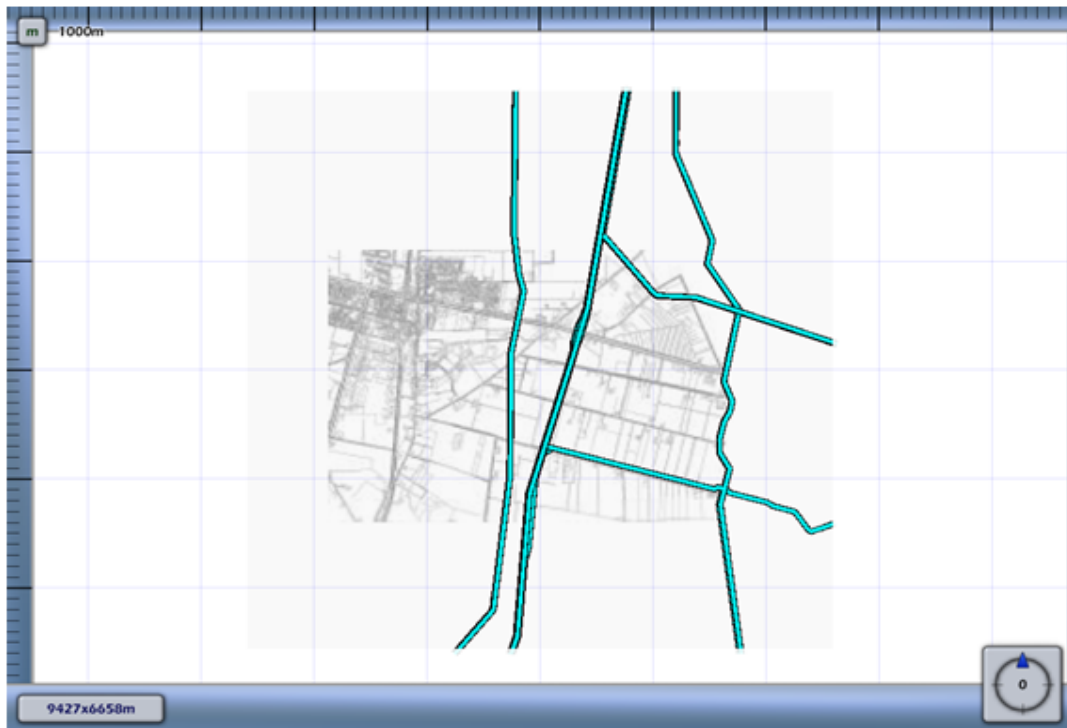
In de omgeving van het plangebied liggen een aantal aardgastransportleidingen. Op deze leidingen zijn de gegevens uit de onderstaande tabel van toepassing.

Eigenaar	Leidingnaam	Diameter [mm]	Druk [bar]	Datum aanleveren gegevens
N.V. Nederlandse Gasunie	A-505	914.00	66.20	16-01-2012

N.V. Nederlandse Gasunie	A-506	1067.00	66.20	16-01-2012
N.V. Nederlandse Gasunie	A-508	457.00	66.20	16-01-2012
N.V. Nederlandse Gasunie	A-511	1067.00	66.20	16-01-2012
N.V. Nederlandse Gasunie	A-522	1219.00	66.20	16-01-2012
N.V. Nederlandse Gasunie	A-523	1219.00	66.20	16-01-2012
N.V. Nederlandse Gasunie	A-528-01	406.40	66.20	16-01-2012
N.V. Nederlandse Gasunie	A-528-02	114.30	66.20	16-01-2012
N.V. Nederlandse Gasunie	A-528	457.00	66.20	16-01-2012
N.V. Nederlandse Gasunie	A-529	1219.00	66.20	16-01-2012
N.V. Nederlandse Gasunie	A-549	1219.00	66.20	16-01-2012
N.V. Nederlandse Gasunie	A-588	1219.00	66.20	16-01-2012
N.V. Nederlandse Gasunie	A-648	610.00	79.90	16-01-2012
N.V. Nederlandse Gasunie	A-806	1219.00	79.90	16-01-2012

De leidingen zijn gevisualiseerd in figuur 2.2.

Figuur 2.2 Buisleidingen aanwezig in de omgeving van het interessegebied

Leidingen meegenomen in de risicoberekeningen	
Leidingen waarvoor de houdbaarheidsdatum van de gegevens verstreken is	

Ten westen van het plangebied liggen op circa 110 meter 2 leidingen en ten oosten op circa 275 meter 6 hoge druk aardgastransportleidingen.

De PR 10-6-contour van deze leidingen liggen op de leidingen. Dit is buiten het plangebied. De PR 10-6-contouren hebben derhalve geen gevolgen voor het plan. Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied voor het GR van een aantal leidingen. Daardoor dient het GR te worden verantwoord. Aangezien het GR onder de oriënterende waarde ligt en met minder dan 10% toeneemt, volstaat een beperkte verantwoording van het GR.

3.2.5.4 Verantwoording van het groepsrisico

3.2.5.4.1 Personendichtheid

Binnen het invloedsgebied van alle leidingen wonen circa 915 mensen volgens de gemeentelijke basisadministratie. Door deze ontwikkeling kunnen 8 personen extra binnen het invloedsgebied van de leidingen komen te wonen en circa 3 personen tegelijk komen te werken. Verder liggen er diverse wegen die hoofdzakelijk door bestemmingsverkeer wordt gebruikt. Het gebruik van deze weg levert een bijdrage aan het aantal personen binnen het invloedsgebied. Het is niet precies bekend om hoeveel personen het gaat. De verblijftijd van deze groep is in ieder geval zeer kort. Dit maakt dat er geen significante toename van het aantal personen is.

3.2.5.4.2 Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is het zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar, zonder daadwerkelijke hulp van hulpverleningsdiensten. Dit kan door schuilen of vluchten uit het bedreigde gebied.

Deze ontwikkeling voorziet in het huisvesten en het aanbieden van dagbesteding aan mensen met een verstandelijke beperking mogelijk in combinatie met lichamelijke beperking en/of zintuiglijke beperking en/of ontwikkelingsstoornis. De mate van verstandelijke beperking is matig tot ernstig. Daardoor zal er 24 uur per dag toezicht, zorg en begeleiding nodig zijn. De mate van zelfredzaamheid voor de bewoners en de mensen die dagbesteding ontvangen is beperkt en voor de medewerkers goed.

Tevens zijn binnen het invloedsgebied woningen met drie verdiepingen gesitueerd. Deze woningen zijn over het algemeen goed te ontluchten.

Bij de toets van het bouwplan aan de wet- en regelgeving zal de initiatiefnemer gewezen worden op de ligging van de gasleidingen en de risico dat dat met zich mee brengt. Hierdoor wordt invulling gegeven aan de risico- en crisiscommunicatie.

3.2.5.4.3 Bestrijdbaarheid

Bij de beheersbaarheid spelen twee aspecten een rol: is de ramp te bestrijden en is het gebied voldoende ingericht om bestrijding te faciliteren. Een ramp met een gasleiding wordt in omvang bestreden door bij lekkage direct de toevoer van gas af te sluiten. Dit is onderdeel van het veiligheidssysteem van de Gasunie. Binnen de gemeente en de veiligheidsregio is sprake van een goed georganiseerde rampenbestrijding met aandacht voor het informeren van burgers over vluchtroutes en hoe te handelen bij rampen en een adequate hulpverlening door hulpdiensten.

Ten aanzien van de bestrijdbaarheid geldt dat het plangebied goed bereikbaar is voor hulpdiensten.

Incidenten met een hogedruk aardgasbuisleiding hebben een enorme omvang. Tot op een afstand van 1300 meter is de warmte, afkomstig van de fakkelbrand, waarneembaar. Rondom de breuk is de hittestraling zo groot dat optreden voor de brandweer in de beginfase niet mogelijk is. De brandweer zal zich daarom moeten beperken tot omliggend gebied. Het afsluiten van de gastoevoer is de manier om het incident te stabiliseren. Echter duurt het een aantal minuten voordat de toevoer is afgesloten. Vervolgens duurt het nog enige minuten voordat de rest van het gas uit te leiding is verbrand. Burgers in het effectgebied zijn op zichzelf aangewezen.

3.2.5.5 Conclusie

Het bestemmingsplan voldoet aan de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico. Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied voor het groepsrisico van meerdere aardgastransportleidingen. De bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid is door de afstand tot de aardgastransportleidingen en de grootte van de leidingen zeer beperkt. De kans op een ramp is wel zeer klein. Deze ontwikkeling maakt niet dat er meer mensen aanwezig zijn dan binnen het nu geldende bestemmingsplan al kunnen zijn door bijvoorbeeld inwoning of boerderijkamers. De zelfredzaamheid speelt qua effect van de meest voor de hand liggende ramp geen rol. Op basis van bovenstaande is de groepsrisico aanvaardbaar voor deze ontwikkeling.

3.2.6 Geluid

Nabij het plangebied liggen de wegen Heideparkweg, Knuvendijk en Nieuwe Berkendijk. Deze wegen vallen niet onder de Wet geluidhinder. Vorenstaande in aanmerking genomen wordt een akoestisch onderzoek dan ook niet noodzakelijk geacht.

3.2.7 Luchtkwaliteit

Sinds 15 november 2007 is het Besluit luchtkwaliteit 2005 komen te vervallen en staat de regelgeving met betrekking tot luchtkwaliteit beschreven in de Wet milieubeheer, namelijk de Wet luchtkwaliteit. Het doel van deze wet is het beschermen van mens en milieu tegen de negatieve effecten van luchtverontreiniging. In deze wet zijn de richtlijnen van de Europese Unie geïmplementeerd. Voor Nederland geldt, dat alleen de verontreinigende stoffen zoals stikstofdioxide en kleine zwevende deeltjes (PM10) van belang zijn. Bij de overige verontreinigende stoffen zijn in Nederland nauwelijks overschrijdingen gemeten.

In de Wet Milieubeheer, hoofdstuk 5, titel 5.2 luchtkwaliteitseisen en de bijbehorenden speelt het begrip "in betekenende mate" een belangrijke rol. Duidelijk is dat het onderhavige plan geen ontwikkelingen mogelijk maakt, waardoor de luchtkwaliteit in betekenende mate zal verslechteren. Er wordt derhalve voldaan aan de Wet luchtkwaliteit.

3.2.8 Politiekeurmerk

Het handboek Politiekeurmerk Veilig Wonen® bestaande bouw bestaat uit eisen verdeeld over drie categorieën:

- woning (W-eisen);
- complex (C-eisen);
- omgeving (O-eisen).

Aan elke categorie is een eisenpakket en een certificaat verbonden.

Wat is het Politiekeurmerk Veilig Wonen bestaande bouw?

Met het Politiekeurmerk Veilig Wonen® bestaande bouw, weten bewoners dat ze in een veilig huis in een veilige, leefbare wijk wonen. Woningen, gebouwen of wijken die aan de eisen van het keurmerk voldoen, ontvangen afzonderlijk een certificaat. De drie certificaten bij elkaar vormen het Politiekeurmerk Veilig Wonen® bestaande bouw.

Met een paar maatregelen en afspraken regelt het keurmerk veiligheid in en rond het huis. Hiervoor is het echter wel noodzakelijk dat veel partijen samenwerken. Het keurmerk gaat namelijk niet alleen om een goed slot op de deur. Het keurmerk gaat ook om goede straatverlichting en goed onderhouden groenvoorzieningen. Hiervoor is de gemeente verantwoordelijk.

Integraal veiligheidsinstrument

Het keurmerk is een integraal veiligheidsinstrument. Dat maakt het keurmerk zo bijzonder. Het is niet slechts een 'middel' tegen inbraken. Het is een instrument dat ook andere vormen van criminaliteit tegengaat, zoals fietsendiefstal en vandalisme. Daarnaast zorgt het keurmerk ervoor dat iemand op tijd wordt gewaarschuwd als er brand uitbreekt. En, aanpassingen in en rond de wijk en afspraken over het beheer van de buurt, zorgen ervoor dat mensen in een veilige, leefbare buurt wonen. Een buurt waar ze zich nauwelijks zorgen hoeven maken over criminaliteit en gevaarlijke situaties. Een keurmerkwijk is meer dan een wijk waar nauwelijks ingebroken wordt. Het is een wijk waarin bewoners, woningcorporaties, politie, bedrijven en gemeente samen zorgen voor een leefbare plek.

Verskil nieuwbouw - bestaande bouw

Het Politiekeurmerk Veilig Wonen® kent twee eisenpakketten: één voor de nieuwbouw en één voor bestaande wijken. Voor deze twee aandachtsgebieden is gekozen omdat in nieuwbouwgebieden alles nog mogelijk is. De wijk bestaat alleen op papier en ingrepen in woning of omgeving zijn eenvoudig te realiseren. Bij bestaande bouw is deze aanpak lastig. De inrichting van deze wijken is langer geleden bepaald: de wijk staat al jaren. Ingrepen zijn kostbaar. Daarnaast is de zeggenschap over de verantwoordelijkheid voor woning, complex, beheer en omgeving, versnipperd. Een bewoner heeft bijvoorbeeld wel iets te zeggen over zijn huis, maar lang niet altijd over zijn omgeving. Daar gaat de gemeente meestal over. Daarom is het werk in de bestaande bouw verdeeld over drie certificaten. Dit in tegenstelling tot in de nieuwbouw.

Certificaat Veilige Woning

Individuele woningen komen in aanmerking voor het certificaat Veilige Woning. Dit kunnen eengezinswoningen zijn, maar ook woningen die deel uitmaken van een appartementengebouw of flat. Voor individuele woningen geldt dat 'de schil' beveiligd moet zijn. Het gaat dan om voor-, zij-, achtergevel en het dak. Het gaat zowel om dichte als om bewegende delen (ramen en deuren). Het gaat om de beveiliging van alle delen die toegang verschaffen tot de woning. Maar, het gaat ook om verlichting en een rookmelder. Bewoners die in bijzondere omstandigheden verkeren - de waarde van hun inboedel is hoog - kunnen 'bovenop' het certificaat Veilige Woning andere beveiligingsmaatregelen treffen zoals het aanleggen van een alarminstallatie.

Verzekeringsmaatschappijen kunnen hierover informatie verstrekken.

3.2.9 Verkeerssituatie

Met het oog op de bestaande intensiteiten op de Knuvendijk is er geen sprake van een onevenredige verkeerstoename. De bestaande infrastructuur wordt niet gewijzigd of verzaamd.

3.2.10 Water

3.2.10.1 Watertoets

In het kader van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is het verplicht ruimtelijke plannen te 'toetsen op water'. Hiervoor is een procesinstrument, de zogenaamde Watertoets ontwikkeld, waarbij waterschap en initiatiefnemer onderlinge afstemming zoeken.

3.2.10.2 Relevant beleid

Er zijn veel beleidstukken over water vastgesteld. Zowel de provincie, waterschap als gemeente stellen waterbeleid vast. De belangrijkste kaders zijn de omgevingsverordening en –visie van de provincie, het Waterbeheerplan 2010-2015 van het Waterschap en het gemeentelijk rioleringsplan en waterplan van de gemeente Dalfsen.

3.2.10.3 Invloed op de waterhuishouding

Binnen het bestemmingsplan worden niet meer dan 10 wooneenheden gerealiseerd en de toename van het verharde oppervlak bedraagt niet meer dan 1500 m². Het plangebied bevindt zich niet binnen een beekdal, primair watergebied of een stedelijke watercorridor. Er wordt niet gesloopt op de locatie waardoor er geen invloed is op de hoofdwatgang aan de noordzijde van het perceel.

Bij nieuwe bouwwerken wordt een minimale ontwateringdiepte van 80 cm. geadviseerd. Dit is de afstand tussen de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG) en het maaiveld.

3.2.10.4 Knuvendijk 1

In de onderstaande tabel is aangegeven welke waterhuishoudkundige aspecten relevant zijn.

Waterhuishoudkundig aspect	Relevantie	Toelichting
Waterveiligheid	Nee	Locatie ligt binnendijks.
Riolering en afvalwaterketen	Ja	Aansluiting op riolering/IBA.
Wateroverlast (oppervlaktewater)	N.v.t.	Overtalig hemelwater wordt geïnfilteerd in de bodem.
Grondwateroverlast	N.v.t.	Geen grondwateroverlast bekend
Grondwaterkwaliteit	N.v.t.	Gelet op de woonfunctie geen effect op de grondwaterkwaliteit.
Volksgesondheid	N.v.t.	Er is geen sprake van invloed op de frequentie van overstorten.
Verdroging	Nee	Geen permanente invloed op het grondwater.
Natte natuur	N.v.t.	Het Luttenbergerven bevindt zich op 714 meter afstand.

Inrichting/beheer en onderhoud	N.v.t.	Geen openbaar water aanwezig.
Recreatie	N.v.t.	Geen openbaar water aanwezig.
Cultuurhistorie	N.v.t.	Er zijn geen cultuurhistorische waterobjecten in het plangebied.

3.2.10.5 Voorkeursbeleid hemel- en afvalwater

Bij de afvoer van overtollig hemelwater is infiltratie in de bodem het uitgangspunt. Wanneer dit niet mogelijk is, kan hemelwater (eventueel via een bodempassage) worden geloosd op oppervlaktewater. Woningen moeten een voorziening hebben voor afvalwater. Dit kan een aansluiting op de riolering zijn of een zuiveringsvoorziening, zoals bedoeld in het Besluit lozing afvalwater huishoudens en de Regeling lozing afvalwater huishoudens.

De woning en de zorgappartementen aan de Knuvendijk moeten worden aangesloten op een IBA, aangezien de dichtstbijzijnde riolering zich op meer dan 500 meter afstand bevindt. De IBA moet voldoende capaciteit bezitten voor het totale afvalwateraanbod van zowel woning als appartementen. Een standaard IBA is hierbij onvoldoende. De gemeente adviseert graag hierbij en zal ook controleren op de vereiste capaciteit.

3.2.10.6 Watertoetsproces

De initiatiefnemer heeft het Waterschap Groot Salland geïnformeerd over het plan.

Hoofdstuk 4 Planbeschrijving

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk zal worden aangegeven op welke wijze de binnen alle plangebieden voorkomende functies, zoals die in het voorgaande aan de orde zijn geweest, in het bestemmingsplan worden geregeld. Het betreft de uitgangspunten met betrekking tot de gewenste ruimtelijke structuur, de functionele structuur en de milieu-uitgangspunten. Tevens wordt aangegeven hoe het beleid en de planuitgangspunten zijn verwoord in de bestemming.

4.2 Beschrijving gewenste situatie

Na herziening van het bestemmingsplan ter plaatse van de Knuvendijk 1 zijn de bestemmingen "Agrarisch met waarden" en "Agrarisch cultuurgebied" herzien in de bestemming "Wonen". Verder zijn de aanduidingen "Landschapswaarden", "Zorgwoning" en "Erf" toegevoegd op de digitale verbeelding binnen de bestemming "Wonen".

Hierdoor is het mogelijk om het aangebouwde bedrijfsgebouw te gebruiken als zorgwoning voor acht personen en voor dagbesteding.

Hoofdstuk 5 Toelichting op de regels

In dit hoofdstuk worden, voor zover noodzakelijk geacht, de van het bestemmingsplan deelsluitmakende regels nader toegelicht. De regels geven inhoud aan de op de plankkaart aangegeven bestemmingen. Ze geven aan, waarvoor opstallen al dan niet gebruikt mogen worden en wat en hoe er gebouwd mag worden.

Het voorliggende bestemmingsplan "5^e herziening bestemmingsplan Buitengebied Lemelerveld, Knuvendijk 1" betreft een partiële herziening van het bestemmingsplan "Buitengebied Lemelerveld" welke is vastgesteld op 21 april 2008 en goedgekeurd op 7 augustus 2008 en het bestemmingsplan "2e partiële herziening bestemmingsplan Buitengebied Lemelerveld, Knuvendijk 1".

De gronden op de kaart aangewezen voor "Wonen" zijn bestemd voor woningen, met daarbij behorende gebouwen, andere-bouwwerken en tuinen. De gronden met de aanduiding landschapselementen zijn bestemd voor het behoud, de bescherming en/of herstel van de landschappelijke waarde, zoals deze tot uitdrukking komt in de voorkomende landschapselementen (houtwallen, -singels en bosjes) afzonderlijk en als samenhangend onderdeel van de (oorspronkelijke) verkavelingsstructuur. Er is een aanlegvergunningstelsel opgenomen voor gronden met de aanduiding "landschapselementen".

De gronden met de aanduiding "Zorgwoning" kunnen gebruikt worden voor bewoning door en/of verzorging van ouderen en/of mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking (maximaal acht). Tevens mag er aan acht personen met een zorg of hulpvraag dagbesteding geboden worden. De gronden met de aanduiding "Erf" mogen ingericht worden ten dienste van het gebruik van de bestemming "Wonen" en aanduiding "Zorgwoning".

Hoofdstuk 6 Economische uitvoerbaarheid

Ingevolge artikel 3.1.6 van het Bro dient bij de voorbereiding van een bestemmingsplan een onderzoek te worden ingesteld naar de economische uitvoerbaarheid van het plan. Kosten worden verhaald via leges. Voorts is een planschadeovereenkomst gesloten met initiatiefnemers. Er behoeft op grond van de Grex-wet geen exploitatieplan vastgesteld te worden.

Hoofdstuk 7 **Inspraak en overleg**

Deze zogenaamde maatschappelijke uitvoerbaarheid heeft als doel om aan te tonen dat het bestemmingsplan maatschappelijk draagvlak heeft. Er heeft geen voorontwerp van het bestemmingsplan voor inspraak ter inzage gelegen. Wel heeft in deze fase het Overleg ex artikel 3.1.1. Bro met diensten van rijk en provincie en met betrokken maatschappelijke organisaties plaatsgevonden.

7.1 Overleg

In het kader van het overleg ex artikel 3.1.1 Bro is het voorontwerp bestemmingsplan "5^e herziening bestemmingsplan Buitengebied Lemelerveld, Knuvendijk 1" aan de daartoe aangewezen instanties digitaal toegezonden. Er zijn drie reacties binnengekomen deze zijn hieronder kort samengevat en van een gemeentelijke reactie voorzien.

7.1.1 Veiligheidsregio IJsselland (IN12/870)

De Veiligheidsregio IJsselland heeft schriftelijk op 14 februari 2012, ingekomen op 15 februari 2012 met kenmerk IN12/870 ons het volgende over externe veiligheid geadviseerd:

1. een beschrijving te geven van het gemeentelijke externe veiligheidsbeleid en te toetsen of de ontwikkeling past binnen het gemeentelijke externe veiligheidsbeleid;
2. een onderbouwing te geven waarom er sprake is van een beperkte verantwoording;
3. De verantwoording van het groepsrisico verder toe te lichten;
4. Samen met GHOR IJsselland te overwegen of de locatie aan de Knuvendijk 1 wordt opgenomen in de Hergroeperingsregeling.

Reactie gemeente:

1. In de toelichting van het bestemmingsplan is een samenvatting van het gemeentelijk externe veiligheidsbeleid opgenomen. De onderhavige ontwikkeling is getoetst aan dit beleid;
2. De QRA die als basis is gebruikt voor de onderbouwing van de groepsrisico is in de bijlage van de toelichting opgenomen;
3. De aanvulling op de bestrijdbaarheid is in de toelichting overgenomen, waardoor de verantwoording verder is toegelicht;
4. Er is contact geweest met de GHOR IJsselland en afgesproken is de aanvrager te vragen contact met het GHOR-bureau op te nemen. De GHOR kan dan de Hergroeperingsregeling uitleggen. De GHOR kan dan samen met de aanvrager besluiten wel of niet aan de Hergroeperingsregeling deel te nemen.

7.1.2 Waterschap Groot Salland

Waterschap Groot Salland heeft schriftelijk op 10 februari, ontvangen 13 februari met kenmerk 801 op het plan gereageerd. Zij geven aan dat het plan geen aanleiding geeft opmerkingen hierover te maken.

Reactie gemeente:

De reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

7.1.3 Gasunie

In een mail van 28 februari heeft de Gasunie aangegeven dat het plan geen reden geeft tot het maken van opmerkingen.

Reactie gemeente:

De reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

7.1.4 Provincie Overijssel

De provincie Overijssel heeft in het kader van vooroverleg een lijst opgesteld waar plannen in genoemd worden waarvoor geen vooroverleg noodzakelijk is. Dit plan voldoet aan de criteria in de lijst. Het past binnen het gemeentelijk kwaliteitskader dat in lijn is met het Werkboek Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving en de Omgevingsvisie Overijssel 2009.

Hoofdstuk 8 Zienswijzen en kennisgeving

Het ontwerpbestemmingsplan heeft zes weken ter inzage gelegen van 14 maart 2012 tot en met 24 april 2012. Er zijn geen zienswijze binnengekomen. De overheidsinstanties hebben aangegeven geen zienswijze in te dienen naar aanleiding van het ontwerpbestemmingsplan.

Bijlagen toelichting

Bijlage 1 Advies Oversticht

6851

Aan de Stadsmuur 79-83
Postbus 531, 8000 AM Zwolle

H E T O V E R S T I C H T

Gemeente Dalfsen
t.a.v. mevrouw M. Stel
Postbus 35
7720 AA Dalfsen

Zwolle, 3 oktober 2011
Kenmerk: 011 1702 DS

Betreft: gemeente Dalfsen
Inlichtingen bij: mevrouw ir. I.M. Nij Bijvank van Herel of mevrouw ir. A. Coops

Geachte mevrouw Stel,

U vroeg de ervenconsulent van Het Oversticht een schets uit te brengen over de Knuvendijk 1 te Lemelerveld.

Conclusie

Het voorstel voor de herontwikkeling van het achterhuis wordt het originele karakter onvoldoende gerespecteerd door de nieuwe gevelindeling, het plaatsen van dakkapellen en het veranderen van het dakprofiel. Voorwaarde voor deze herontwikkeling is dat het originele karakter van het achterhuis als uitgangspunt wordt genomen.

Voor de inrichting van het erf stellen wij als voor waarde de 'groene jas', om het erf te herstellen door de aanplant van en singel en een bomenrij. Binnen dit groene kader kunnen de gewenste functies een plek krijgen.

Bijgevoegd vindt u een toelichting op het advies.

Wij hopen u hiermee voldoende informatie verstrekt te hebben.

Hoogachtend,

drs. ing. D.H. Baalman directeur
Namens deze, mr. ing. H.G.A.M. Verheyen, teamleider

Ervenconsulentadvies 1702 DS: Knuvendijk 1, Lemelerveld

Datum : 3 oktober 2011
Kader : aanvraag wijziging functie

Opgave

De initiatiefnemer wil op het erf 'de Susterhoeve' een woonvorm met dagbesteding voor mensen met een verstandelijke beperking realiseren. De bestaande gebouwen worden grotendeels benut voor deze functie. Aan de achterzijde van het erf zijn extra voorzieningen gewenst zoals speel- en dieren weides, wandelpaden, parkeerplaatsen en een terras. In het VAB beleid is aangegeven dat deze buitenactiviteiten alleen mogen plaatsvinden als het geheel landschappelijk goed wordt ingepast.

Voor dit advies heeft op 19 september een veldbezoek plaatsgevonden. Hierbij waren aanwezig de initiatiefnemers, ambtenaar mevrouw Stel en ervenconsulent mevrouw Nij Bijvank van Herel. De gemeente vraagt de ervenconsulent te adviseren over de ontwikkeling van ruimtelijke kwaliteit op deze locatie. Het gaat hierbij om het totale erfensemble, de gebouwen en de erfstructuur. De familie heeft al ideeën op papier gezet voor de gebouwen en de erfstructuur. In dit advies geven wij reflectie op deze ideeën.

Landschapsbeleid

Provinciaal omgevingsvisie

Het erf is gelegen in het jonge heide- en broekontginningslandschap. Nieuwe ontwikkelingen dragen bij aan de versterking van de rechtlijnige ontginningsstructuur van het landschap en de afwisseling van open en besloten. De ontwikkeling van nieuwe erven is mogelijk mits deze een landschappelijk stevige 'groene' jas krijgen.

Gemeentelijk landschapsontwikkelingsplan

In dit beleid wordt uitgegaan van de versterking van de karakteristieken van het landschap: de lijnstructuren (singles, bomenrijen, rechte waterlijnen) en de open ruimtes.

Advies

Huidige situatie

Landschap, erfensemble, erfstructuur en gebouwen

Het erf is gelegen aan de Knuvendijk 1, ten oosten van Lemelerveld. Het erfensemble bestaat uit een markante boerderij met enkele bijgebouwen. Het voorhuis van de boerderij is wit gekeimd en heeft een rijke uitstraling. Het achterhuis is samengesteld en heeft een sobere uitstraling. Dit achterhuis bestaat uit een centrale deel en twee stallen aan weerszijden waardoor de samengestelde gevel aan de achterzijde een zeer karakteristiek geheel vormt. De originele indeling, (stalen)ramen en deuren dragen bij aan de karakteristiek van de gevels van het achterhuis. Het achterhuis bevat nog veel originele kenmerken. Het achterhuis heeft door de architectuur, kleurstelling, materialisering en detaillering, het agrarisch karakter behouden.

Op het voorerf staan enkele markante solitairen: een treurwilg en een rode beuk. Zij benadrukken de rijke uitstraling van de boerderij. Het achtererf is vrij open.

Het erf heeft één toegang aan de zuidzijde. Deze toerit bestaat uit een halfverharding van aangestampt puin met een fijn split. De toegang wordt begeleid door een beukenhaag. Vanaf de toerit is er vrij zicht naar het achtergelegen landschap.

Advies

Landschap, erfensemble en erfstructuur

In dit advies gaan wij in op de voorstellen die door de initiatiefnemer zijn gedaan. Wij stellen als voorwaarden voor de herontwikkeling van het erf:

- Herstel van een 'groen jas' om het erf: aanplant van enkele singels en/of bomenrijen, hagen en losse bomen met streekeigen soorten (zie schets). Deze 'jas' hoeft niet aaneengesloten te zijn. Behoud van doorzichten naar het landschap en vanuit het landschap naar de gebouwen.
 - In het voorstel is een singel aan de achterzijde ingetekend. Wij adviseren in deze singel een opening te maken voor het doorzicht vanaf de toerit naar het achter

gelegen gebied. Wij adviseren in aanvulling hierop aan één zijde een rij met bomen aan te planten.

- Behoud van de rode, markante, beuk op het voorerf. Wij adviseren de treurwilg te kappen omdat deze te dicht op de beuk staat. De kronen raken elkaar. Dit zal op termijn ten koste gaan van beide bomen. De beuk past bij het sierlijke karakter van de boerderij. OP het erf kan een andere solitair als linde of eik of kastanje worden herplant.
- Bescheiden hekwerken en verlichting. Verlichting tegen de gevel en bij voorkeur met sensor. Houten hekwerken zijn passend als weidehek. Wij adviseren na te gaan of in het gebied van 'Lemele' typische hekwerken zijn: een zwaar houten Twents hekwerk heeft kwaliteit, maar is in deze streek minder passend.
- Het verleggen van de toerit is mogelijk. Zo ontstaat meer terrasruimte bij de appartementen aan de zuidzijde. Het terras afzetten met een haag.
- Een lange waslijn, gewenst vanuit de initiatiefnemers, is passend op het erf.
- Paden (gemaaid en halfverhard), zijn een functionele en passende toevoeging op het erf.
- Een moestuin/bloementuin, fruitgaarde en (speel)weide zijn functioneel en passend op het erf. Zij voegen toe aan de ruimtelijke kwaliteit van het 'agrarisch' erfensemble. Bij voorkeur spelaanleidingen en speeltoestellen met een robuuste natuurlijke uitstraling. Het is niet noodzakelijk de weide geheel te omhagen, een raster met palen en draad is ook passend.
- De parkeerplaatsen nabij het bijgebouw (strook), halfverhard.
- Bijgebouwen als (werk)schuur, houthok, kippenhok, nabij de boerderij plaatsen. Een kas kan geplaatst worden in de moestuin/bloementuin, nabij de andere bijgebouwen.

Bebouwing

In dit advies gaan wij in op de voorstellen die door de initiatiefnemer zijn gedaan. Wij stellen als voorwaarde voor de herontwikkeling van het achterhuis dat het originele karakter als uitgangspunt wordt genomen. In de voorstellen wordt dit originele onvoldoende gerespecteerd door de nieuwe gevelindeling, het plaatsen van dakkapellen en het veranderen van het dakprofiel.

Voor de herontwikkeling van het achterhuis stellen wij de volgende voorwaarden.

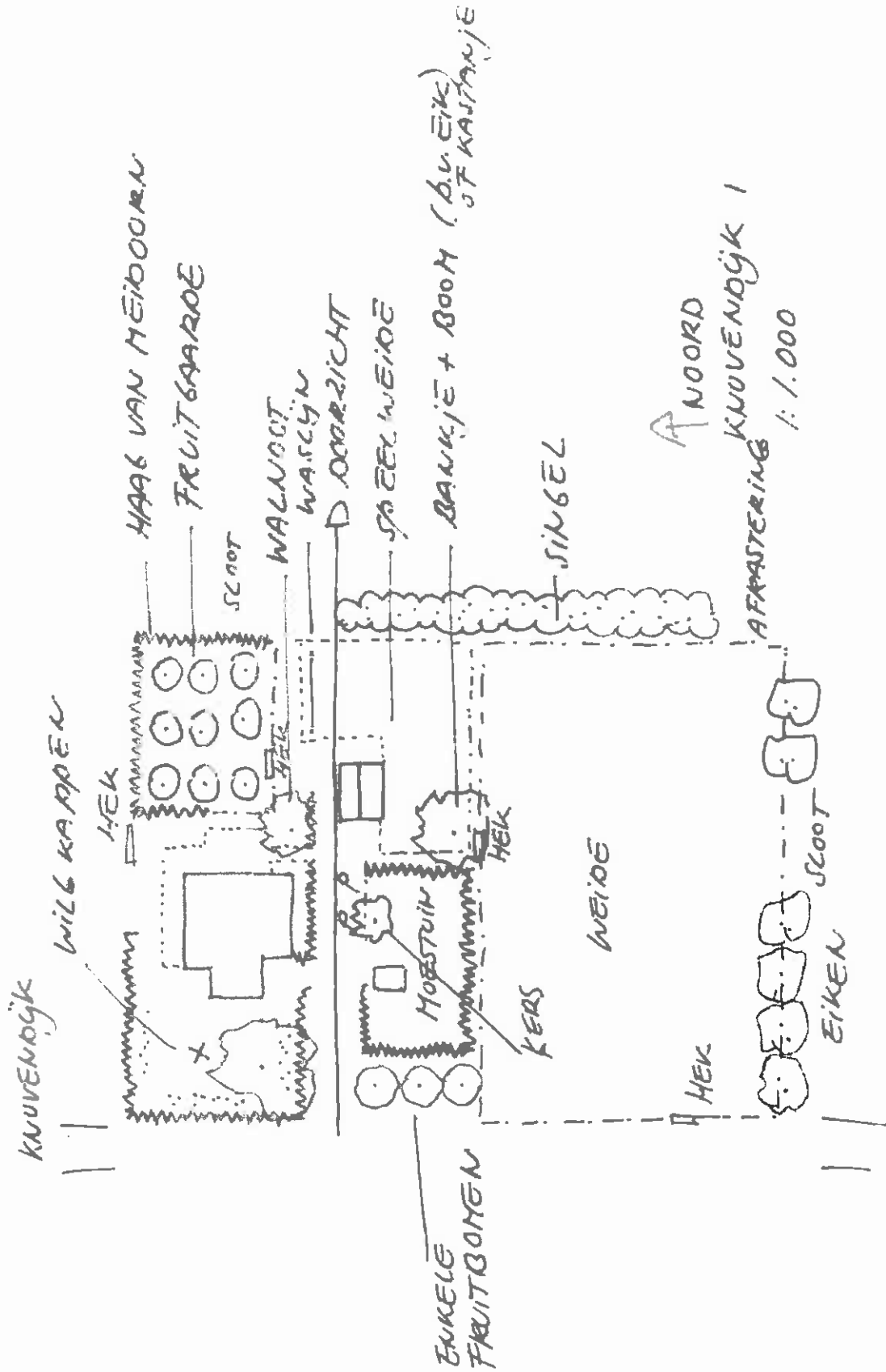
- Uitgangspunt voor de lichttoetreding zijn de bestaand posities en indeling van de gevelopeningen.
- Bij renovatie zijn de originele materialen en details het uitgangspunt (pannen, stenen, luiken, deuren, vensters, etc.)
- Dakkapellen op het achterhuis zijn niet passend. Voor lichttoetreding adviseren wij dakramen of een centrale ingreep.
- Het profiel van de 3 kappen moet duidelijk herkenbaar blijven. Indien er doorlopen worden gecreëerd gebeurt dit terugliggend en vormt dit een ondergeschikte toevoeging. (ander materiaal in donkere kleur)
- Het onderscheid tussen voor- en achterhuis kan worden versterkt door het tussenlid aan te passen, door het materiaal te wijzigen, of donkerder te verven tot aan de voorgevels van het achterhuis. Door het voorhuis een tint donkerder te maken zal deze beter passen in het landschap. Het is niet wenselijk het achterhuis wit te maken. De rode steen is in deze streek kenmerkend voor een agrarisch volume.

De gevraagde investering in ruimtelijke kwaliteit vanuit de VAB-regeling kan op bovenstaande aspecten worden ingezet. In bijlage 2 zijn voorbeelden van wijzigingen opgenomen.

Conclusie

Het voorstel voor de herontwikkeling van het achterhuis wordt het originele karakter onvoldoende gerespecteerd door de nieuwe gevelindeling, het plaatsen van dakkapellen en het veranderen van het dakprofiel. Voorwaarde voor deze herontwikkeling is dat het originele karakter van het achterhuis als uitgangspunt wordt genomen.

Voor de inrichting van het erf stellen wij als voor waarde de 'groene jas', om het erf te herstellen door de aanplant van en singel en een bomenrij. Binnen dit groene kader kunnen de gewenste functies een plek krijgen.

Bijlage 2

Het gebruiken van (het karakter) van de bestaande openingen.

Een heldere centrale ingreep voor lichttoetreding.

Bijlage 2 Erfinrichtingsplan

DE SUSTERHOEVE

ERFINRICHTINGSPLAN

KNUVENDIJK 1 LEMELERVELD

D»CONCREET.
Duurzaam advies

INHOUD

1. Inleiding	3
2. Beleid	4
2.1 Omgevingsvisie	4
2.2 Landschapsontwikkelingsplan	7
3. Karakteristiek	9
3.1 Landschap	9
3.2 Erf	10
4. Het Plan	12
4.1 Advies Oversticht	12
4.2 Wensen familie	14
4.5 Terugkoppeling beleid	15

1. INLEIDING

De familie Veltmaat/Harink heeft grote plannen voor het erf aan de Knuvendijk 1 te Lemelerveld. Zij willen het agrarische erf veranderen in een woonerf in combinatie met een woonvorm voor mensen met een verstandelijke beperking. Het woonhuis wordt momenteel gerenoveerd en de familie wil verder met de ontwikkeling van het achterhuis, waar de woonvorm gerealiseerd moet worden. Het achterhuis wordt gerenoveerd en geherstructureerd tot appartementen en een ruimte voor de dagbesteding. Het bijgebouw wordt ook opgeknapt en het erf krijgt een groene jas. Het karakteristieke woonhuis blijft intact.

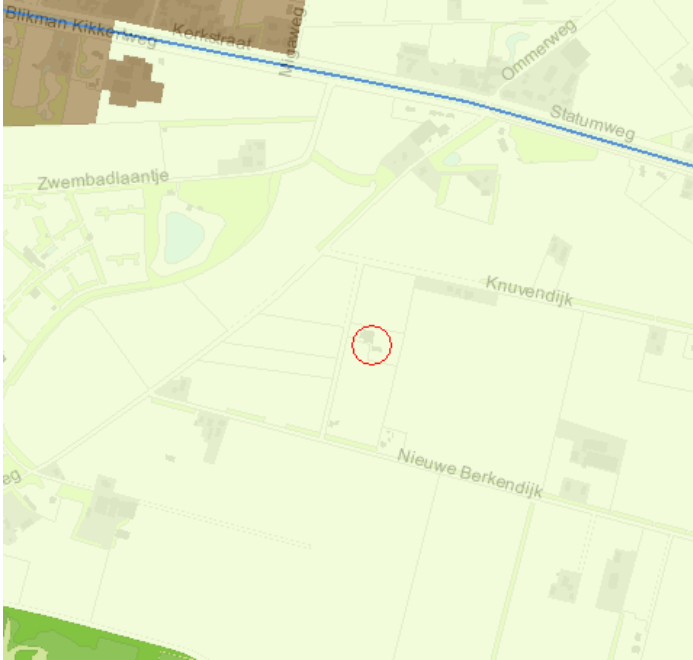
Voor het opstellen van een landschapsplan voor het erf is D»Concreet benaderd. In dit rapport wordt het plan voor het erf verbeeld en beschreven. In hoofdstuk 2 staat het beleid beschreven. In hoofdstuk 3 wordt de karakteristiek van het landschap en het erf benoemd. In hoofdstuk 4 komt het plan aan de orde, waarbij de wensen van de familie en het advies van het Oversticht zijn meegenomen.

2. BELEID

2.1 OMGEVINGSVISIE

In juli 2009 is de Omgevingsvisie Overijssel vastgesteld. In dit document schetst de provincie haar visie op de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving. De ambitie van Overijssel is een vitale samenleving tot ontplooiing te laten komen in een mooi en vitaal landschap. Ruimtelijke kwaliteit staat hierbij centraal.

ONTWIKKELINGSPERSPECTIEF

De kaart Ontwikkelingsperspectieven Groene omgeving geeft op hoofdlijnen weer welke ontwikkelingsperspectieven de provincie in de Groene omgeving ziet. Het plangebied valt binnen de legenda eenheid 'buitengebied accent productie, schoonheid van de moderne landbouw. Er is sprake van verweving van functies. Ten zuiden van het plangebied ligt een donkergroene zone: EHS. Dit betekent dat er ruimte ingericht moet worden voor de ontwikkeling van natuur (EHS, Natura-2000, ecologische verbindingzones). In de buurt van het plangebied zelf ligt een ecologische verbindingzone die verschillende natuurgebieden en habitats met elkaar verbindt.

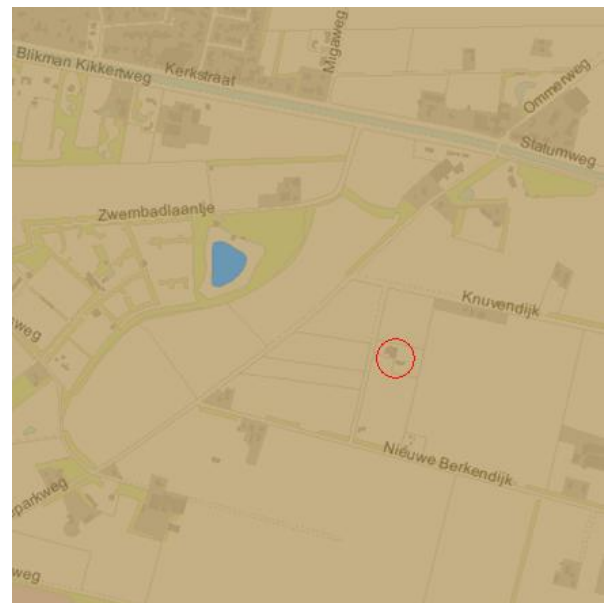
Figuur 1: Ontwikkelingsperspectieven (grijze kleur: buitengebied accent productie)

GEBIEDSKENMERKEN

Het basispalet in onze provincie is mooi en veelkleurig. Al die gebieden hebben een bepaalde karakteristiek en kenmerken, die de provincie met de Omgevingsvisie wil versterken en vernieuwen. Om het spectrum aan verschillende gebiedskenmerken inzichtelijk te maken zijn deze gegroepeerd in vier 'lagen'.

1. Natuurlijke laag

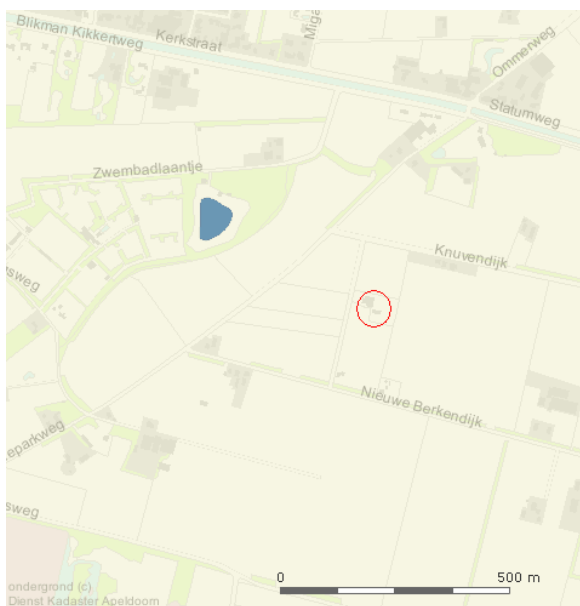
De natuurlijke laag is ontstaan doordat abiotische (ijs, wind, water, etc.) en biotische (plant en dier) processen inwerken op de ondergrond van bodem en geologie. Het plangebied behoort tot de dekzandvlakte. De dekzandgronden beslaan een groot gedeelte van de provincie. Na de ijstijden bleef er in grote delen een reliëfrijk - door de wind gevormd - zandlandschap achter, dat gekenmerkt wordt door relatief grote verschillen tussen hoog/droog en laag/nat gebied. Soms vlak bij elkaar, soms verder van elkaar verwijderd. De ambitie is de natuurlijke verschillen tussen hoog en laag en tussen droog en nat meer sturend en beleefbaar te maken. Als ontwikkelingen plaats vinden, dan dragen deze bij aan het beter zichtbaar maken van de hoogteverschillen en het watersysteem.

Figuur 2: Natuurlijke laag (kleur bruin: dekzandvlakte)

2. Agrarisch cultuurlandschap

In het agrarisch cultuurlandschap gaat het om de invloed van de mens op de natuurlijke omstandigheden. Landschappelijke structuren zijn belangrijke dragers geworden van het cultuurlandschap: deze kwaliteit vraagt om samenhang. Het plangebied behoort tot het jonge heide en broekontginningslandschap veengebieden.

Figuur 3: Agrarisch cultuurlandschap: kleur grijs: jonge heide en broekontginningslandschap veengebieden

De grote oppervlakte aan - voormalige - natte en droge heidegronden was oorspronkelijk functioneel verbonden met het essen- en oude hoevenlandschap: hier werd geweid en werden de plaggen gestoken voor in de stal: in de stal bemeste plaggen dienden als structuurverbeteraar en bemesting voor de akkergronden op de essen. Na de uitvinding van de kunstmest ging deze functie verloren en werden de gronden grotendeels in cultuur gebracht. Aanvankelijk kleinschalig en min of meer individueel door keuterboertjes, later werd de ontginning planmatig en grootschalig aangepakt. Daarnaast zijn vanaf 1750 vanuit de landgoederen en buitens ook veel van de voormalige heidegronden voor de jacht en houtproductie bebost. Dit heeft geresulteerd in grote en kleinere landbouwontginningslandschappen en in landschappen van grote boscomplexen en (nooit ontgonnen) heidevelden. De landbouwontginningen bestaan uit relatief grote open ruimtes, deels omzoomd door boscomplex. Erven liggen als blokken aan de weg geschakeld. Wegen zijn lanen met lange rechtstanden. De schaal van de agrarische erven wordt steeds groter.

Daarnaast transformeren landbouwerven tot burgererven met bijbehorende vormen van grondgebruik. Het werklandschap verandert langzaam in een vrijetijds- en consumptielandschap. Door de broze samenhang en de geringe eigenstandige kwaliteit van dit landschapstype valt het uiteen in afzonderlijke onderdelen en/of verschuift het accent in de beleving van de open ruimte naar de bedrijfskavel. De ambitie is ruimtelijke kwaliteit van deze gebieden een stevige impuls te geven en soms een transformatie wanneer daar aanleiding toe is. De dragende structuren worden gevormd door het landschappelijk raamwerk van lanen, bosstroken en waterlopen, die de rechtlijnige ontginningsstructuren versterken. Binnen deze raamwerken is ruimte voor verdere ontwikkeling van bestaande erven en soms de vestiging van nieuwe erven, mits deze een stevige landschappelijke jas krijgen. Als ontwikkelingen plaatsvinden in de agrarische ontginningslandschappen, dan dragen deze bij aan behoud en versterking van de dragende lineaire structuren van lanen, bosstroken en waterlopen en ontginningslinten met erven en de kenmerkende ruimtematen.

3. Stedelijke laag

In de stedelijke laag is de koppeling van de dynamiek van de stedelijke functies aan het verbindend netwerk van wegen, paden, spoorwegen en kanalen een belangrijk ordenend principe.

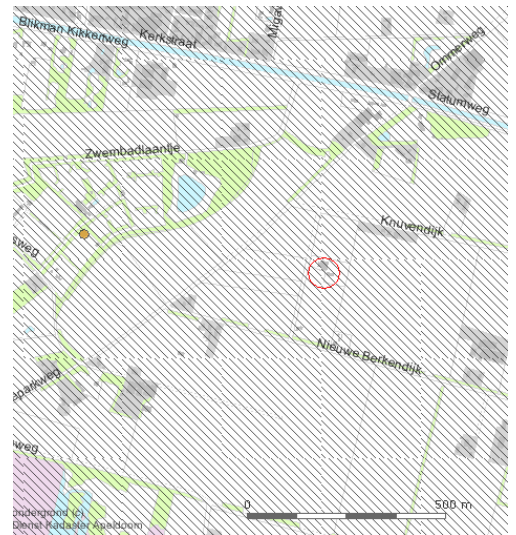
In deze kaartlaag staat het Overijssels kanaal ten noorden van het plangebied benoemd. Voor dit plan verder niet van toepassing.

Figuur 4: Stedelijke laag, Overijssels kanaal ten noorden van het plangebied

4. Lust- en Leisurelaag

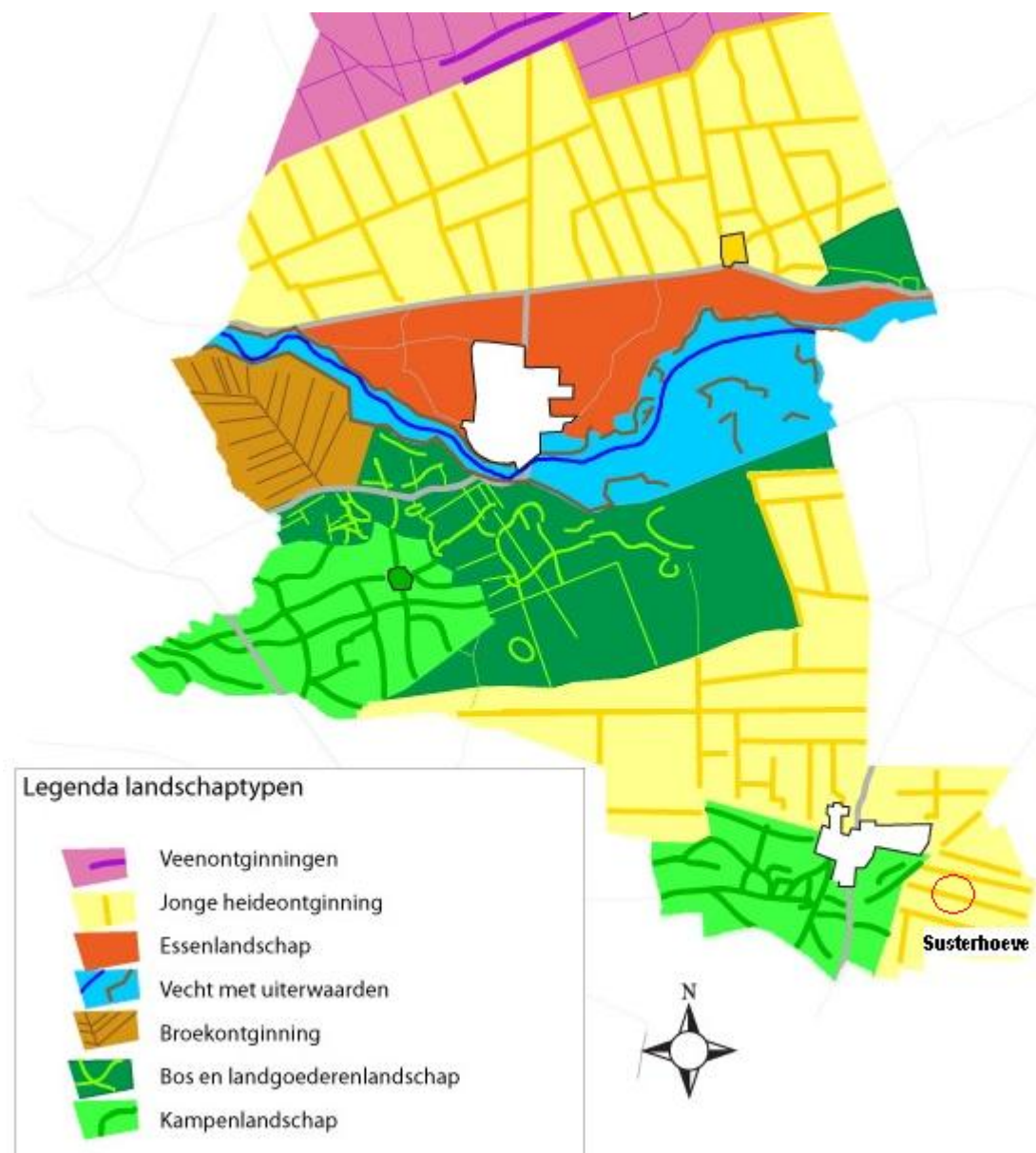
Het plangebied ligt in een zone waar donkerte als ervaring is aangegeven. De donkere gebieden zijn de gebieden waar het 's nachts nog echt donker is, waar je de sterrenhemel kunt waarnemen. Donkerte wordt een te koesteren kwaliteit. De ambitie is de huidige 'donkere' gebieden, ten minste zo donker te houden, maar bij ontwikkelingen ze liever nog wat donkerder te maken. Dit betekent alleen minimaal noodzakelijke toepassing van kunstlicht. Dit vereist het selectief inzetten en 'richten' van kunstlicht.

Figuur 5: Lust- en Leisurelaag: raster betekent donkerte

2.2 LANDSCHAPONTWIKKELINGSPLAN (LOP)

Op 15 februari 2010 is het Landschapsontwikkelingsplan voor de gemeente Dalfsen door de gemeenteraad vastgesteld. Een landschapsontwikkelingsplan gaat uit van de bestaande kwaliteiten en potenties van het landschap en beschrijft de gewenste ontwikkelingen. Het LOP biedt een kader om ruimtelijke ingrepen in het landschap te toetsen. Voor het landschap van Dalfsen zijn in het LOP de verschillende karakteristieken en de bestaande kwaliteiten benoemd. Voor het heideontginningslandschap (geel op visiekaart) gelden de kwaliteiten openheid (O) en rustige omstandigheden (R). De openheid heeft betrekking op het landschapsbeeld, de rust in de open gebieden heeft betrekking op de waardering door weidevogels. De karakteristiek van het heideontginningslandschap is in hoofdstuk 3 nader uitgewerkt voor het plangebied.

Figuur 6: uitsnede visiekaart LOP Dalfsen: heideontginning (geel)

Landschapvisie

Belangrijk is de versterking van de karakteristieke kwaliteiten van de verschillende landschapstypen en deelgebieden. In het heideontginningslandschap gaat het om de volgende maatregelen:

- Maatregelen in dit gebied moeten gericht zijn op het versterken van een noordzuid gerichte landschapstructuur van bomenrijen langs wegen en watergangen met verspreid poelen;
- Oostwest gerichte wegen zijn niet of beperkt beplant. Daar waar nu beplanting aanwezig is kunnen bomen worden gekapt, of kunnen bomen om-en-om worden gekapt;

- Door middel van erfbeplantingen worden de agrarische bedrijven meer onderdeel van een geheel. Erfbeplanting dient te bestaan uit inheemse soorten en dan bij voorkeur soorten die in dit landschapstype thuishoren zoals eik, esdoorn en berk; Extensief slootkantenbeheer, aanleg poelen en meer natuurlijke oevers vergroot de biodiversiteit en de landschappelijke diversiteit.

De volgende algemene punten worden in de visie benoemd (gelden voor alle deelgebieden):

- Verbeteren beeldkwaliteit (bebouwing en erven);
- Herstel cultuurhistorie en cultuurhistorische elementen (hooibergen, schaapskooien e.d.).

3. KARAKTERISTIEK

3.1 LANDSCHAP

Het erf van de familie Veltmaat/Harink ligt in het plattelandsgedebied 'Schanebroek'. Het gebied bestaat uit open landbouwgronden.

Ontginningslandschap

Het gebied ten zuidoosten van Lemelerveld kenmerkt zich als een grootschalig, open landschap met regelmatige blokvormige kavels. Langs de wegen liggen veelal lange en brede houtwallen. Haaks op de wegen komen ook regelmatig houtwallen of singels voor. De bebouwing bevindt zich met name langs de wegen. Er is vooral veel grasland aanwezig en de grondwaterstand is erg hoog.

Figuur 7: Voorbeeld van openheid heide ontginningslandschap

Bebouwings- en erfkarakteristiek:

De bebouwing staat dwars op of evenwijdig aan de weg, waarbij rekening is gehouden met de structuur van de verkaveling. Er staan relatief weinig burgerwoningen in het gebied. Als boerderij komt het type Hallehuis het meeste voor, maar ook erven met T-huizen komen voor. Ontginningsboerderijen hebben geen streekeigen kenmerken. Ze zijn gebouwd voor de tweede wereldoorlog. De woning en bedrijfsgedeelte liggen nog onder één dak. Dit is ook het geval bij de Susterhoeve. De jongere erven in de heidelandschappen zijn meer 'rechtlijnig' van opzet en hebben veelal minder bijgebouwen.

De traditionele indeling in voor-, zij- en achtererf bestaat uit een heldere scheiding in gebouwen en het gebruik van het voorerf (nutstuin, moestuin, fruitgaard en siertuin) en het achtererf (functionaliteit). Op de erven staan vaak veel solitaire bomen (eik, (knot- en lei)linde, berk, bruine beuk, wilg, es, populier). Door de relatieve openheid vallen deze bomen op. Veel erven hebben een open karakter. De nutstuinen en de voorerven zijn deels omsloten door een haag van beuk, meidoorn of liguster. Op de erven komen singels voor (niet geheel rondom).

Figuur 8: voorbeeld hoe bebouwing en beplanting kunnen worden ontwikkeld in harmonie met de landschappelijke karakteristiek

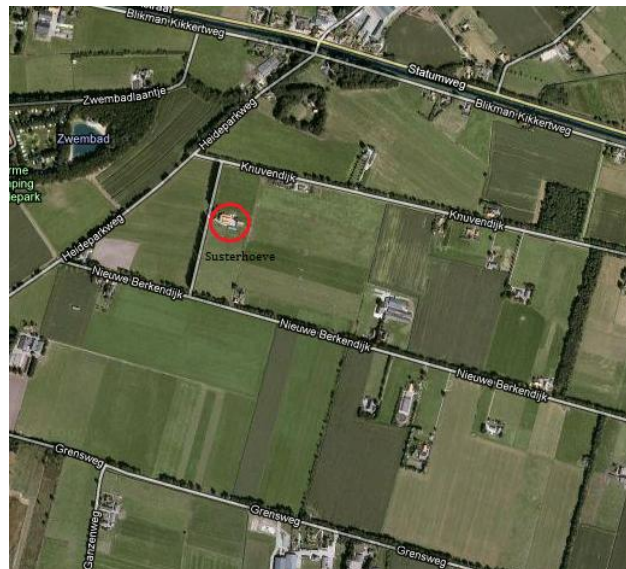
3.2 ERF

Het erf ligt in het heideontginningslandschap, in het buitengebied van de kern Lemelerveld, ook wel aangeduid als Schanebroek. De kenmerken van het ontginningslandschap zijn duidelijk aanwezig: de Knuvendijk, de Heideparkweg en de Nieuwe Berkendijk zijn rechte wegen. Het erf ligt als een blok, op ruime afstand van de weg en de gebouwen op het erf staan haaks op de eigen oprit, die vanaf de Knuvendijk loopt (zie figuur 9). Het ensemble bestaat uit een de boerderij, met voor- en achterhuis, en een oude werktuigenberging. De boerderij heeft een bescheiden volume. De ruimte rondom het erf is in gebruik als weiland.

Erfbeplanting ontbreekt nagenoeg volledig. In de siertuin aan de voorzijde van het erf, staan twee bomen. Een rode beuk en een (treur)wilg. De (treur)wilg staat de rode beuk in de weg en zal op advies van het Oversticht gekapt worden.

In het plangebied kunnen de volgende ecotopen onderscheiden worden:

- Bebouwing (woning en een kapschuur);
- Erfverharding (halfverharding; gebroken puin met dun top laagje grint)
- Opgaande beplanting (bomenrij aan eigen weg; eiken);
- Agrarische cultuurgrond;

Figuur 9: luchtfoto van de Susterhoeve, Knuvendijk 1

Het erf in 2011

Toen de familie Veltmaat/Harink het object aankocht was het erf in zeer vervallen staat. De gebouwen zijn in slechte staat, maar het karakteristieke, met name van het voorhuis, is nog intact. Dit kan niet gezegd worden van het achterhuis. Deze is in zeer slechte staat en het karakteristieke is ook grotendeels verdwenen doordat ramen zijn dicht gemetseld en er nieuwe openingen zijn gecreëerd. Bovendien zijn de originele deuren van het achterhuis door de vorige eigenaar vervangen door kunststof deuren. Dit heeft negatieve invloed op de uitstraling van het achterhuis.

De staat van onderhoud van het bijgebouw is slecht. De vorige eigenaar zal de schuur opknappen volgens afspraak met de gemeente (rood voor rood). De schuur zal gebruikt worden als hobbywerkplaats, onderdak voor dieren en opslag.

De aanplanting van het erf is nu minimaal. De foto's hieronder geven een indruk van de huidige staat van de opstal en de aanplanting van het erf.

Figuur 10: Het achterhuis van een afstand

Figuur 11: Het achterhuis in slechte staat

Figuur 12: Het achterhuis

Figuur 13: Zijaanzicht Susterhoeve, voor- en achterhuis
Inclusief beplanting

Figuur 14; Het voorhuis, de karakteristieke uitstraling

Figuur 15; Zijaanzicht Susterhoeve.

4. HET PLAN

4.1 ADVIES OVERSTICHT

Oversticht heeft een reactie gegeven op de ideeën van de initiatiefnemers. Hieruit kwamen de volgende zaken naar voren:

- Als voorwaarde van de herontwikkeling van het erf moet het herstel van een 'groene jas' om het erf plaatsvinden. Dit houdt in dat enkele singels en/of bomenrijen en enkele hagen en losse bomen met streekeigen soorten moeten worden aangeplant. Deze 'jas' hoeft niet aaneengesloten te zijn. Behoud van doorzichten naar het landschap en vanuit het landschap naar de gebouwen toe is ook gewenst. Het advies luidt om in aanvulling op de bomenrij aan één zijde een rij met bomen aan te planten.
- Behoud van de rode, markante beuk op het voorerf. De treurwilg moet gekapt worden omdat deze te dicht op de beuk staat. De kronen raken elkaar. Dit gaat op termijn ten koste van beide bomen. De beuk past bij het sierlijke karakter van de boerderij. Op het erf kan een andere solitaire boom, zoals een linde, eik of kastanje, worden herplant.
- Bescheiden hekwerken en verlichting. Verlichting tegen de gevel en bij voorkeur met sensor. Houten hekwerken zijn passend als weidehek. Het Oversticht adviseert na te gaan of er in het gebied van 'Lemele' typische hekwerken zijn. Een zwaar houten Twents hekwerk heeft kwaliteit, maar is in deze streek minder passend.
- Het verleggen van de toerit is mogelijk. Zo ontstaat meer terrasruimte bij de appartementen aan de zuidzijde. De terrassen kunnen afgezet worden met een haag.
- Een lange waslijn, gewenst vanuit de initiatiefnemers, is passend op het erf.
- Paden (gemaaid en halfverhard) zijn een functionele en passende toevoeging op het erf.
- Een moestuin/bloementuin, fruitgaarde en (speel)weide zijn functioneel en passend op het erf. Zij voegen iets toe aan de ruimtelijke kwaliteit van het 'agrarisch' erfensemble. Bij voorkeur spelaanleidingen en speeltoestellen met een robuuste natuurlijke uitstraling. Het is niet noodzakelijk de weide geheel te omhagen, een raster met palen en draad is ook passend.
- De parkeerplaatsen zijn gewenst nabij het bijgebouw (strook), halfverhard.
- Bijgebouwen als een (werk)schuur, houthok, kippenhok moeten nabij de boerderij geplaatst worden. Een kas kan geplaatst worden in de moestuin/bloementuin, nabij de andere bijgebouwen.

Bebouwing:

Als voorwaarde wordt gesteld dat bij de herontwikkeling van het achterhuis het originele karakter als uitgangspunt wordt genomen. In het voorstel wordt de originele staat onvoldoende gerespecteerd door de nieuwe gevelindeling, het plaatsen van dakkapellen en het veranderen van het dakprofiel.

Voor de herontwikkeling stelt het Oversticht de volgende voorwaarden:

- Uitgangspunt voor de lichttoetreding zijn de bestaande posities en indeling van de gevelopeningen.
- Bij renovatie zijn de originele materialen en details het uitgangspunt (pannen, stenen, luiken, deuren, vensters, etc.)
- Dakkapellen op het achterhuis zijn niet passend. Voor lichttoetreding adviseren wij dakramen of een centrale ingreep.
- Het profiel van de 3 kappen moet duidelijk herkenbaar blijven. Indien er doorlopen worden gecreëerd gebeurt dit terugliggend en vormt dit een ondergeschikte toevoeging (ander materiaal in donkere kleuren).
- Het onderscheid tussen het voor- en het achterhuis kan worden versterkt door het tussenlid aan te passen, door het materiaal te wijzigen, of donkerder te verven tot aan de voorgevels van het achterhuis. Door het voorhuis een tint donkerder te verven zal deze beter passen in het landschap. Het is niet wenselijk het achterhuis wit te maken. De rode steen is in deze streek kenmerkend voor een agrarisch volume. De gevraagde investering in ruimtelijke kwaliteit kan vanuit de VAB-regeling (Vrijgekomen Agrarische Bebouwing) kan op bovenstaande aspecten worden ingezet. Enkele voorbeelden van mogelijke ingrepen zijn te zien in de onderstaande figuren 17 – 20

Conclusie van het Oversticht

In het voorstel voor de herontwikkeling van het achterhuis wordt het originele karakter onvoldoende gerespecteerd door de nieuwe gevelindeling, het plaatsen van dakkapellen en het veranderen van het dakprofiel. Voorwaarde voor deze herontwikkeling is dat het originele karakter van het achterhuis als uitgangspunt wordt genomen.

Voor de inrichting van het erf stelt het Oversticht de voorwaarde van de 'groene jas' om het erf te herstellen door de aanplant van de singel en een bomenrij. Binnen dit groene kader kunnen de gewenste functies een plek krijgen.

Figuur 17: karakter van bestaande openingen

Figuur 18; het gebruik van het karakter van bestaande openingen

Figuur 19: Oude gevel

Figuur 20: heldere centrale ingreep voor lichttoetreding

4.2 WENSEN FAMILIE

De familie Veltmaat/Harink kan zich grotendeels vinden in de advisering van de ervenconsulent. Op een enkel punt heeft de familie andere inzichten:

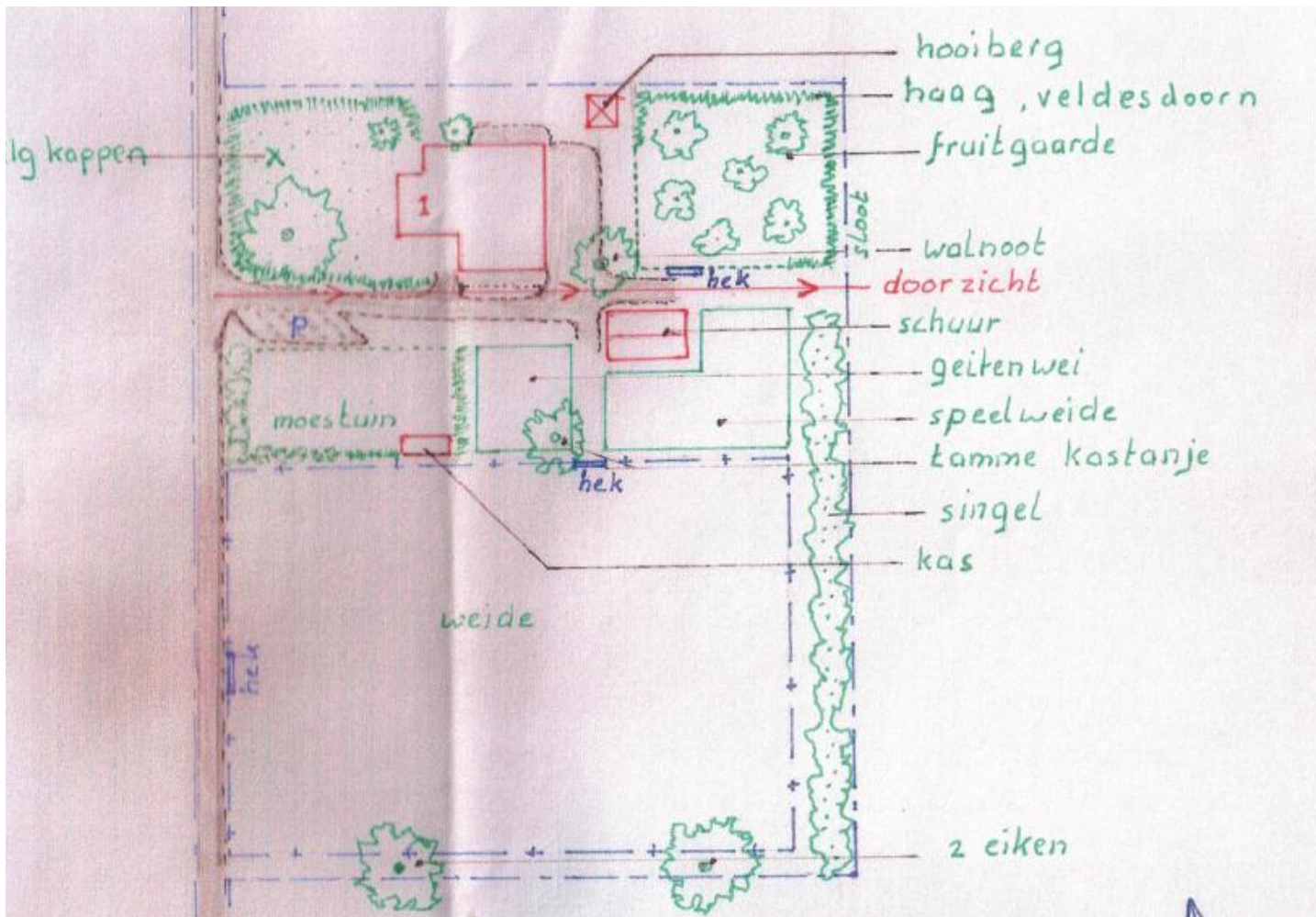
De familie is het niet eens met de opmerking over het behoud van het originele karakter van het achterhuis. Deze is in zeer slechte staat waardoor het karakteristieke grotendeels is verdwenen doordat ramen zijn dicht gemetseld en er nieuwe openingen zijn gecreëerd. Bovendien zijn de originele deuren van het achterhuis door de vorige eigenaar vervangen door kunststof deuren. De voorgestelde wijzigingen zijn naar inzicht van de familie gewenst en in een vervolgend overleg met het Oversticht ook goedgekeurd.

4.3 HETONTWERP

De komende tijd zal de familie hard werken om het totale plaatje gereed te maken. De boerderij wordt grondig gerestaureerd. Het voorhuis zal fungeren als woning voor de familie en het achterhuis (de deel) zal de functie krijgen van woonvorm voor mensen met een verstandelijke beperking waar appartementen, een gezamenlijke huiskamer en een ruimte voor de dagbesteding zullen komen.

Afhankelijk van de wensen van de bewoners en mogelijkheden wordt het erf opnieuw ingericht. Achtereenvolgens betekent dat het volgende (zie figuur 16):

- Er komt een terras voor het achterhuis;
- Er komen solitaire bomen (2x) op het erf;
- Er komt een moestuin, kruidentuin en bloementuin rechts naast de boerderij, inclusief een kas;
- Er komt een boomgaard (Hoogstam fruitbomen) achter de boerderij;
- Er wordt een speelweide gemaakt rechtsachter (voetbalveldje, schommel, basketbalnet, etc.);
- Er komt een weide voor hobbydieren. De familie denkt aan kippen en geiten. Er komt een voederplek. Afrastering weide: gekloofde eikenpalen met gaas. Entrees worden voorzien van houten landhekken.
- Parkeerplaatsen. Er komen 5 parkeerplaatsen voor personeel, eigen gebruik en bezoekers. De erfverharding zal halfverharding worden (gebroken puin, eventueel met dunne toplaag van grint);
- Er komt een waslijn;
- Er worden wandelpaden aangelegd op het erf. Paden van gras (kort gemaaid) en paden met half verharding (gemalen puin);
- Er wordt een houtsingel aangelegd;
- Siertuin en beukenhaag aan de voorzijde blijft in de huidige staat;
- Landhek naast de bestaande kapschuur wordt verplaatst;
- De oprit wordt verplaatst achter de heg;
- Wens: hooiberg links achter het achterhuis.

Figuur 16: erf-inrichtingsschets Knuvendijk 1 Lemelerveld

4.3 TERUGKOPPELINGBELEID

In de Omgevingsvisie worden per laag normerende en richtinggevende uitspraken gedaan. Hieronder is verwoord op welke wijze het plan aansluit bij deze uitspraken.

Laag 1: dekzandvlakte en ruggen.

- Norm: Dekzandvlakten en ruggen krijgen een beschermende bestemmingsregeling, gericht op instandhouding van de hoofdlijnen het huidige reliëf.

Voorliggend plan sluit hierbij aan. Het huidige reliëf blijft gehandhaafd.

- Richting: Als ontwikkelingen plaats vinden, dan dragen deze bij aan het beter zichtbaar en beleefbaar maken van de hoogteverschillen en het watersysteem. Beiden zijn tevens uitgangspunt bij (her)inrichting.

Het erf van de Susterhoeve blijft behouden en wordt landschappelijk ingepast.

- Richting: Bij ontwikkelingen is de (strekings)richting van het landschap, gevormd door de afwisseling van beekdalen en ruggen, het uitgangspunt.

Zie vorig punt: het erf blijft behouden en wordt landschappelijk ingepast.

Laag 2: Jonge heideontginningslandschap

- **Richting:** Als ontwikkelingen plaats vinden in de agrarische ontginningslandschappen, dan dragen deze bij aan behoud en versterking van de dragende lineaire structuren van lanen, bosstroken en waterlopen en ontginningslinten met erven en de kenmerkende ruimtematen.

De Knuvendijk, de Heideparkweg en de Nieuwe Berkendijk en het erf van de Susterhoeve behoren tot de dragende structuren van het heideontginningslandschap. Door het erf met een 'groene jas' te ontwikkelen wordt ingezet op behoud van een karakteristiek erf met landelijke uitstraling. Doordat de ontwikkelingen op het erf zelf plaatsvinden blijft de kenmerkende ruimtemaat behouden.

Laag 3: n.v.t.

Laag 4: donkerte

- **Richting:** In de donkere gebieden alleen minimaal noodzakelijke toepassing van kunstlicht. Dit vereist het selectief inzetten en 'richten' van kunstlicht.
Verlichting wordt op de Susterhoeve minimaal toegepast, wat noodzakelijk is voor de bewoners. Hierbij zal wel rekening gehouden moeten worden met de beperking van de bewoners.
- **Richting:** Veel aandacht voor vermijden van onnodig kunstlicht bij ontwikkelingen in het buitengebied.
Zie bovenstaand punt.

COLOFON

Project	De Susterhoeve, Thuis V.O.F., woonvorm voor mensen met een verstandelijke beperking
Opdrachtgever	Familie Veltmaat/Harink Knuvendijk 1 8151 PM LEMELERVELD
Uitvoering	Ruimtelijk Adviesbureau D»Concreet. Waterstraat 163 6541 TG NIJMEGEN Drs. S. Veltmaat
Datum	11 december 2011

D»CONCREET.
Duurzaam advies

Bijlage 3 Bouwkundig rapport

Alferink

Bouwkundig Teken- en Adviesbureau

**Knuvendijk 1
8051 PM Lemelerveld**

BOUWADVIES

Alferink

Bouwkundig Teken- en Adviesbureau

Bouwadvies:

Opdrachtgever:

Veltmaat W
P. Buismanstraat 67
8151 BC Lemelerveld

Objectgegevens:

Knuvendijk 1
8051 PM Lemelerveld

Uitvoerende partij:

Alferink bouwkundige Teken- en Adviesbureau
Winterkoninkje 14
8103 BM Raalte
Tel: 0572-365913
Mob: 0648423039
Email: info@tekenbureau-alferink.nl
Web: www.tekenbureau-alferink.nl

Alferink

Bouwkundig Tekening- en Adviesbureau

Bouwkundig Rapport:

METSELWERK:

In bestaande bouw is altijd een beperkt risico dat door werking en zetting van materialen scheurvorming gaat optreden.

In de gevelaanzichten zijn grote hoeveelheden scheurvorming aanwezig, Deze is actief en heeft constructieve gevolgen en kan dus niet worden gehandhaafd.

De gevelaanzichten staan ca. 2 gr. uit het lood, de voegen basten open en er zal meer scheurvorming gaan ontstaan. Het metselwerk is van dusdanig kwaliteit dat herstellen geen nut zal hebben. Het voegwerk is onvoldoende aanwezig wat een verhoogd risico op lekkage met zich meebrengt.

ADVIES:

Vervangen van het metselwerk en voegwerk op een zwaardere fundering, zorg voor voldoende dilatatie in de gevels, indien mogelijk maak gebruik van bestaande gevelsteen. Neem voldoende lateien in de gevel op en laat een constructeur een berekening maken.

Alferink

Bouwkundig Teken- en Adviesbureau

Bouwkundig Rapport:

DAKCONSTRUCTIE:

De dakconstructie is van slechte kwaliteit. De constructie is te licht voor de gestelde eisen van deze tijd met als gevolg doorbuiging in de dakconstructie.

De draagconstructie duwt de gevels naar buiten, waardoor en scheurvorming ontstaat in de buitenmuren.

ADVIES:

Vervangen van de gehele kapconstructie conform de eisen van het bouwbesluit.

Alferink

Bouwkundig Teken- en Adviesbureau

Bouwkundig Rapport:

OVERIGE FOTO'S:

Bijlage 4 Quicksan

Quickscan natuurwaardenonderzoek Flora- & Faunawet
en voortoets natuurbeschermingswet
Knuvendijk 1, Lemelerveld

Colofon

Quickscan natuurwaardenonderzoek Flora- & Faunawet en voortoets natuurbeschermingswet
Knuvendijk 1 Lemelerveld

Uitgevoerd door:
Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: dhr W.Veldmaat
Contactpersoon: dhr W.Veldmaat

Projectnummer en versie: 77, versie 1.0		Status: definitief
Projectleider: Ing. P.Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P.Leemreise	Rapportdatum: 02-12-11
Ligging projectgebied: Knuvendijk 1, Lemelerveld Gemeente Dalfsen	Amersfoortcoördinaten: X 220.9 – Y 495.2	

Correspondentieadres:
Postbus 206
7480 AE Haaksbergen
info@natuurbankoverijssel.nl

Samenvatting

Vof Thuis is eigenaar van woonboerderij 'De Susterhoeve' aan de Knuvendijk 1 in Lemelerveld. Zij is voornemens om in de bestaande gebouwen een particuliere woonvorm met dagbesteding te vestigen voor mensen met een verstandelijke beperking. Bewoners betrekken daarbij een eigen gelijkvloers appartement, waarbij de dagbesteding op en rond het voormalige agrarische erf wordt aangeboden. Om deze voorgenomen ontwikkeling mogelijk te maken dient het bestemmingsplan gewijzigd te worden. Om te kunnen bepalen of er sprake is van een 'goede ruimtelijke ordening' dient onder andere onderzocht te worden of de voorgenomen activiteit past binnen de regels van de Flora- en Faunawet en de Natuurbeschermingswet.

Om deze beoordeling mogelijk te maken dient er een onderzoek uitgevoerd te worden naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, alsmede nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten die door de realisatie van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Tevens dient onderzocht te worden of voorgenomen ingreep negatieve gevolgen heeft voor eventuele beschermde natuurgebieden.

Het plangebied is eenmaal onderzocht op 28 november 2011 om vast te stellen of er beschermde planten en dieren, nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten aanwezig zijn of dat deze zeer waarschijnlijk aanwezig zijn.

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 van de Ff-wet geldt een algemene vrijstelling, idem voor soorten van tabel 2, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Voor alle beschermde soorten geldt de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied ongeschikt leefgebied voor de meeste beschermde soorten. Er zijn geen beschermde soorten in het plangebied aangetroffen en het plangebied maakt geen essentieel onderdeel uit van een beschermd leefgebied van een bepaalde soort. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op beschermde natuurgebieden in de directe omgeving. Het onderzoek is volledig uitgevoerd onder goede weersomstandigheden. De onderzoeksresultaten komen grotendeels overeen met de verwachting die voorafgaand aan het veldonderzoek op basis van bronnenonderzoek en een landschappelijke analyse is opgesteld. Vervolgonderzoek wordt niet noodzakelijk geacht. Er hoeft geen ontheffing of verklaring van geen bedenking aangevraagd te worden.

1. Inleiding

Vof Thuis is eigenaar van woonboerderij 'De Susterhoeve' aan de Knuvendijk 1 in Lemelerveld. Zij is voornemens om in de bestaande gebouwen een particuliere woonvorm met dagbesteding te vestigen voor mensen met een verstandelijke beperking. Bewoners betrekken daarbij een eigen gelijkvloers appartement, waarbij de dagbesteding op en rond het voormalige agrarische erf wordt aangeboden. Om deze voorgenomen ontwikkeling mogelijk te maken dient het bestemmingsplan gewijzigd te worden. Om te kunnen bepalen of er sprake is van een 'goede ruimtelijke ordening' dient onder andere onderzocht te worden of de voorgenomen activiteit past binnen de regels van de Flora- en Faunawet en de Natuurbeschermingswet.

Om deze beoordeling mogelijk te maken dient er een onderzoek uitgevoerd te worden naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, alsmede nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten die door de realisatie van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Tevens dient onderzocht te worden of voorgenomen ingreep negatieve gevolgen heeft voor eventuele beschermde natuurgebieden.

Het plangebied is eenmaal onderzocht op 28 november 2011 om vast te stellen of er beschermde planten en dieren, nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten aanwezig zijn of dat deze zeer waarschijnlijk aanwezig zijn.

Voorliggend rapport beschrijft het plangebied, onderzoeksopzet en de resultaten van het onderzoek.

2. Situering van het plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Knuvendijk 1 in Lemelerveld, gemeente Dalfsen. Het is gelegen in het buitengebied, ca 1 km ten zuidoosten van de dorpskern van Lemelerveld.

Begrenzing van het plangebied. Het onderzochte gebied wordt met de gele contour aangeduid. De bijgebouwen waren ten tijde van het onderzoek reeds afgebroken, m.u.v. de meest zuidelijke.

3. Beschrijving van het plangebied

3.1 Algemeen

Het plangebied bestaat uit een voormalig agrarisch erf en cultuurgrond. Op het erf bevindt zich naast het hoofdgebouw ook nog een oude werktuigenberging. Het hoofdgebouw bestaat uit een oude boerderij waar later een nieuwe woning dwarsvoor is geplaatst. Het voormalige bedrijfsgedeelte bestaat uit drie parallel aan elkaar geschakelde stallen. Erfbeplanting ontbreekt nagenoeg volledig. In de siertuin aan de voorzijde van het erf, staan twee bomen. Een rode beuk en een (treur)wilg. De omringende cultuurgronden bestaan uit een eutroof en intensief beheerde monocultuur van raaigras.

In het plangebied kunnen de volgende ecotopen onderscheiden worden:

- Bebouwing (woning met aangebouwde stallen aan de achterzijde en een werktuigenberging);
- Erfverharding (halfverharding met dun laagje grind);
- Agrarische cultuurgrond (raaigrasland);

3.2 voorgenomen activiteiten

Concreet bestaat de voorgenomen activiteit uit:

1. Renovatie van het huidige hoofdgebouw;
2. Renovatie van de werktuigenberging;
3. Aanleg landschappelijke inpassing d.m.v. erfbeplanting, incl. kleindierenweide

Tot de werkzaamheden behoren de volgende werkzaamheden die mogelijk van invloed zijn op beschermde soorten:

- Vervang pannendak van de stallen, het dakoppervlak van de woning blijft ongewijzigd;
- (gedeeltelijk) vervangen van muren;
- Vervangen houten betimmeringen;
- Vervangen dakbedekking schuur;
- Omzagen treurwilg;

3.3 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten

De beoogde (ruimtelijke) ingreep heeft een mogelijk effect op beschermde dier- en plantensoorten. Hierbij is onderscheid te maken tussen tijdelijke en permanente invloeden die effecten kunnen veroorzaken. Dit zijn:

Mogelijke invloeden:

- Geluid bij sloop- en grondwerken;
- Licht tijdens de sloop- en bouwfase;
- Trillingen tijdens sloop- en bouwwerkzaamheden.

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaarrond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van beschermde natuurgebieden.

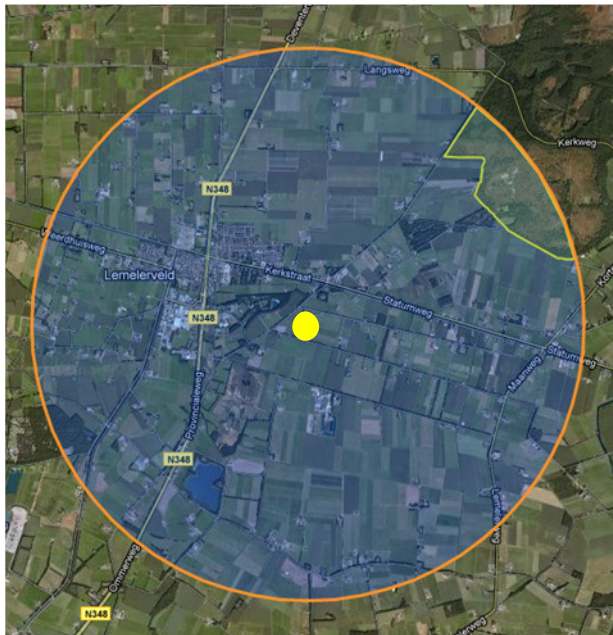
Er is sprake van renovatie van bestaande gebouwen. De beoogde ingreep wordt niet gezien als een aantasting van foerageermogelijkheden en/of migratie- en foerageerroutes van vleermuizen. Er worden geen gebouwen gesloopt en er worden geen lijnvormige structuren zoals houtingels of laanbeplanting verwijderd, die mogelijk als verbindende schakel functioneren in het leefgebied van vleermuizen.

4. Gebiedsbescherming

Er is sprake van de oprichting van een kleine zorginstelling voor mensen met een geestelijke- en/of lichamelijke beperking in een bestaande (voormalige) boerderij. Het erf zal daarbij ingericht worden ten behoeve van de dagbesteding. In onderstaande allinea's wordt kort ingegaan op het mogelijk effect van deze voorgenomen ontwikkeling op Natura2000-gebieden, beschermde natuurgebieden en wetlands.

4.1. Natura 2000

Circa 2,5 ten noordoosten van het plangebied ligt het Natura 2000-gebied 'Vecht- en Beneden Reggegebied'. De aanwijzing van dit Natura2000-gebied bevindt zich in de ontwerpfase. (Bron; Min. EL&I 2011).

Ligging van natura 2000 gebieden in een straal van 3 km rondom het plangebied. bron: Min. EL&I 2011. Het plangebied wordt met de gele stip aangeduid.

Korte beschrijving

Het gebied Vecht en Beneden-Regge ligt in twee zeer verschillende landschappen: in het rivierengebied (uiterwaarden van de Vecht en de Beneden-Regge) en in de hogere zandgronden (Boswachterij Ommen, Beerze, het landgoed Eerde en de Archermer- en Lemelerberg). De bodem van de hogere zandgronden is van oorsprong zuur en voedselarm, langs Vecht en Regge komen voedselrijkere bodemtypes voor. De Overijsselse Vecht is een kleine rivier waarin veel transport van zand plaatsvindt door erosie en sedimentatie. De rivier is hier niet bedijkt en er zijn reliëfrijke rivierduinen, hoge oeverwallen en oude meanders. De rivier is, onder andere bij de koelanden van Junne en Arriën, rechtgetrokken, er zijn stuwen in aangebracht en het zomerbed is verbreed. Inundaties met rivierwater zijn daardoor afgenomen evenals nieuwe zandafzettingen. De Regge is een kleine laaglandrivier in het oostelijk zandgebied. Langs de Vecht bevinden zich oude meanders in verschillende stadia van verlanding, rivierduinen, natte en droge schraalgraslanden (waaronder stroomdalgraslanden), ruigten, struwelen gedomineerd door sleedoorn, heiderestanten met jeneverbesstruweel en loofbos. In de ongestoorde kronkelwaarden is een grote verscheidenheid aan milieumstandigheden die worden bepaald door hoogteligging, vochtigheid, voedselrijkdom, kalkgehalte, expositie en microklimaat. Het dekzandgebied is een groot complex van naald- en loofbossen, heiden, stuifzanden en vennen. Het grootste deel van de heiden bestaat uit droge struikheibegroeiingen. In laagten komen natte heiden met dophei en soms veenmossen voor. Plaatselijk komen vochtige, schrale graslanden voor waarin klokjesgentiaan en borstelgras kenmerkend zijn. In Beerze liggen daarnaast een mooi kamduin en uitgebreide veenputtencomplexen. Op de hogere gronden ten oosten van de Regge komen goede voorbeelden van zure vennen voor. Landgoed Eerde bestaat uit oud

kampenlandschap en jongere heideontginningen met heiderestanten en jeneverbessen. De Archemer en Lemelerberg bestaan uit gestuwde rivierzanden en dekzanden. Hier komt droge heiden, jeneverbesstruweel, een hellingveentje en stuifzand voor.

In bijlage 5 is de storingsindicator voor het gebied weergegeven. Het omzetten van de huidige bestemming in de bestemming 'maatschappelijk- zorg' waarbij een zorgappartementencomplex voor ca. 10 bewoners wordt opgericht in een bestaande boerderij, heeft op geen enkele storingsfactor effect. Voorgenomen activiteit heeft geen nadelig effect op de instandhoudingsdoelen van het Natura-2000 gebied.

4.2 Beschermde natuurmonumenten

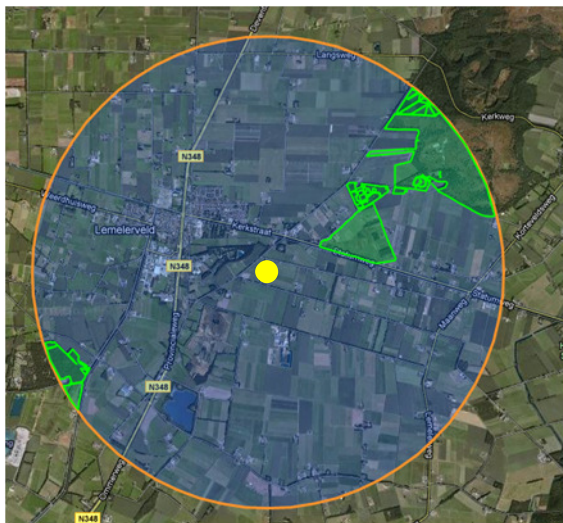
Er liggen geen beschermde natuurmonumenten in een straal van drie kilometer rondom het plangebied.

4.3 Wetlands (Wetlandconventie)

Onder wetlands worden waterrijke gebieden verstaan, bijvoorbeeld moerassen of veengebieden. Deze natuurgebieden hebben belangrijke functies, onder andere voor trekvogels, vissen en andere waterdieren. Wetlands en de planten- en diersoorten die erin leven, worden beschermd door het Ramsar Verdrag uit 1971. Er liggen geen wetlands binnen een straal van 3 km van het plangebied. Uitvoering van het voorgenomen initiatief heeft geen negatief effect op beschermde wetlands. (Bron; Min. EL&I 2011).

4.4 Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Het plangebied is niet gelegen binnen de provinciale EHS. De EHS is een instrument dat verankerd is binnen de ruimtelijke ordening. De EHS wordt tevens beschouwd als sturingsinstrument voor het inzetten van gelden voor een kwaliteitimpuls voor natuur- en landschap. De beoordeling of de voorgenomen activiteit past in de EHS dient uitgevoerd te worden in de afweging van een 'goede ruimtelijke ordening' binnen het bestemmingsplan Ruimtelijke onderbouwing.

Ligging van de EHS. Deze wordt met de groene contour aangeduid. Het plangebied wordt met de gele stip aangeduid. Het plangebied ligt buiten de EHS.

4.5 Conclusies

Binnen een straal van drie kilometer rondom het plangebied ligt het Natura2000 gebied 'Vecht- en Beneden Reggegebied'. Gelet op de voorgenomen activiteit en de afstand tussen het plangebied en het beschermde natuurgebied, kan geconcludeerd worden dat voorgenomen activiteit geen nadelig effect heeft op de instandhoudingsdoelen van het N2000-gebied. Het plangebied ligt buiten de EHS.

5. Toelichting Flora en faunawet

5.1 Algemeen

De Flora- en faunawet regelt (onder andere) de bescherming van kwetsbare en bedreigde inheemse planten en diersoorten. Onder de algemene verbodsbepalingen (artikelen 8 t/m 18) worden handelingen verboden die kunnen leiden tot het vernielen van beschermde inheemse planten op hun groeiplaats en beschermde inheemse dieren in hun natuurlijke leefomgeving. Zo is het onder meer verboden om beschermde inheemse planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enige wijze van hun groeiplaats te verwijderen. Daarnaast is het verboden om inheemse beschermde diersoorten opzettelijk te verontrusten dan wel hun nesten, holen of andere voortplantingsplaatsen of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De Ff-wet biedt onder artikel 75 de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing van de in de artikelen 8 t/m 18 genoemde verbodsbepalingen. De genoemde vrijstellingen worden alleen verleend in zoverre er geen 'andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Om te bepalen of ontheffing kan worden gekregen moet aan verschillende voorwaarden worden voldaan:

- Er dient inzicht te bestaan in het voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het projectgebied;
- Er dient inzicht te bestaan in de mate waarin de voorgenomen activiteiten dusdanig negatieve effecten hebben op soorten dat de 'gunstige staat van instandhouding' in het geding is.

Indien dit het geval zou zijn, dient aangegeven te worden welke mitigerende maatregelen getroffen worden om de negatieve effecten op de 'gunstige staat van instandhouding' te voorkomen. Indien de mogelijke negatieve effecten niet volledig gemitigeerd kunnen worden dient aangegeven te worden op welke wijze de effecten zullen worden gecompenseerd.

5.2 Toelichting Flora- en Faunawet, Wijzigingen artikel 75 (AMvB)

Sinds februari 2005 is een Algemene Maatregel van Bestuur van kracht worden, waarin wijzigingen inzake art.75 zijn opgenomen. De wijzigingen in deze AMvB betekenen een zekere verruiming van ontheffing en vrijstelling: niet in alle gevallen is een ontheffingsaanvraag meer nodig.

Globaal betekent dit het volgende:

Er zijn een drietal soortenlijsten waarvoor verschillende richtlijnen zijn. Deze zijn in toenemende mate van 'zwaarte':

tabel 1 : (soorten als egel, haas, bruine kikker, Zwanenbloem, Dotterbloem)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 1. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (lichte toets).

tabel 2 : (soorten als div. orchideeën, vogels)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 2, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde 'gedragscode'. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet zelf door aanvrager worden opgesteld en worden goedgekeurd door het ministerie van LNV. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (uitzondering bepaalde vogelsoorten: zie 3)

tabel 3 : (echte kritische soorten bijlage IV HR/VR)

Dit is de zwaarste categorie, waarbij ook voor beheer de vrijstelling beperkt is. Voor andere activiteiten is ontheffing nodig, waarbij een uitgebreide toets dient te worden verricht (behalve het criterium 'geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding' ook 'dwingende redenen van openbaar belang', mogelijkheden van alternatieven e.d.)

De procedure is vastgelegd in een stappenplan, waarin is vermeld in welke gevallen de Ff-wet niet van toepassing is, dan wel een ontheffingsaanvraag moet worden aangevraagd.

In Bijlage 1 worden de tabellen van de AMvB nader verklaard. In de brochure 'Buiten aan het werk' van het ministerie LNV is bovendien een toelichting op deze AMvB is te vinden (zie website dienst Regelingen van het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en innovatie).

6. Soortenbescherming; het onderzoek

6.1 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het plangebied op 28 november 2011 eenmalig onderzocht op het voorkomen van beschermde planten en dieren en de potentiële aanwezigheid van deze soorten (geschiktheid van het gebied voor de desbetreffende soorten). Het plangebied is door de onderzoeker te voet onderzocht. Gelet op de aard van het plangebied zijn er geen aanvullende onderzoeken uitgevoerd t.b.v. vogels, vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. De inventarisatie is te voet in het terrein uitgevoerd onder goede weersomstandigheden (onbewolkt, ca. 9 °C, en een zwakke zuidoostenwind).

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende onderdelen:

- Veldbezoek (28-11-11), uitgevoerd door een ervaren veldbioloog;
- Bronnenonderzoek (o.a. waarneming.nl, telmee.nl, internet);

Relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- VZZ.nl; soort specifieke informatie over de veldspitsmuis;
- De zoogdieren van Overijssel (Douma et al. 2011).

Flora en vegetatie:

Het plangebied is onderzocht op het voorkomen van beschermde planten. De onderzoeksperiode is matig geschikt voor floristisch onderzoek. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden wat de potentie van het plangebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vogels:

Het plangebied is onderzocht op het voorkomen van broedvogels, specifiek de mogelijkheid dat er zich nesten, potentiële nestlocaties, beschermde vaste rust en -verblijfplaatsen in het plangebied bevinden. De onderzoeksperiode is niet geschikt om broedvogels vast te stellen. In november vertonen vogels geen territoriaal gedrag, zijn de meeste nesten verlaten en is het gros van de broedvogels naar zuidelijke oorden vertrokken.

Zoogdieren

Het plangebied is onderzocht op het voorkomen van beschermde zoogdieren. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar zoogdieren in het algemeen, en matig geschikt voor onderzoek naar vleermuizen. Specifiek is het plangebied onderzocht op het mogelijk voorkomen van de veldspitsmuis en de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen. Daartoe zijn de gebouwen visueel geïnspecteerd. Indien noodzakelijk worden holle ruimtes geïnspecteerd m.b.v. van een endoscoop met minicamera. Er is gezocht naar visuele kenmerken van invliegopeningen (smeerrandje), prooiresten, uitwerpselen en dode dieren.

Amfibieën & reptielen

Het plangebied is onderzocht op het voorkomen van amfibieën. De onderzoeksperiode is ongeschikt voor onderzoek naar amfibieën en reptielen. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan goed ingeschat worden wat de potentie van het plangebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Dagvlinders

Het plangebied is onderzocht op het voorkomen van vlinders. De onderzoeksperiode is ongeschikt voor onderzoek naar dagvlinders. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan wel goed ingeschat worden wat de potentie van het plangebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Libellen

Het plangebied is eenmalig onderzocht op het voorkomen van libellen. De onderzoeksperiode is ongeschikt voor onderzoek naar libellen. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan wel goed ingeschat worden wat de potentie van het plangebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Kevers en mieren

Het plangebied is eenmalig onderzocht op het voorkomen van kevers en mieren. De onderzoeksperiode is ongeschikt voor onderzoek naar kevers en mieren. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan wel goed ingeschat worden wat de potentie van het plangebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vissen en kreeftachtigen

Het plangebied is eenmalig onderzocht op het voorkomen van vissen en kreeftachtigen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar vissen en ongeschikt voor onderzoek naar kreeftachtigen. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan wel goed ingeschat worden wat de potentie van het plangebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

6.3 Verwachting

Gelet op de landschappelijke karakteristieken, aard, omvang en gebruik van het plangebied lijkt het onwaarschijnlijk dat er beschermde soorten worden aangetroffen uit de volgende groepen:

- Vaatplanten;
- Amfibieën & reptielen;
- Dagvlinders;
- Libellen;
- Kevers;
- Vissen en kreeftachtige;

Mogelijk is het plangebied geschikt voor beschermde soorten uit de groepen;

- Zoogdieren (vleermuizen*, steenmarter);
- Vogels (algemeen);

*soorten als meervleermuis, gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis gebruiken regelmatig gebouwen als zomerverblijf, kraamkamer of paarverblijf.

6.4 Resultaten

Het plangebied is goed toegankelijk. Het onderzoek is derhalve volledig uitgevoerd.

Planten

In het plangebied zijn geen beschermde soorten aangetroffen. De inrichting en het gevoerde beheer maakt het plangebied nagenoeg tot een ongeschikte groeiplaats voor bijzondere planten.

Broedvogels

Het plangebied vormt geen geschikt broedgebied voor vogels. De gebouwen zijn ongeschikt als nestplaats en erfbeplanting ontbreekt nagenoeg volledig. Er zijn geen oude vogelnesten aangetroffen in gebouwen en bomen. In het plangebied zijn ook geen Huismussen waargenomen. Het omringende agrarische cultuurland is ongeschikt als broedgebied voor vogels.

Zoogdieren; vleermuizen

Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen en er zijn geen aanwijzingen gevonden dat er zich verblijfplaatsen van vleermuizen in de gebouwen en de boom bevinden. De schuur en twee van de drie stallen van de boerderij hebben enkele wanden en geen geïsoleerd dak. Eén stal heeft een geïsoleerd dak van dupanelpanelen. Dit zijn hardschuimen isolatieplaten met een hard en glad oppervlak. Hierdoor zijn deze ongeschikt voor vleermuizen omdat ze daarop geen grip hebben. De gebouwen zijn vrijwel ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen vanwege tocht en ongeschikte materialen.

Op basis van de visuele inspectie wordt geconcludeerd dat er zeer waarschijnlijk geen verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied aanwezig zijn.

Zoogdieren; algemeen

Het gevoerde beheer maakt het plangebied in algemene zin nagenoeg ongeschikt als leefgebied voor beschermde zoogdieren. Incidenteel zullen algemene soorten als haas en egel in het plangebied voorkomen.

Amfibieën & reptielen

In het plangebied zijn geen amfibieën en reptielen aangetroffen. Het is niet uitgesloten dat minder zeldzame soorten als bruine kikker of gewone pad incidenteel in het plangebied voorkomen. De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied ongeschikt als leefgebied voor (zeldzame) amfibieën en reptielen in het algemeen.

Dagvlinders

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het plangebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

Libellen

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het plangebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

Kevers en mieren

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het plangebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

Vissen en kreeftachtigen

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het plangebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

6.5 Toetsingskader

Voorgenomen activiteiten worden gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 is geen vrijstelling noodzakelijk, idem voor soorten van tabel 2, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Wel dient rekening gehouden te worden met jaarrond beschermde nesten en leefgebieden, alsmede met bezette vogelnesten. Soorten uit tabel 3 zijn beschermd. Voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten is een ontheffing noodzakelijk, idem voor soorten uit tabel 2 wanneer er niet gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.

6.6 Samenvatting wettelijke consequenties

Flora

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentie van het plangebied en of de

uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

(Broed)vogels

Er broeden zeer waarschijnlijk geen vogels in het plangebied. Er zijn geen nesten aangetroffen die jaarrond beschermd zijn. Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een beschermd leefgebied. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Zoogdieren; vleermuizen

Om de voorgenomen ingreep te toetsen op het effect op het leefgebied van vleermuizen, dan moet onderscheid gemaakt worden in het plangebied als vaste rust-/verblijfplaats en als leefgebied.

Functionaliteit als verblijfplaats

Er zijn geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied aangetroffen. Gelet op de aard van de gebouwen is het niet te verwachten dat de gebouwen benut worden als kraamkolonie of als winterverblijf. De functionaliteit van de gebouwen als paarverblijf van één of enkele vleermuizen kan niet geheel uitgesloten worden. Gelet op de mogelijk zeer beperkte potentiële betekenis van de opstallen als verblijfplaats wordt nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing niet noodzakelijk geacht.

Functionaliteit als leefgebied

Vanwege de aard van de werkzaamheden wordt de beoogde ingreep niet gezien als een (significant aantoonbare) aantasting van foerageermogelijkheden en/of migratie- en foerageerroutes van vleermuizen. Er worden geen lijnvormige structuren zoals houtingels of laanbeplanting verwijderd, die mogelijk als verbindende schakel functioneren in het leefgebied van vleermuizen. De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied zeer beperkt in betekenis als foerageergebied voor vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Zoogdieren; overige soorten

Er zijn geen sporen gevonden van soorten die in het kader van deze ruimtelijke ontwikkeling beschermd zijn. Mogelijk komen minder zeldzame soorten, zoals vermeld in tabel 1 van de Ff-wet in het plangebied voor; hiervoor geldt een algemene vrijstelling. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer is het plangebied ongeschikt als leefgebied voor zeldzame- en kritische soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Amfibieën en Reptielen

Er zijn tijdens het onderzoek geen beschermde amfibieën en reptielen in het plangebied aangetroffen. Het plangebied is vanwege de inrichting en het gevoerde beheer ongeschikt habitat voor beschermde amfibieën zoals vermeld in tabel 2 en 3 van de Ff-wet. Geschikte voortplantingsbiotopen ontbreken in het plangebied. Het plangebied is ongeschikt leefgebied voor reptielen; geschikt habitat voor reptielen ontbreekt volledig. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Dagvlinders

Er zijn geen beschermde dagvlinders in het plangebied aangetroffen. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer is het plangebied ongeschikt als leefgebied voor beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Libellen

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde libellensoorten. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentie van het plangebied en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Kevers en mieren

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentie van het plangebied is of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Vissen en kreeftachtigen

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is geen geschikt leefgebied aanwezig. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentie van het plangebied en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Soortgroep	Soorten planlocatie	Verbodsbepalingen*
Flora	Geen (aantasting van) tabel 2/3-soorten	Niet van toepassing
Zoogdieren	Geen (aantasting van) tabel 2/3-soorten	Niet van toepassing
Broedvogels tijdens broedseizoen	Niet aanwezig	Niet van toepassing
Broedvogels, beschermde vaste verblijfplaatsen	Niet aanwezig	Niet van toepassing
Vleermuizen; functionaliteit van het leefgebied	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Vleermuizen; vaste verblijfplaatsen	Niet aanwezig	Niet van toepassing
Reptielen	Niet aanwezig	Niet van toepassing
Amfibieën	Geen (aantasting van) tabel 2/3-soorten	Niet van toepassing
Vissen	Niet aanwezig	Niet van toepassing
Dagvlinders	Geen (aantasting van) tabel 2/3-soorten	Niet van toepassing
Libellen	Geen (aantasting van) tabel 2/3-soorten	Niet van toepassing
Overige ongewervelden	Geen (aantasting van) tabel 2/3-soorten	Niet van toepassing

(1) Het broedseizoen verschilt per soort. Indien werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode september- januari is de kans op verstoring van vogelnesten minimaal.

* Toelichting verbodsbepalingen tabel:

Artikel 2: Zorgplicht en Zorgvuldig handelen ten aanzien van alle plant- en diersoorten, al dan niet beschermd

Artikel 8: Verbod: plukken, uitsteken, vernielen, beschadigen of verwijderen van beschermde planten

Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren

Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren

Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen

Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren

Artikel 13: Verbod: onder zich hebben van beschermde planten, dieren, eieren of producten hiervan

Tabel 1. Aangetroffen of verwachte beschermde soorten (Ff-wet tabel 2 of 3) die mogelijk geschaad worden.

6.6 Historische gegevens

Van het plangebied zijn geen historische gegevens bekend.

7. Conclusies en advies

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 van de Ff-wet geldt een algemene vrijstelling, idem voor soorten van tabel 2, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Voor alle beschermde soorten geldt de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied ongeschikt leefgebied voor de meeste beschermde soorten. Er zijn geen beschermde soorten in het plangebied aangetroffen en het plangebied maakt geen essentieel onderdeel uit van een beschermd leefgebied van een bepaalde soort. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op beschermde natuurgebieden in de directe omgeving. Het onderzoek is volledig uitgevoerd onder goede weersomstandigheden. De onderzoeksresultaten komen grotendeels overeen met de verwachting die voorafgaand aan het veldonderzoek op basis van bronnenonderzoek en een landschappelijke analyse is opgesteld. Vervolgonderzoek wordt niet noodzakelijk geacht. Er hoeft geen ontheffing of verklaring van geen bedenking aangevraagd te worden.

Er zijn geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied aangetroffen en er ontbreken potentieel geschikte verblijfplaatsen die als kraamkolonie of winterverblijf kunnen dienen. Een enkel paarverblijf in de huidige woning (voorstede gedeelte van de boerderij) kan niet worden uitgesloten. Door de renovatie van de gebouwen worden geen negatieve effecten op lokale populatie(s) verwacht, omdat vleermuizen een netwerk van verblijfplaatsen hebben en het hooguit om een klein aantal gaat. Mitigerende- en compenserende maatregelen kunnen negatieve effecten op individuen beperken. Verwacht wordt dat met het uitvoeren van de nodige voorzorgsmaatregelen, negatieve effecten op vleermuizen geheel kunnen worden voorkomen. Het aanvragen van een ontheffing is dan niet noodzakelijk. Om negatieve effecten (verstoring, sterfte, etc.) tijdens de uitvoeringsfase te voorkomen worden onderstaande maatregelen geadviseerd. Uitgangspunt hierbij is dat het gebouw potentieel geschikt is als verblijfplaats van één of enkele vleermuizen. Nader onderzoek wordt niet noodzakelijk geacht.

De te nemen maatregelen op hoofdlijnen:

- Voordat een eventuele renovatie van het dak van de woning plaats vindt dient het gebouw ongeschikt gemaakt te worden als verblijfplaats van vleermuizen, zodat vestiging wordt voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld door tocht in het gebouw te creëren door enkele pannen open te leggen waardoor tochtkieren ontstaan.

Bijlagen:

Bijlage 1. Wettelijk kader

Bijlage 2. Toelichting AMvB (tabel 1,2,3)

Bijlage 2. De natuurkalender

Bijlage 3. Fotobijlage

Bijlage 1

Wettelijk kader

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen negatieve invloeden en bevat hiervoor diverse concrete verbodsbepalingen:

- beschermde inheemse dieren mogen niet verstoord, gevangen of gedood worden;
- beschermde inheemse plantensoorten mogen niet vernield, beschadigd of ontworteld worden;
- nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde soorten mogen niet verstoord of vernield worden.

De Flora- en faunawet kent drie verschillende beschermingsregimes. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën, elke categorie kent een eigen beoordelingstoets voor ontheffingverlening (zie tabel 1).

Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Algemene soorten (tabel 1 Ff-wet)	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten (tabel 2 Ff-wet)	Lichte toets	Vrijstelling
Streng beschermde soorten	Uitgebreide toets	Uitgebreide toets

Tabel 2. Beoordelingstoets voor ontheffing.

Tabel 1 maakt melding van een gedragscode. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden gehandeld wordt volgens de gedragscode, en dit ook aangetoond kan worden, geldt een vrijstelling of lichtere toetsing (zie tabel 1). De gedragscode moet wel door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurd zijn, alvorens deze een wettelijke status heeft.

Flora- en faunawet, tabel 1: Algemene vrijstelling

Veel soorten die in de Flora- en faunawet zijn opgenomen, komen in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, -beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt een algemene vrijstelling en is dus geen ontheffing nodig.

Flora- en faunawet, tabel 2: 'Lichte' toets

Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden en niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de 'lichte' toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht. Werken volgens de Gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelingssector geeft vrijstelling voor deze categorie van beschermde soorten. Er hoeft hiervoor geen ontheffing aangevraagd te worden. Er mag echter geen afbreuk gedaan worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De populatie in het gebied mag geen gevaar lopen om uit te sterven. Hiervoor moeten maatregelen getroffen worden, die opgenomen worden in een ecologisch werkprotocol.

Flora- en faunawet, tabel 3: 'Uitgebreide' toets

Wanneer soorten uit tabel 3 voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan

aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet kan voldoende worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd én dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen. Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de Habitatrictlijn of Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantsoorten.

Dat zijn voor Bijlage IV-soorten Habitatrictlijn:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid en openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten en voor Bijlage 1: AMvB-soorten:
- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid en openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- Uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Vogels

Alle vogels in Nederland zijn streng beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor vogels geldt dat er alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang zoals vermeld in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- Bescherming van flora en fauna
- Veiligheid van het luchtverkeer;
- Volksgezondheid en openbare veiligheid.

Overtreding van de Flora- en faunawet dient voorkomen te worden door het nemen van miti-gerende maatregelen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen van de soorten. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Bescherming van vogelnesten

Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als maatregelen getroffen worden die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats

vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen nesten verplaatst of verwijderd worden, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- faunawet het gehele seizoen:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Nesten die niet het hele jaar door zijn beschermd

Er zijn ook vogelnesten die worden aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

De soorten uit categorie 5 zijn niet gedurende het hele jaar door beschermd. Extra onderzoek is wenselijk maar niet verplicht. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Zorgplicht (art 2 Flora- en faunawet)

Naast bovenstaande verplichtingen voor beschermde soorten geldt bovendien voor alle soorten, plant en dier, de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

Bijlage 2: Toelichting AMvB

Toelichting tabellen soorten Flora- en faunawet

In onderstaande tabellen staan alle beschermde soorten van de Flora- en faunawet. De tabellen zijn aan de ene kant aan de orde bij ontheffingverlening voor artikel 75 en aan de andere kant bij vrijstellingen in het kader van het Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen (AMvB artikel 75). Vogelsoorten zijn in deze tabellen niet apart opgenomen. Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd (behalve exoten). In de toelichting bij de tabellen staat aangegeven welk regime toepasselijk is voor vogelsoorten.

<p><u>Zoogdieren</u> aardmuis <i>Microtus agrestis</i> bosmuis <i>Apodemus sylvaticus</i> dwergmuis <i>Micromys minutus</i> bunzing <i>Mustela putorius</i> dwergspitsmuis <i>Sorex minutus</i> egel <i>Erinaceus europaeus</i> gewone bosspitsmuis <i>Sorex araneus</i> haas <i>Lepus europeus</i> hermelijn <i>Mustela erminea</i> huisspitsmuis <i>Crocidura russula</i> konijn <i>Oryctolagus cuniculus</i> mol <i>Talpa europea</i> ondergrondse woelmuis <i>Pitymys subterraneus</i> ree <i>Capreolus capreolus</i> rosse woelmuis <i>Clethrionomys glareolus</i> tweekleurige bosspitsmuis <i>Sorex coronatus</i> veldmuis <i>Microtus arvalis</i> vos <i>Vulpes vulpes</i> wezel <i>Mustela nivalis</i> woelrat <i>Arvicola terrestris</i> <u>Reptielen en amfibieën</u> bruine kikker <i>Rana temporaria</i> gewone pad <i>Bufo bufo</i> middelste groene kikker <i>Rana esculenta</i> kleine watersalamander <i>Triturus vulgaris</i> meerkikker <i>Rana ridibunda</i></p>	<p><u>Mieren</u> behaarde rode bosmier <i>Formica rufa</i> kale rode bosmier <i>Formica polyctena</i> stronkmier <i>Formica truncorum</i> zwartrugbosmier <i>Formica pratensis</i> <u>Slakken</u> wijngaardslak <i>Helix pomatia</i> <u>Vaatplanten</u> aardaker <i>Lathyrus tuberosus</i> akkerklokje <i>Campanula rapunculoides</i> brede wespenorchis <i>Epipactis helleborine</i> breed klokje <i>Campanula latifolia</i> dotterbloem <i>Caltha palustris</i> gewone vogelmelk <i>Ornithogalum umbellatum</i> grasklokje <i>Campanula rotundifolia</i> grote kaardenbol <i>Dipsacus fullonum</i> kleine maagdenpalm <i>Vinca minor</i> knikkende vogelmelk <i>Ornithogalum nutans</i> koningsvaren <i>Osmunda regalis</i> slanke sleutelbloem <i>Primula elatior</i> zwanebloem <i>Butomus umbellatus</i></p>
--	---

Tabel 3. Tabel 1 van de Ff-wet (Algemene soorten)

Toelichting tabel 1

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 1 voor artikel 8 t/m 12 van de flora- & faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd worden.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 1 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zgn. lichte toets).

Tabel 2.

Toelichting tabel 2

Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor artikel 8 t/m 12 van de flora- en faunawet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de

minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring. Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten (zie toelichting tabel 3)

<p><u>Zoogdieren</u> Dambert <i>Dama dama</i> Edelhert <i>Cervus elaphus</i> Eekhoorn <i>Sciurus vulgaris</i> Grijze zeehond <i>Halichoerus grypus</i> Grote bosmuis <i>Apodemus flavicollis</i> Steenmarter <i>Martes foina</i> Wild zwijn <i>Sus scrofa</i></p> <p><u>Reptielen en amfibieën</u> Alpenwatersalamander <i>Triturus alpestris</i> Levendbarende hagedis <i>Lacerta vivipara</i></p> <p><u>Dagvlinders</u> Moerasparelmoervlinder <i>Euphydryas aurinia</i> Vals heideblauwtje <i>Lycaeides idas</i></p> <p><u>Vissen</u> Bermpje <i>Noemacheilus barbatulus</i> Kleine modderkruiper <i>Cobitis taenia</i> Meerval <i>Silurus glanis</i> Rivierdonderpad <i>Cottus gobio</i></p> <p><u>Vaatplanten</u> Aangebrande orchis <i>Orchis ustulata</i> Aapjesorchis <i>Orchis simia</i> Beenbreek <i>Narthecium ossifragum</i> Bergklokje <i>Campanula rhomboidalis</i> Bergnachtsorchis <i>Platanthera chlorantha</i> Bijenorchis <i>Ophrys apifera</i> Blaasvaren <i>Cystopteris fragilis</i> Blauwe zeedistel <i>Eryngium maritimum</i> Bleek bosvogeltje <i>Cephalanthera damasonium</i> Bokkenorchis <i>Himantoglossum hircinum</i> Brede orchis <i>Dactylorhiza majalis majalis</i> Bruinrode wespenorchis <i>Epipactis atrorubens</i> Daslook <i>Allium ursinum</i> Dennenorchis <i>Goodyera repens</i> Duitse gentiaan <i>Gentianella germanica</i> Frajegentiaan <i>Gentianella ciliata</i> Geelgroene wespenorchis <i>Epipactis muelleri</i> Gele helmblom <i>Pseudofumaria lutea</i> Gevlekte orchis <i>Dactylorhiza maculata</i> Groene nachtorchis <i>Coeloglossum viride</i> Groensteel <i>Asplenium viride</i> Grote keverorchis <i>Listera ovata</i> Grote muggenorchis <i>Gymnadenia conopsea</i> Gulden sleutelbloem <i>Primula veris</i> Harlekijn <i>Orchis morio</i> Herfstschroeforchis <i>Spiranthes spiralis</i> Hondskruid <i>Anacamptis pyramidalis</i> Honingorchis <i>Herminium monorchis</i> Jeneverbes <i>Juniperus communis</i> Klein glaskruid <i>Parietaria judaica</i> kleine keverorchis <i>Listera cordata</i> kleine zonnedauw <i>Drosera intermedia</i> klokjesgentiaan <i>Gentiana pneumonanthe</i></p>	<p>kluwenklokje <i>Campanula glomerata</i> koraalwortel <i>Corallorhiza trifida</i> kruisbladgentiaan <i>Gentiana cruciata</i> lange ereprijs <i>Veronica longifolia</i> lange zonnedauw <i>Drosera anglica</i> mannetjesorchis <i>Orchis mascula</i> maretak <i>Viscum album</i> moeraswespenorchis <i>Epipactis palustris</i> muurbloem <i>Erysimum cheiri</i> parnassia <i>Parnassia palustris</i> pijlscheefkelk <i>Arabis hirsuta sagittata</i> poppenorchis <i>Aceras anthropophorum</i> prachtklokje <i>Campanula persicifolia</i> purperorchis <i>Orchis purpurea</i> rapunzelklokje <i>Campanula rapunculus</i> rechte driehoeksvaren <i>Gymnocarpium robertianum</i> rietorchis <i>Dactylorhiza majalis praetermissa</i> ronde zonnedauw <i>Drosera rotundifolia</i> rood bosvogeltje <i>Cephalanthera rubra</i> ruig klokje <i>Campanula trachelium</i> schubvaren <i>Ceterach officinarum</i> slanke gentiaan <i>Gentianella amarella</i> soldaatje <i>Orchis militaris</i> spaanse ruiter <i>Cirsium dissectum</i> steenanjer <i>Dianthus deltoides</i> steenbreekvaren <i>Asplenium trichomanes</i> stengelloze sleutelbloem <i>Primula vulgaris</i> stengelomvattend havikskruid <i>Hieracium amplexicaule</i> stijf hardgras <i>Catapodium rigidum</i> tongvaren <i>Asplenium scolopendrium</i> valkruid <i>Arnica montana</i> veenmosorchis <i>Hammarbya paludosa</i> veldgentiaan <i>Gentianella campestris</i> veldsalie <i>Salvia pratensis</i> vleeskleurige orchis <i>Dactylorhiza incarnata</i> vliegenorchis <i>Ophrys insectifera</i> vogelnestje <i>Neottia nidus-avis</i> voorjaarsadonis <i>Adonis vernalis</i> wantsenorchis <i>Orchis coriophora</i> waterdrieblad <i>Menyanthes trifoliata</i> weideklokje <i>Campanula patula</i> welriekende nachtorchis <i>Platanthera bifolia</i> wilde gage <i>Myrica gale</i> wilde herfsttijloos <i>Colchicum autumnale</i> wilde kievitbloem <i>Fritillaria meleagris</i> wilde marjolein <i>Origanum vulgare</i> wit bosvogeltje <i>Cephalanthera longifolia</i> witte muggenorchis <i>Pseudorchis albida</i> zinkviooltje <i>Viola lutea calaminaria</i> zomerklokje <i>Leucjum aestivum</i> zwartsteel <i>Asplenium adiantum-nigrum</i></p> <p><u>Kevers</u> vliegend hert <i>Lucanus cervus</i></p> <p><u>Kreeftachtigen</u> rivierkreeft <i>Astacus astacus</i></p>
--	---

Tabel 4. Tabel 2 van de Ff-wet.

Toelichting tabel 3

Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 voor artikel 8 t/m 12 van de flora & faunawet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig

beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor artikel 10 van de flora- en faunawet. Ook niet op basis van een gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring. Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig. Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 3 een ontheffing nodig.

Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria:

- 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang¹;
- 2) er is geen alternatief;
- 3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zgn. uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn).

De uitgebreide toets voor ontheffingverlening geldt ook voor alle vogelsoorten.

¹ - onderzoek en onderwijs
- re-populatie en herintroductie
- bescherming van flora en fauna
- veiligheid van het luchtverkeer
- volksgezondheid of openbare veiligheid
- dwingende redenen van openbaar belang
- het voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom
- belangrijke overlast veroorzaakt door dieren
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw
- bestendig gebruik
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling

<p>Tabel 3: soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB Bijlage 1 AMvB</p> <p><u>Zoogdieren</u> das <i>Meles meles</i> boommarter <i>Martes martes</i> eikelmuis <i>Eliomys quercinus</i> gewone zeehond <i>Phoca vitulina</i> veldspitsmuis <i>Crocidura leucodon</i> waterspitsmuis <i>Neomys fodiens</i></p> <p><u>Reptielen en amfibieën</u> adder <i>Vipera berus</i> hazelworm <i>Anguis fragilis</i> ringslang <i>Natrix natrix</i> vinpootsalamander <i>Triturus helveticus</i> vuursalamander <i>Salamandra salamandra</i></p> <p><u>Vissen</u> beekprik <i>Lampetra planeri</i> bittervoorn <i>Rhodeus cericeus</i> elrits <i>Phoxinus phoxinus</i> gestippelde alver <i>Alburnoides bipunctatus</i> grote modderkruiper <i>Misgurnus fossilis</i> rivierprik <i>Lampetra fluviatilis</i></p> <p><u>Dagvlinders</u> bruin dikkopje <i>Erynnis tages</i> dwergblauwtje <i>Cupido minimus</i> dwergdikkopje <i>Thymelicus acteon</i> groot gaderd witje <i>Aporia crataegi</i> grote ijsvogelvlinder <i>Limenitis populi</i> heideblauwtje <i>Plebejus argus</i> iepepage <i>Strymonidia w-album</i> kalkgraslanddikkopje <i>Spialia sertorius</i> keizersmantel <i>Argynnis paphia</i> klaverblauwtje <i>Cyaniris semiargus</i> purperstreepparelmoervlinder <i>Brenthis ino</i> rode vuurvlinder <i>Palaeochrysopterus hippothoe</i> rouwmantel <i>Nymphalis antiopa</i> tweekleurig hooibeestje <i>Coenonympha arcania</i> veenbesparelmoervlinder <i>Bolaria aquilonais</i> veenhooibeestje <i>Coenonympha tullia</i> veldparelmoervlinder <i>Melitaea cinxia</i> woudparelmoervlinder <i>Melitaea diamina</i> zilervlek <i>Clossiana euphrosyne</i></p> <p><u>Vaatplanten</u> groot zee gras <i>Zostera marina</i></p> <p><u>Bijlage IV HR</u></p> <p><u>Zoogdieren</u> baardvleermuis <i>Myotis mystacinus</i> bechstein's vleermuis <i>Myotis bechsteinii</i> bever <i>Castor fiber</i> bosvleermuis <i>Nyctalus leisleri</i> brandt's vleermuis <i>Myotis brandtii</i> bruinvis <i>Phocoena phocoena</i> euraziatische lynx <i>Lynx lynx</i> franjestart <i>Myotis nattereri</i> gewone dolfijn <i>Delphinus delphis</i> gewone dwergvleermuis <i>Pipistrellus pipistrellus</i> gewone grootoorvleermuis <i>Plecotus auritus</i> grijze grootoorvleermuis <i>Plecotus austriacus</i> grote hoefijzerneus <i>Rhinolophus ferrumequinum</i> hamster <i>Cricetus cricetus</i></p>	<p>hazelmuis <i>Muscardinus avellanarius</i> ingekorven vleermuis <i>Myotis emarginatus</i> kleine dwergvleermuis <i>Pipistrellus pygmaeus</i> kleine hoefijzerneus <i>Rhinolophus hipposideros</i> laatvlieger <i>Eptesicus serotinus</i> meervleermuis <i>Myotis dasycneme</i> mopsvleermuis <i>Barbastella barbastellus</i> nathusius' dwergvleermuis <i>Pipistrellus nathusii</i> noordse woelmuis <i>Microtus oeconomus</i> otter <i>Lutra lutra</i> rosse vleermuis <i>Nyctalus noctula</i> tuimelaar <i>Tursiops truncatus</i> tweekleurige vleermuis <i>Vespertilio murinus</i> vale vleermuis <i>Myotis myotis</i> watervleermuis <i>Myotis daubentonii</i> wilde kat <i>Felis silvestris</i> witflankdolfijn <i>Lagenorhynchus acutus</i> witsnuitdolfijn <i>Lagenorhynchus albirostris</i></p> <p><u>Reptielen en amfibieën</u> boomkikker <i>Hyla arborea</i> geelbuikvuurpad <i>Bombina variegata</i> gladde slang <i>Coronella austriacus</i> heikikker <i>Rana arvalis</i> kamsalamander <i>Triturus cristatus</i> knoflookpad <i>Pelobates fuscus</i> muurhagedis <i>Podarcis muralis</i> poelkikker <i>Rana lessonae</i> rugstreeppad <i>Bufo calamita</i> vroedmeesterpad <i>Alytes obstetricans</i> zandhagedis <i>Lacerta agilis</i></p> <p><u>Dagvlinders</u> donker pimperlblauwtje <i>Maculinea nausithous</i> grote vuurvlinder <i>Lycaena dispar</i> pimperlblauwtje <i>Maculinea telegonus</i> tijmblauwtje <i>Maculinea arion</i> zilverstreephooibeestje <i>Coenonympha hero</i></p> <p><u>Libellen</u> bronslibel <i>Oxygastra curtisii</i> gaffellibel <i>Ophiogomphus cecilia</i> gevlekte witsnuitlibel <i>Leucorrhinia pectoralis</i> groene glazenmaker <i>Aeshna viridis</i> noordse winterjuffer <i>Sympecma paedisca</i> oostelijke witsnuitlibel <i>Leucorrhinia albifrons</i> rivierrombout <i>Stylurus flavipes</i> sierlijke witsnuitlibel <i>Leucorrhinia caudalis</i></p> <p><u>Vissen</u> houting <i>Conegonus oxyrrhynchus</i> steur <i>Acipenser sturio</i></p> <p><u>Vaatplanten</u> drijvende waterweegbree <i>Luronium natans</i> groenknolorchis <i>Liparis loeselii</i> kruipend moerasscherm <i>Apium repens</i> zomerschroeforchis <i>Spiranthes aestivalis</i></p> <p><u>Kevers</u> brede geelrandwaterroofkever <i>Dytiscus latissimus</i> gestreepte waterroofkever <i>Graphoderus bilineatus</i> heldenbok <i>Cerambyx cerdo</i> juchtleerkever <i>Osmoderma eremita</i></p> <p><u>Tweekleppigen</u> bataafse stroommossel <i>Unio crassus</i></p>
--	---

Tabel 5. Tabel 3 van de Ff-wet : Soorten bijlage IV HR (+ Platte schijfhoren) / bijlage 1 AMvB (zie volgende bladzijde)

Bijlage 3; de natuurkalender

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
houtopstanden												
afzetten / hakhoutbeheer												
dunnen												
verwijderen opslag / exoot, nazorg												
heg afzetten												
knotten												
opsnoeien / opkronen												
hoogstam wintersnoei												
hoogstam zomersnoei												
bomen met winterslaapplaats vogels												
vleermuisbomen zomerverblijf												
vleermuisbomen paarplaats												
das												
hazelmuis struweel en hakhoutbeheer												
boomkikker struweel												
Grazige vegetaties												
maaieren vochtig/nat grasland												
maaieren droog schraalgrasland												
Wateren												
poel opschonen												
boomkikker wateren												
geelbuikvuurpad kleinschalig												
geelbuikvuurpad grootschalig												
Gebouwen m.b.t. vleermuizen												
zomerverblijf												
winterverblijf												

Optimale periode voor werkzaamheden.

Acceptabele periode voor werkzaamheden.

De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.

Geen werkzaamheden in deze periode.

Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 4. Fotobijlage
Impressie van het plangebied

Bijlage 5. Effectenindicator op het Natura 2000-gebied Vecht- en Beneden-Reggegebied

Toelichting op de storingsfactoren

1 Oppervlakteverlies

Kenmerk: afname beschikbaar oppervlak leefgebied soorten en/of habitattypen.

Interactie andere factoren: verlies van oppervlakte leidt tot verkleining en in sommige gevallen ook tot versnippering van het leefgebied (zie aldaar). Een kleiner gebied heeft bovendien meer te leiden van randinvloeden: vaak is de kwaliteit van het leefmilieu aan de rand minder goed dan in het centrum van het gebied. Op deze manier leidt verlies oppervlakte mogelijk ook tot een grotere gevoeligheid voor bijvoorbeeld verdroging, verzuring of vermessing.

Werking: door afname van het beschikbare oppervlak neemt ook het aantal individuen van een soort af. Om duurzaam te kunnen voortbestaan moet elke soort uit een minimum aantal individuen bestaan; bij diersoorten wordt meestal van een minimum aantal paartjes (reproductieve eenheden) gesproken.

Wanneer een populatie te klein wordt neemt de kans op uitsterven toe, zeker als deze populatie geen onderdeel uitmaakt van een samenhangend netwerk van leefgebieden. Bij een populatie die uit te weinig individuen bestaat, neemt ook de kans op inteelt toe en dus de genetische variatie af. Hierdoor wordt een populatie kwetsbaar voor veranderingen tengevolge van bijvoorbeeld predatie, extreme seizoensinvloeden of ziekten. Ook habitattypen kennen een ondergrens voor een duurzame oppervlakte.

2 Versnippering

Kenmerk: van versnippering is sprake bij het uiteenvallen van het leefgebied van soorten.

Interactie andere factoren: treedt op ten gevolge van verlies leefgebied of verandering in abiotische condities van het leefgebied. Kan leiden tot verandering in populatiedynamiek.

Gevolg: als het leefgebied niet meer voldoende groot is voor een populatie, of individuen van één populatie kunnen de verschillende leefgebieden niet meer bereiken, neemt de duurzaamheid van de populatie af. Een gevolg kan zijn een verandering op in de soortensamenstelling en het ecosysteem.

Soorten zijn in verschillende mate gevoelig voor de versnippering van hun leefgebied. Het meest gevoelig zijn soorten met een gering verspreidingsvermogen, soorten die zich over de grond bewegen en soorten met een grote oppervlaktebehoefte. Versnippering door barrières zoals wegen en spoorlijnen leidt mogelijk ook tot sterfte van individuen en kan zo effect hebben op de populatiesamenstelling. Bij versnippering moet men altijd goed rekening houden met het schaalniveau van het populatienetwerk.

3 Verzuring

Kenmerk: Verzuring van bodem of water is een gevolg van de uitstoot (emissie) van vervuilende gassen door bijvoorbeeld fabrieken en (vracht)auto's. De uitstoot bevat onder andere zwaveldioxide (SO₂), stikstofoxide (NO_x), ammoniak (NH₃) en vluchtige organische stoffen (VOS). Deze verzurende stoffen komen via lucht of water in de grond terecht en leiden aldus tot het zuurder worden van het biotische milieu. De belangrijkste bronnen van verzurende stoffen zijn de landbouw, het verkeer en de industrie. Interactie andere factoren: De effecten van verzurende stoffen zijn niet altijd te scheiden van die van vermestende stoffen, omdat een deel van de verzurende stoffen ook vermestend werkt (aanvoer van stikstof).

Gevolg: Verzuring leidt tot een directe of indirecte afname van de buffercapaciteit (het neutralisatievermogen) van bodem of water. Op termijn resulteert dit proces in een daling van de zuurgraad. Hierdoor zullen voor verzuring gevoelige soorten verdwijnen, wat kan resulteren in een verandering van het habitatype en daarmee mogelijk het verdwijnen van typische (dier)soorten.

4 Vermesting

Kenmerk: Vermesting is de 'verrijking' van ecosystemen met name stikstof en fosfaat. Het kan gaan om aanvoer door de lucht (droge en natte neerslag van ammoniak en stikstofoxiden) of nitraat- en fosfaataanvoer door het oppervlaktewater.

Interactie andere factoren: stoffen die leiden tot vermesting kunnen ook leiden tot verzuring. Vermesting (en verzuring) kunnen op hun beurt leiden tot verontreiniging van het oppervlakte- en grondwater.

Gevolg: De groei in veel natuurlijke landecosystemen zoals bossen, vennen en heidevelden worden gelimiteerd door de beschikbaarheid van stikstof. Het gevolg van stikstof depositie is dat deze extra stikstof extra groei geeft. Daarbij is de beschikbaarheid van stikstof bepalend voor de concurrentieverhoudingen tussen de plantensoorten. Als de stikstofdepositie boven een bepaald kritisch niveau komt, neemt een beperkt aantal plantensoorten sterk toe ten koste van meerdere andere. Hierdoor neemt de biodiversiteit af.

5 Verzoeting

Kenmerk: Verzoeting treedt op als het chloridegehalte in het water afneemt, en niet meer geschikt is voor de beoogde zoute of brakke natuurtypen.

Interactie andere factoren: verzoeting treedt meestal op tengevolge van vernatting of, zoals in het Delta-gebied, door het afsluiten van zee-armen. In (voormalig) brakke of zoute wateren leidt verzoeting tot vermesting.

Gevolg: Het steeds zoeter worden van bijv. het Oostvoornse meer heeft gevolgen voor de flora en fauna in het meer. Bepaalde soorten zullen verdwijnen terwijl nieuwe soorten zich zullen vestigen. Door de verzoeting zal de brakwatervegetatie verdwijnen. Dit heeft tot gevolg dat door het afsterven van algen en wieren een verslechtering van de waterkwaliteit kan optreden. Verder kan door verzoeting de gevoeligheid voor eutrofiëring sterk toenemen. Naast verandering van vegetatie zal bij een verdere verzoeting ook de macrofauna- en visstandsamenstelling veranderen.

6 Verzilting

Kenmerk: Verzilting betreft de ophoping van oplosbare zouten (kalium, natrium, magnesium, calcium) in bodems en wateren. In wateren komt verzilting over het gehele spectrum tussen zoet (<200 mg Cl/l) en zeer zout (> 30.000 mg Cl/l) voor en is dus niet beperkt tot zoet en brak water.

Interactie andere factoren: Verzilting van bodems treedt vaak op tengevolge van verdroging.

Gevolg: Als gevolg van verzilting verandert de zoet-zout gradiënt en dit heeft gevolgen voor de grondwaterkwaliteit en dus de bodemvruchtbaarheid. Dit werk weer door in randvoorwaarden voor aanwezige plant- en diersoorten en leidt uiteindelijk tot een verandering in de soortensamenstelling.

7 Verontreiniging

Kenmerk: Er is sprake van verontreiniging als er verhoogde concentraties van stoffen in een gebied voorkomen, welke stoffen onder natuurlijke omstandigheden niet of in zeer lage concentraties aanwezig zijn. Bij verontreiniging is sprake van een zeer brede groep van ecosysteem/gebiedsvreemde stoffen: organische verbindingen, zware metalen, schadelijke stoffen die ontstaan door verbranding of productieprocessen, straling (radioactief en niet radioactief), geneesmiddelen, endocrien werkende stoffen etc. Deze stoffen werken in op de bodem, grondwater, lucht.

Interactie andere factoren: geen directe interactie met andere factoren. Wel kan verontreiniging als gevolg van andere factoren optreden.

Gevolg: Vrijwel alle soorten en habitattypen reageren op verontreiniging. De ecologische effecten uiten zich in het verdwijnen van soorten en/of het beïnvloeden van gevoelige ecologische processen. Deze beïnvloeding kan direct plaatsvinden maar ook indirect via een opeenvolging van ecologische interacties. Bovendien kan verontreiniging zich pas vele jaren/decennia later manifesteren. De gevolgen van verontreiniging zijn divers en complex. In het algemeen kan gesteld worden dat aquatische habitattypen en soorten gevoeliger zijn dan terrestrische systemen. Ook geldt dat soorten in de top van de voedselpiramide, als gevolg van accumulatie, van verontreinigingen gevoeliger zijn. Echter, afhankelijk van de concentratie en duur van de verontreiniging zijn alle habitattypen en soorten gevoelig en kan verontreiniging leiden tot verandering van de soortensamenstelling.

8 Verdroging

Kenmerk: Verdroging uit zich in lagere grondwaterstanden en/of afnemende kwel. De actuele grondwaterstand is zo lager dan de gewenste/benodigde grondwaterstand.

Interactie andere factoren: verdroging kan tevens leiden tot verzilting. Door verdroging neemt ook de doorluchting van de bodem toe waardoor meer organisch materiaal wordt afgebroken. Op deze wijze leidt verdroging tevens tot vermesting. Er zijn ook gebieden waar verdroging kan optreden zonder dat de grondwaterstand in de ondiepe bodem daalt. Het gaat daarbij om gebieden waar van oudsher grondwater omhoogkomt. Dit water heet kwelwater. Kwelwater is water dat elders in de bodem is geïnfiltrerd en dat naar het laagste punt in het landschap stroomt. Kwelwater heeft dikwijls een bijzondere samenstelling: het is rijk aan ijzer en calcium, arm aan voedingsstoffen en niet zuur, maar gebufferd. Schade aan de natuur die veroorzaakt wordt door een afname of het verdwijnen van kwelwater en het vervangen van dit type water met gebiedsvreemd water, noemen we ook verdroging.

Gevolg: de verandering in grondwaterstand en soms ook kwaliteit van het grondwater leidt tot een verandering in de soortensamenstelling en op lange termijn van het habitatype.

9 Vernatting

Kenmerk: Vernatting manifesteert zich in hogere grondwaterstanden en/of toenemende kwel veroorzaakt door menselijk handelen.

Interactie andere factoren: vernatting kan leiden tot verzoeting en verandering van de waterkwaliteit, bijvoorbeeld als gevolg van inlaat van gebiedsvreemd water.

Gevolg: Vernatting is een storende factor voor vegetatietypen en soorten die van nature onder drogere omstandigheden voorkomen. Vernatting grijpt in op de bodem- of watercondities. Bij verdergaande vernatting kan een gebied ongeschikt worden voor planten en dieren en zo leiden tot een verandering in de soortensamenstelling en uiteindelijk het habitatype.

10 Verandering stroomsnelheid

Kenmerk: Verandering van stroomsnelheid van beken en rivieren kan optreden door menselijke ingrepen zoals plaatsen van stuwen, kanaliseren of weer laten meanderen.

Interactie andere factoren: geen?

Gevolg: Verschillen in stroomsnelheid (langzaam of snel) en dimensies (van bovenloop tot riviertje) leiden tot duidelijke verschillen in levensgemeenschappen en kenmerkende soorten hiervan. Door verandering in stroomsnelheid verdwijnen kenmerkende soorten en levensgemeenschappen.

11 Verandering overstromingsfrequentie

Kenmerk: De duur en/of frequentie van de overstroming van beken en rivieren verandert door menselijke activiteiten.

Interactie met andere factoren: overstromingen zijn van invloed op de vochttoestand, de zuurgraad, de voedselrijkdom en het zoutgehalte van een gebied.

Gevolg: Voor een voedselarme vegetatie bijvoorbeeld leidt een toenemende overstroming met voedselrijk water tot vermesting: verrijking van de bodem en daardoor verrijking van de vegetatie. Bij boezemlanden die regelmatig worden overstromd leidt een afname van de overstromingsfrequentie tot verzuring van de bodem, waardoor basenminnende plantensoorten kunnen verdwijnen. Langdurige overstroming kan leiden tot zuurstofgebrek in de wortels van planten waardoor planten kunnen afsterven. Uiteindelijk grijpt een verandering in de overstromingsdynamiek zo in op de soortensamenstelling.

12 Verandering dynamiek substraat

Kenmerk: er treedt een verandering op in de bodemdichtheid of bodemsamenstelling van terrestrische of aquatische systemen, bijvoorbeeld door aanslibbing of verstuing.

Interactie andere factoren: verandering overstromingsdynamiek, verandering mechanische effecten

Gevolg: Verandering van dynamiek van het substraat kan leiden tot verandering van de abiotische randvoorwaarden waardoor levensgemeenschappen kunnen veranderen. Dynamiek van het substraat is bijvoorbeeld van belang voor droge pioniervegetaties in de duinen en stuifzanden, of voor mosselbanken in de Waddenzee.

13 Verstoring door geluid

Kenmerk: verstoring door onnatuurlijke geluidsbronnen; permanent zoals geluid wegverkeer dan wel tijdelijk zoals geluidsbelasting bij evenementen. Geluid is een hoorbare trilling, gekenmerkt door geluidsdruk en frequentie.

Interactie andere factoren: Treedt vaak samen met visuele verstoring op door bijv. vlieg- en autoverkeer, manifestaties etc.

Gevolg: Logischerwijs zijn alleen diersoorten gevoelig voor direct effecten van geluid. Geluid sec is een belangrijke factor in de verstoring van fauna. De verstoring door geluid wordt beïnvloed door het achtergrondgeluid en de duur, frequentie en sterkte van de geluidsbron zelf. Geluidsbelasting kan leiden tot stress en/of vluchtgedrag van individuen. Dit kan vervolgens weer leiden tot het verlaten van het leefgebied of bijvoorbeeld een afname van het reproductieproces. In bepaalde gevallen kan ook gewenning optreden, in het bijzonder bij continu geluid. Voor zeezoogdieren en vogels is in bepaalde gevallen deze dosis-effect relatie goed gekwantificeerd.

14 Verstoring door licht

Kenmerk: verstoring door kunstmatige lichtbronnen, zoals licht uit woonwijken en industrieterreinen, glastuinbouw etc.

Interactie andere factoren: geen?

Gevolg: Kunstmatige verlichting van de nachtelijke omgeving kan tot verstoring van het normale gedrag van soorten leiden. Naar mogelijke effecten is nog vrij weinig onderzoek gedaan. Veel kennis gaat daarom nog niet verder dan het kwalitatief signaleren van risico's. Met name schemer- en nachtactieve dieren kunnen last hebben van verstoring door licht, doordat zij juist aangetrokken worden of verdreven door de lichtbron. Hierdoor raakt bijvoorbeeld hun ritme ontregeld of verlichte delen van het leefgebied worden vermeden.

15 Verstoring door trilling

Kenmerk: Er is sprake van trillingen in bodem en water als dergelijke trillingen door menselijke activiteiten veroorzaakt worden, zoals bij boren, heien, draaien van rotorbladen etc.

Interactie andere factoren: kan vooral samen optreden met verstoring door geluid

Gevolg: Trilling kan leiden tot verstoring van het natuurlijke gedrag van soorten. Individuen kunnen tijdelijk of permanent verdreven worden uit hun leefgebied. Over het daadwerkelijke effect van trilling is nog zeer weinig bekend. Naar het effect op zeezoogdieren is wel onderzoek verricht.

16 Optische verstoring

Kenmerk: optische verstoring betreft verstoring door de aanwezigheid en/of beweging van mensen dan wel voorwerpen die niet thuishoren in het natuurlijke systeem.

Interactie andere factoren: treedt vaak samen op met verstoring door geluid (in geval van recreatie) of trilling en licht (in geval van voertuigen, schepen).

Gevolg: optische verstoring leidt vooral tot vluchtgedrag van dieren. De soort reageert bijvoorbeeld op beweging omdat een potentiële vijand wordt verwacht. Andersom kan optische verstoring juist ook het uitzicht van soorten beperken waardoor zij potentiële vijanden niet zien naderen. De daadwerkelijke effecten zijn zeer soortspecifiek en hangen van de schuwheid van de soort en de mate waarin gewenning optreedt. Bovendien kunnen de effecten afhankelijk zijn van de periode van de levenscyclus van de soort: in de broedtijd zijn soorten over het algemeen schuwer en dus gevoeliger voor optische verstoring.

17 Verstoring door mechanische effecten

Kenmerk: Onder mechanische effecten vallen verstoring door betreding, golfslag, luchtwervelingen etc. die optreden ten gevolge van menselijke activiteiten. De oorzaken en gevolgen zijn bij deze storende factor zeer divers.

Interactie andere factoren: verstoring kan samenvallen met verstoring door geluid, licht en trilling.

Gevolg: deze storende factor kan leiden tot een verandering van het habitatype en/of verstoring of het doden van fauna-individueen. Bij habitattypen treedt de verstoring/verandering vaak op ten gevolge van recreatie of bijvoorbeeld militaire activiteiten. Het effect is zeer afhankelijk van de kwetsbaarheid (gevoeligheid) van het habitatype. Waterrecreatie en scheepvaart leiden tot golfslag, hetgeen effect kan hebben op de oeverbegroeiing en waterfauna. Luchtwervelingen van bijvoorbeeld windmolens kunnen leiden tot vogelsterfte.

18 Verandering in populatiedynamiek

Kenmerk: De storende factor verandering in populatiedynamiek treedt op indien er een direct effect is van een activiteit op de populatie-opbouw en/of populatiegrootte. Er wordt hier vooral bedoeld of de situatie waneer er sprake van sterfte van individuen door wegverkeer, windmolens, of door jacht of visserij.

Interactie andere factoren: veel storende factoren leiden op hun beurt - dus indirect - tot een verandering in populatiedynamiek. Deze storende factor zit namelijk aan het einde van de effectketen

Gevolg: bewuste, menselijke ingrepen op populatieniveau kunnen leiden tot directe problemen en problemen in de toekomst. Een verandering in populatieomvang is een direct effect. Een verandering in populatie-opbouw (verandering van de verhouding sterfte-reproductie) leidt in de toekomst tot effecten. Zowel minder organismen (een kleinere populatie) en zeker een verandering in samenstelling van de populatie (bijv. meer oude dieren) kunnen leiden tot een verandering in de geboorte/sterfte ratio. En daarmee kan er iets veranderen in de populatiedynamiek (het gedrag in de tijd). Dit kan uiteindelijk leiden tot het (tijdelijk) verdwijnen van soorten, waardoor het evenwicht van het ecosysteem verschuift. De gevoeligheid is sterk afhankelijk van diverse populatiekenmerken zoals de generatietijd van een soort en de huidige grootte van populaties. Vooralsnog zijn alle soorten als 'gevoelig' gescoord.

19 Bewuste verandering soortensamenstelling

Kenmerk: Er is sprake van bewust ingrijpen in de natuur door herintroductie van soorten, introductie van exoten, uitzetten van vis, inzaaien van genetisch gemodificeerde organismen etc.

Interactie andere factoren: heeft met name direct invloed op de factor 'verandering in populatiedynamiek'.

Gevolg: Er treedt concurrentie op in voedselbeschikbaarheid, nestgelegenheid etc. Deze concurrentie kan leiden tot het verdringen (opvullen van de niche) van de oorspronkelijke soorten. Ook kunnen soorten verdwijnen door predatie van de geïntroduceerde soort. Hierdoor kunnen relaties binnen het ecosysteem worden verstoord.

Bijlage 5 QRA Externe Veiligheid

Kwantitatieve Risicoanalyse Knuvendijk 1

Door:
Brenda Eekhof

Inhoud

1 Inleiding	4
2 Invoergegevens	5
2.1 Interessegebied	5
2.2 Relevante leidingen	5
2.3 Populatie.....	7
3 Plaatsgebonden risico	10
3.1 Figuur 3.1 Plaatsgebonden risico voor A-505 van N.V. Nederlandse Gasunie.....	10
3.2 Figuur 3.2 Plaatsgebonden risico voor A-506 van N.V. Nederlandse Gasunie.....	11
3.3 Figuur 3.3 Plaatsgebonden risico voor A-508 van N.V. Nederlandse Gasunie.....	11
3.4 Figuur 3.4 Plaatsgebonden risico voor A-511 van N.V. Nederlandse Gasunie.....	12
3.5 Figuur 3.5 Plaatsgebonden risico voor A-522 van N.V. Nederlandse Gasunie.....	12
3.6 Figuur 3.6 Plaatsgebonden risico voor A-523 van N.V. Nederlandse Gasunie.....	13
3.7 Figuur 3.7 Plaatsgebonden risico voor A-528-01 van N.V. Nederlandse Gasunie	13
3.8 Figuur 3.8 Plaatsgebonden risico voor A-528-02 van N.V. Nederlandse Gasunie	14
3.9 Figuur 3.9 Plaatsgebonden risico voor A-528 van N.V. Nederlandse Gasunie.....	14
3.10 Figuur 3.10 Plaatsgebonden risico voor A-529 van N.V. Nederlandse Gasunie	15
3.11 Figuur 3.11 Plaatsgebonden risico voor A-549 van N.V. Nederlandse Gasunie	15
3.12 Figuur 3.12 Plaatsgebonden risico voor A-588 van N.V. Nederlandse Gasunie	16
3.13 Figuur 3.13 Plaatsgebonden risico voor A-648 van N.V. Nederlandse Gasunie	16
3.14 Figuur 3.14 Plaatsgebonden risico voor A-806 van N.V. Nederlandse Gasunie	17
4 Groepsrisico screening	18
4.1 Figuur 4.1 Groepsrisico screening voor A-505 van N.V. Nederlandse Gasunie	18
4.2 Figuur 4.2 Groepsrisico screening voor A-506 van N.V. Nederlandse Gasunie	19
4.3 Figuur 4.3 Groepsrisico screening voor A-508 van N.V. Nederlandse Gasunie	19
4.4 Figuur 4.4 Groepsrisico screening voor A-511 van N.V. Nederlandse Gasunie	20
4.5 Figuur 4.5 Groepsrisico screening voor A-522 van N.V. Nederlandse Gasunie	21
4.6 Figuur 4.6 Groepsrisico screening voor A-523 van N.V. Nederlandse Gasunie	22
4.7 Figuur 4.7 Groepsrisico screening voor A-528-01 van N.V. Nederlandse Gasunie.....	23
4.8 Figuur 4.8 Groepsrisico screening voor A-528-02 van N.V. Nederlandse Gasunie.....	24
4.9 Figuur 4.9 Groepsrisico screening voor A-528 van N.V. Nederlandse Gasunie	25
4.10 Figuur 4.10 Groepsrisico screening voor A-529 van N.V. Nederlandse Gasunie.....	26
4.11 Figuur 4.11 Groepsrisico screening voor A-549 van N.V. Nederlandse Gasunie	27
4.12 Figuur 4.12 Groepsrisico screening voor A-588 van N.V. Nederlandse Gasunie	28
4.13 Figuur 4.13 Groepsrisico screening voor A-648 van N.V. Nederlandse Gasunie	29
4.14 Figuur 4.14 Groepsrisico screening voor A-806 van N.V. Nederlandse Gasunie.....	30
5 FN curves.....	32
5.1 Figuur 5.1 FN curve voor A-505 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 6020.00 en stationing 7020.00.....	32
5.2 Figuur 5.2 FN curve voor A-506 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 6030.00 en stationing 7030.00.....	32
5.3 Figuur 5.3 FN curve voor A-508 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 4440.00 en stationing 5440.00.....	33
5.4 Figuur 5.4 FN curve voor A-511 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 4700.00 en stationing 5700.00.....	33

5.5	Figuur 5.5 FN curve voor A-522 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 4730.00 en stationing 5730.00.....	33
5.6	Figuur 5.6 FN curve voor A-523 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 6000.00 en stationing 7000.00.....	34
5.7	Figuur 5.7 FN curve voor A-528-01 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 0.00 en stationing 1000.00.....	34
5.8	Figuur 5.8 FN curve voor A-528-02 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 0.00 en stationing 80.00.....	34
5.9	Figuur 5.9 FN curve voor A-528 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 0.00 en stationing 390.00.....	35
5.10	Figuur 5.10 FN curve voor A-529 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 6100.00 en stationing 7100.00.....	35
5.11	Figuur 5.11 FN curve voor A-549 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 6040.00 en stationing 7040.00.....	35
5.12	Figuur 5.12 FN curve voor A-588 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 6060.00 en stationing 7060.00.....	36
5.13	Figuur 5.13 FN curve voor A-648 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 4500.00 en stationing 5500.00.....	36
5.14	Figuur 5.14 FN curve voor A-806 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 0.00 en stationing 890.00.....	36
6	Conclusies.....	37
7	Referenties.....	38

1 Inleiding

De risicostudie in dit rapport is uitgevoerd conform de door de overheid gestelde richtlijnen voor het uitvoeren van risicoanalyses aan ondergrondse gelegen hogedruk aardgastransportleidingen [1, 2, 3, 4]. De analyse is uitgevoerd met het pakket CAROLA. CAROLA is een software pakket dat in opdracht van de Nederlandse overheid is ontwikkeld, specifiek ter bepaling van het plaatsgebonden risico en groepsrisico van ondergrondse hogedruk aardgastransportleidingen.

Het plaatsgebonden risico is gedefinieerd als de kans per jaar dat een onbeschermd persoon die onafgebroken op dezelfde plaats verblijft, komt te overlijden als gevolg van een ongeval met een potentieel gevaarlijke bron. Het plaatsgebonden risico wordt weergegeven door middel van contouren met een gelijke risicowaarde op een kaart.

Het groepsrisico voor buisleidingen is gedefinieerd als de frequentie per jaar per kilometer leiding dat een groep van tenminste tien personen komt te overlijden als gevolg van een ongeval met die buisleiding, waarbij een gevaarlijke stof betrokken is. Het groepsrisico wordt weergegeven in een FN-curve, een dubbel logaritmische grafiek waarbij op de horizontale as het aantal doden (N) wordt gegeven en op de verticale as de cumulatieve frequentie (F) van tenminste N doden.

Om te bepalen of de berekende risico's acceptabel zijn wordt getoetst aan de normen zoals die worden vastgelegd in het Besluit Externe Veiligheid Buisleidingen.

Voor het plaatsgebonden risico geldt dat er zich geen (geprojecteerde) kwetsbare objecten mogen bevinden binnen de plaatsgebonden risico contour van 10^{-6} per jaar. Voor (geprojecteerde) beperkt kwetsbare objecten geldt het 10^{-6} per jaar PR criterium als richtwaarde.

Het groepsrisico is voorzien van een oriëntatiewaarde, die voor buisleidingen gesteld is op $F \cdot N^2 < 10^{-2}$ per jaar per km leiding, waarin F de frequentie per jaar is met N of meer dodelijke slachtoffers. Daarnaast geldt een verantwoordingsplicht, waarbij het bevoegd gezag verplicht wordt gesteld om advies in te winnen bij hulpverleningsdiensten omtrent aspecten als hulpverlening en zelfredzaamheid. Laatstgenoemde aspecten, en daarmee de verantwoordingsplicht, worden in dit rapport niet geadresseerd.

2 Invoergegevens

De risicoberekeningen die in dit rapport zijn beschreven zijn uitgevoerd met CAROLA versie 1.0.0.51. De gehanteerde parameterfile heeft versienummer 1.2. De berekeningen zijn uitgevoerd op 19-01-2012.

Dit project is opgeslagen onder de naam L:\ontwikkeling en grondzaken\Projecten\RO CAROLA\Basiskaart gemeente Lemelerveld\Knuvendijk_1_vab\Knuvendijk 1.crp en is laatstelijk bijgewerkt op 19-01-2012.

Voor de berekeningen is gebruik gemaakt van de meteorologische gegevens van het weerstation Twente.

In dit hoofdstuk worden de verschillende invoergegevens nader gespecificeerd in de navolgende secties.

2.1 Interessegebied

Het interessegebied is weergegeven in figuur 2.1

Figuur 2.1 Interessegebied voor de uitgevoerde risicoberekeningen

2.2 Relevante leidingen

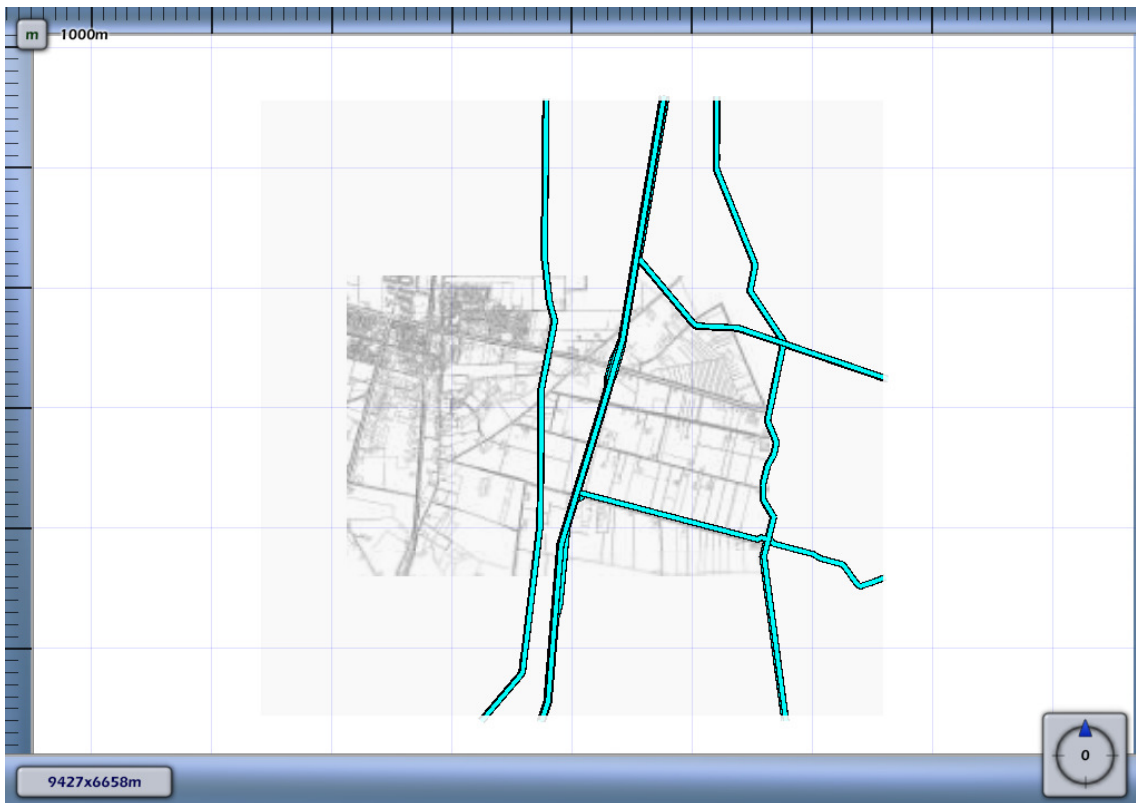
Op basis van het gespecificeerde interessegebied zijn de volgende aardgastransportleidingen meegenomen in de risicostudie.

Eigenaar	Leidingnaam	Diameter [mm]	Druk [bar]	Datum aanleveren gegevens
N.V.	A-505	914.00	66.20	16-01-2012

Nederlandse Gasunie				
N.V. Nederlandse Gasunie	A-506	1067.00	66.20	16-01-2012
N.V. Nederlandse Gasunie	A-508	457.00	66.20	16-01-2012
N.V. Nederlandse Gasunie	A-511	1067.00	66.20	16-01-2012
N.V. Nederlandse Gasunie	A-522	1219.00	66.20	16-01-2012
N.V. Nederlandse Gasunie	A-523	1219.00	66.20	16-01-2012
N.V. Nederlandse Gasunie	A-528-01	406.40	66.20	16-01-2012
N.V. Nederlandse Gasunie	A-528-02	114.30	66.20	16-01-2012
N.V. Nederlandse Gasunie	A-528	457.00	66.20	16-01-2012
N.V. Nederlandse Gasunie	A-529	1219.00	66.20	16-01-2012
N.V. Nederlandse Gasunie	A-549	1219.00	66.20	16-01-2012
N.V. Nederlandse Gasunie	A-588	1219.00	66.20	16-01-2012
N.V. Nederlandse Gasunie	A-648	610.00	79.90	16-01-2012
N.V. Nederlandse Gasunie	A-806	1219.00	79.90	16-01-2012

De leidingen zijn gevisualiseerd in figuur 2.2.

Figuur 2.2 Buisleidingen aanwezig in de omgeving van het interessegebied

Leidingen meegenomen in de risicoberekeningen	
Leidingen waarvoor de houdbaarheidsdatum van de gegevens verstreken is	

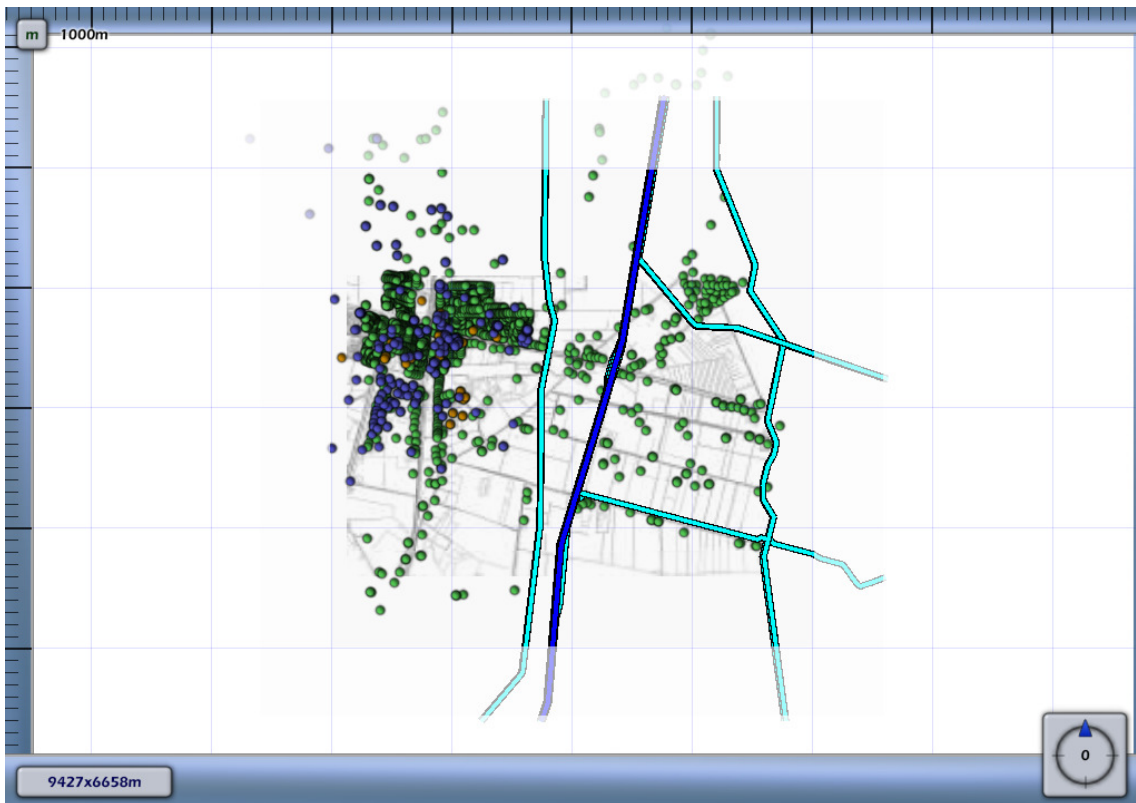
De volgende risicomitigerende maatregelen zijn meegewogen in de risicostudie:

Leidingnaam	Mitigerende maatregel	Begin stationing	Eind stationing
A-508	strikttere begeleiding van werkzaamheden	3443.160	7208.270

2.3 Populatie

Voor de bepaling van het groepsrisico is het van belang dat de populatie rondom de aardgastransportleidingen wordt geïnventariseerd. De relevante populatie is weergegeven in figuur 2.3

Figuur 2.3 Bevolking meegenomen in de risicoberekeningen

Populatietype	Polygoonpunten	Populatiepolygoon
Wonen		
Werken		
Evenement		

Populatiepolygoonen

Label	Type	Aantal	Dichtheid	Vervangmodus	Percentage Personen
woonvorm	Wonen	8.0		Toevoegen Nieuwe Populatie	

Populatiebestanden

Pad	Type	Aantal	Percentage Personen
Populatie bestanden\Bewoners.txt	Wonen	3541	
Populatie bestanden\Evenementen dag en nacht-v1.txt	Evenement	4200	
Populatie bestanden\Werken dag en nacht.txt	Werken	1617	
Populatie bestanden\ommen gba zuid geschat.txt	Wonen	155	

3 Plaatsgebonden risico

Voor de in voorgaande hoofdstuk genoemde leidingen is het plaatsgebonden risico bepaald. Voor elk van de leidingen wordt het plaatsgebonden risico weergegeven als iso-risicocontouren op een achtergrondkaart.

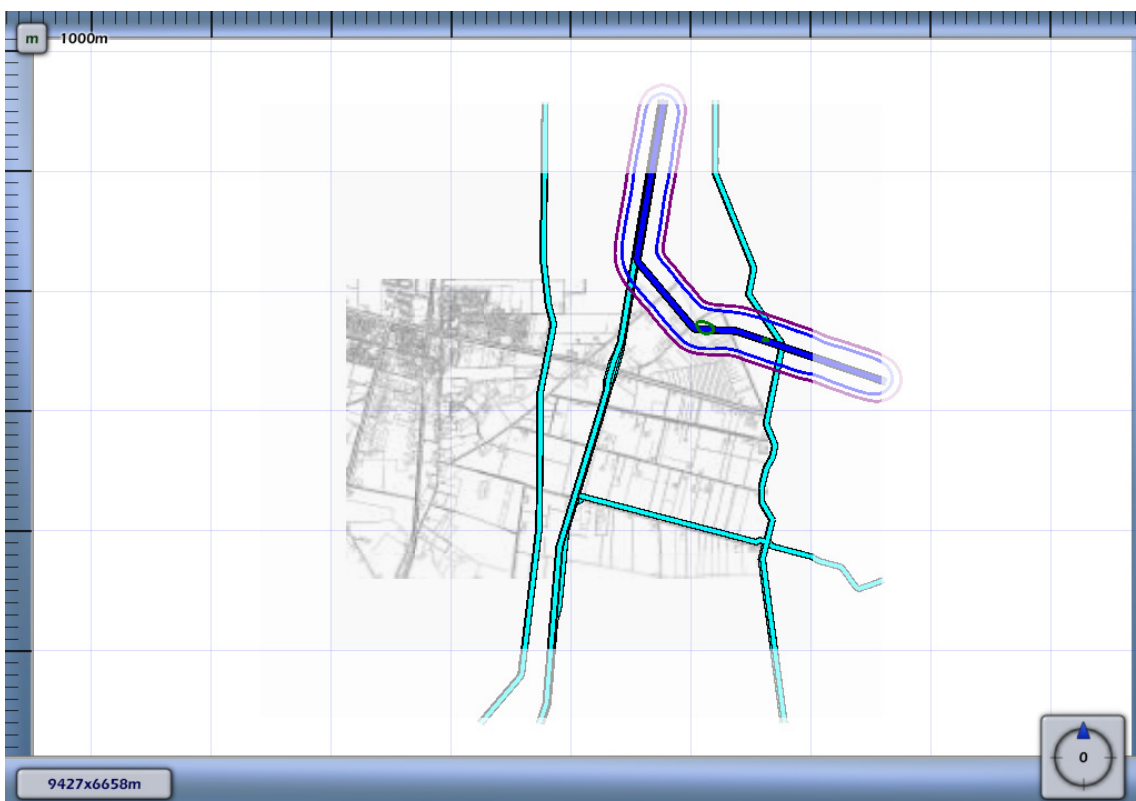
3.1 Figuur 3.1 Plaatsgebonden risico voor A-505 van N.V. Nederlandse Gasunie

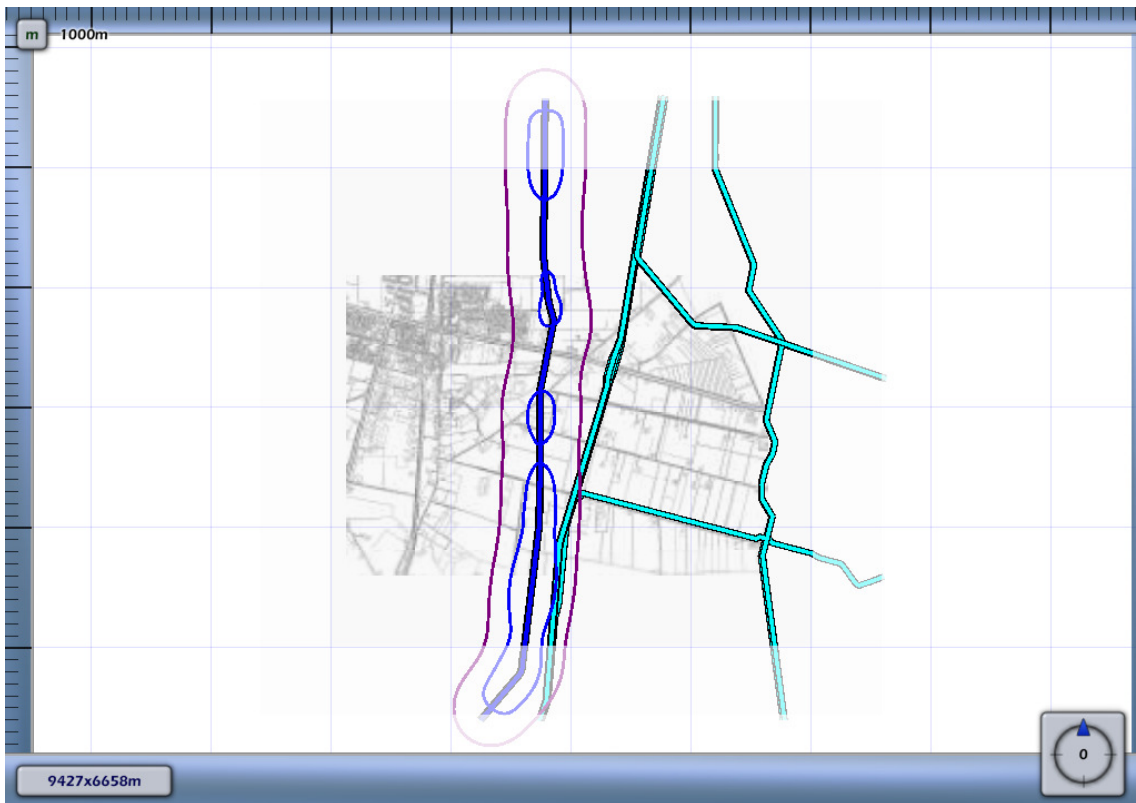
3.2 Figuur 3.2 Plaatsgebonden risico voor A-506 van N.V. Nederlandse Gasunie

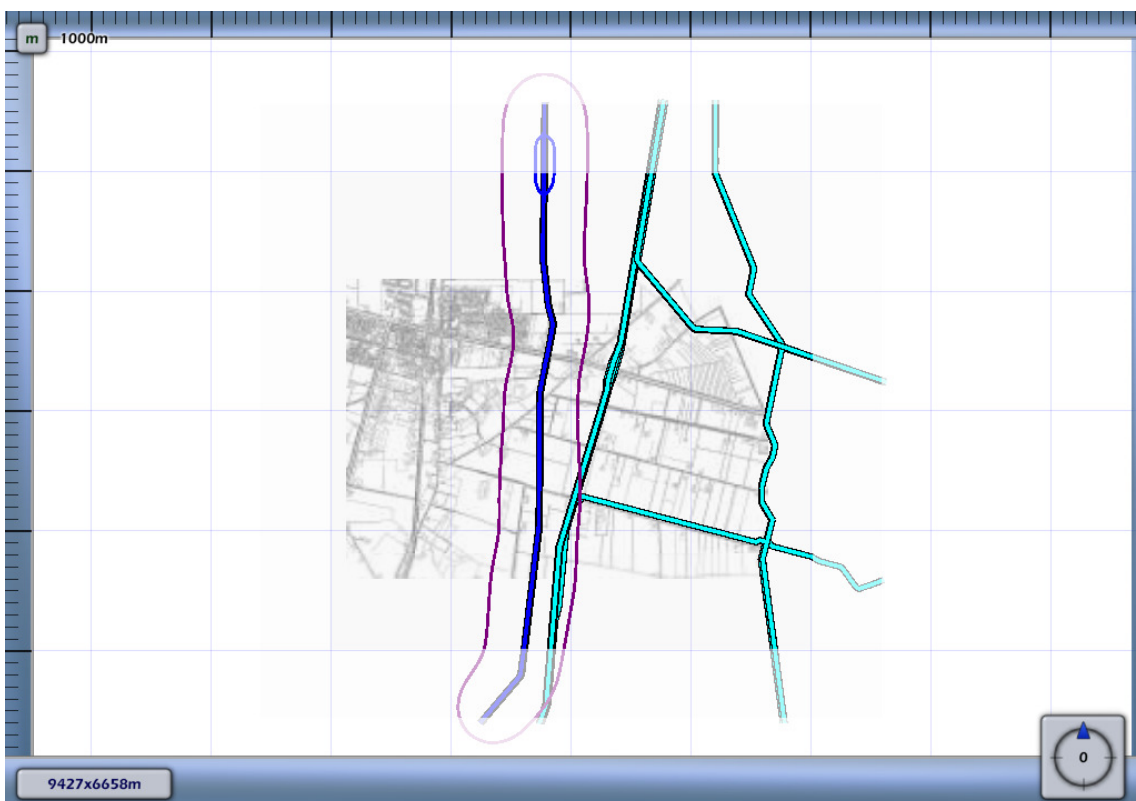
3.3 Figuur 3.3 Plaatsgebonden risico voor A-508 van N.V. Nederlandse Gasunie

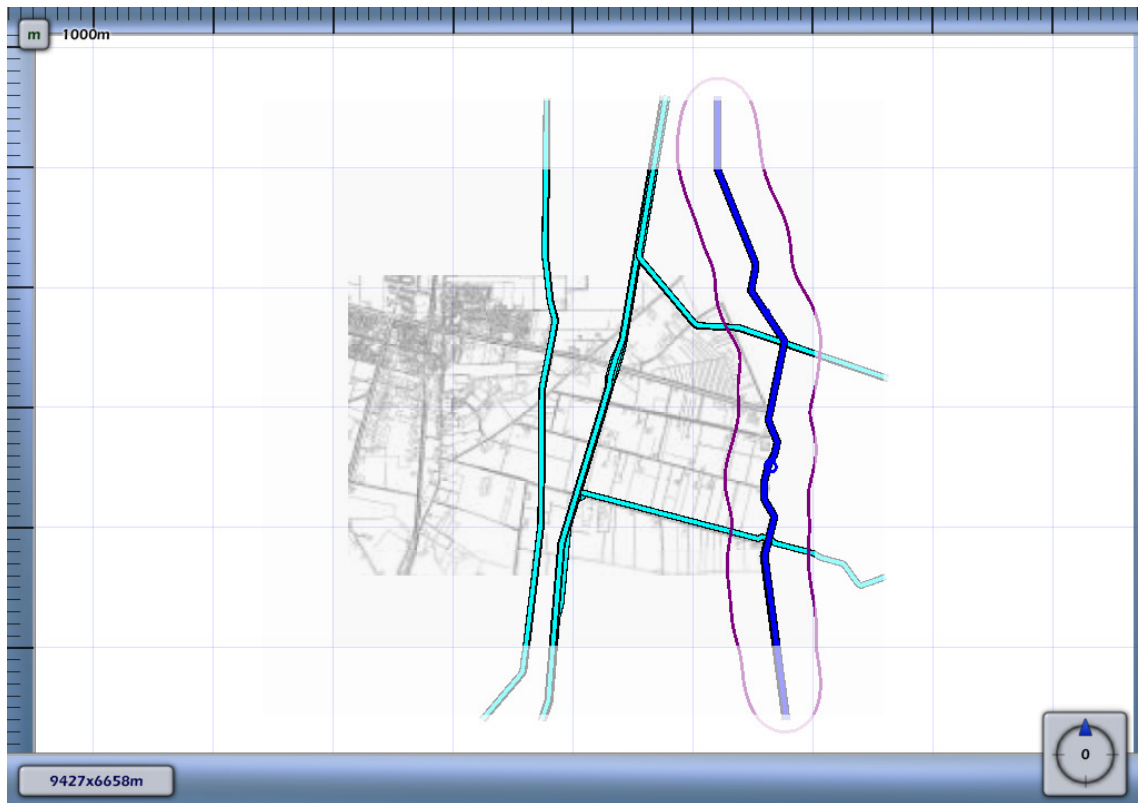
3.4 Figuur 3.4 Plaatsgebonden risico voor A-511 van N.V. Nederlandse Gasunie

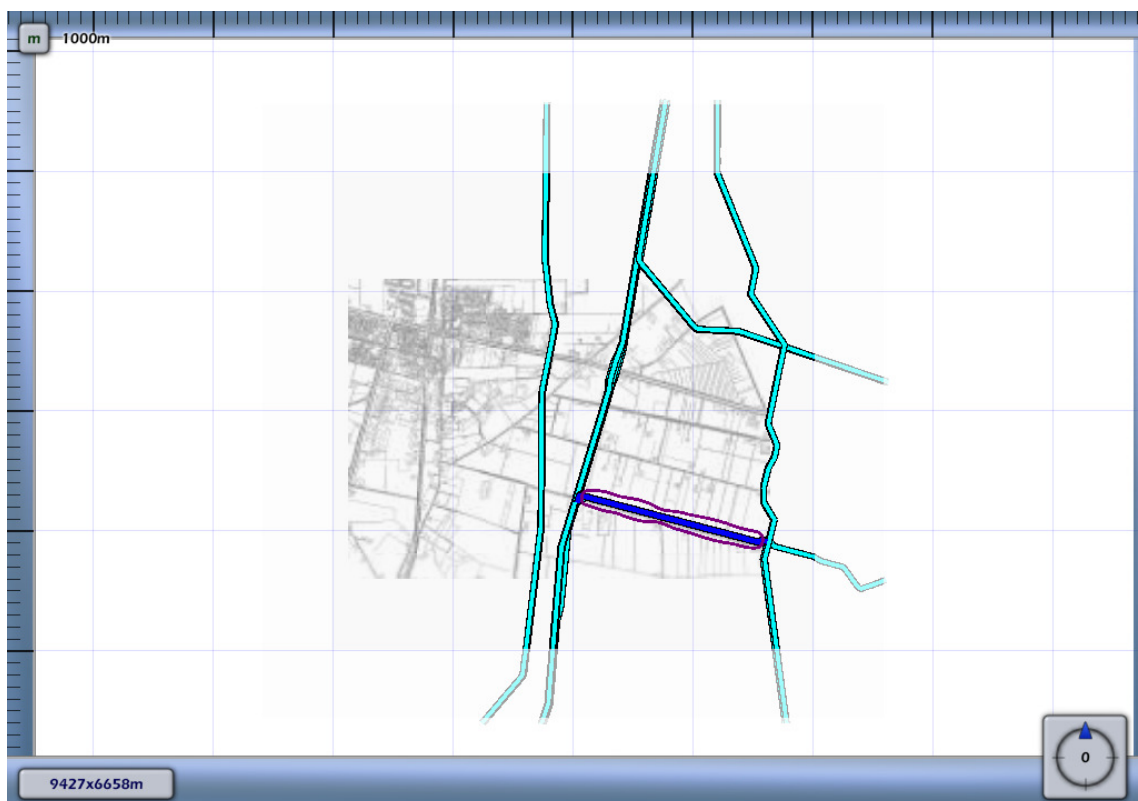
3.5 Figuur 3.5 Plaatsgebonden risico voor A-522 van N.V. Nederlandse Gasunie

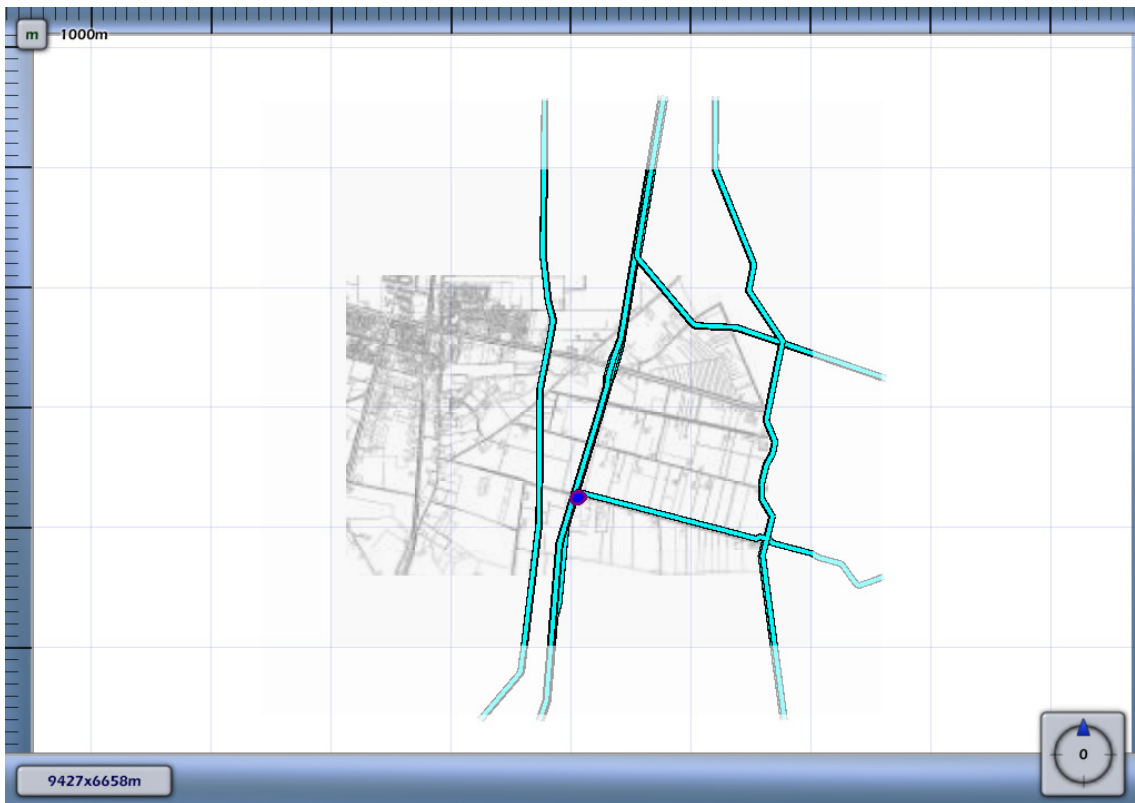
3.6 Figuur 3.6 Plaatsgebonden risico voor A-523 van N.V. Nederlandse Gasunie

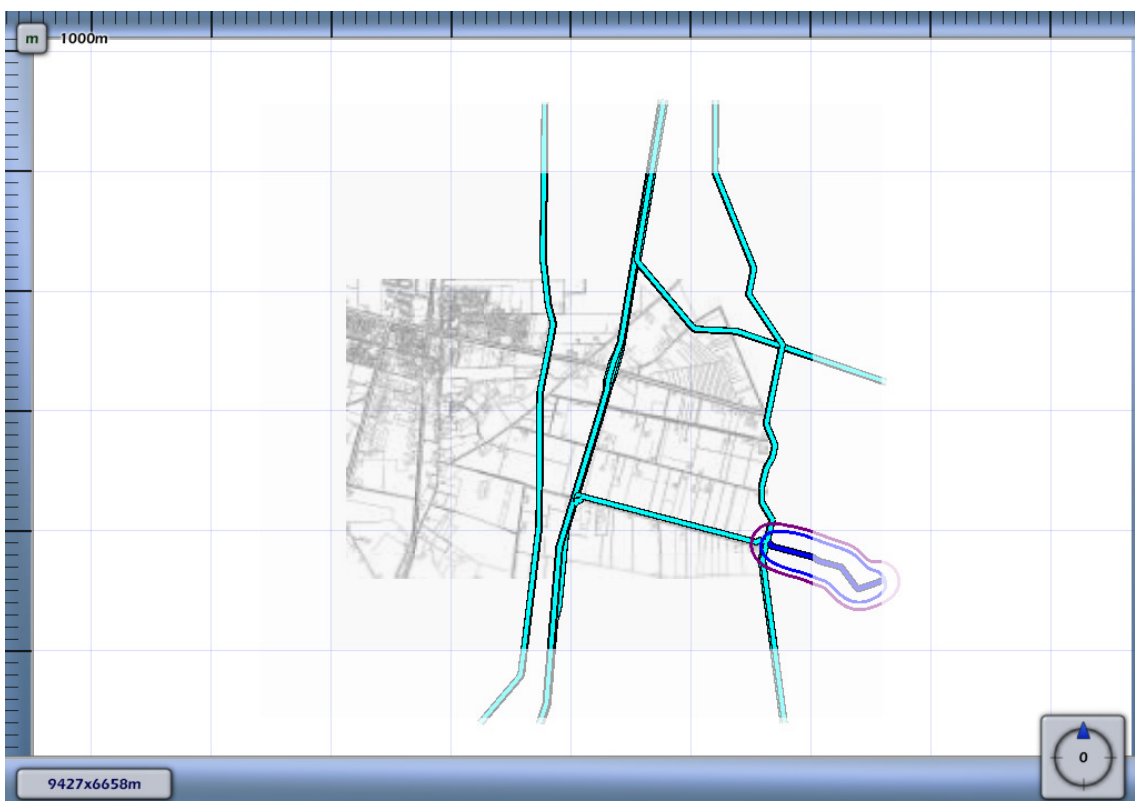
3.7 Figuur 3.7 Plaatsgebonden risico voor A-528-01 van N.V. Nederlandse Gasunie

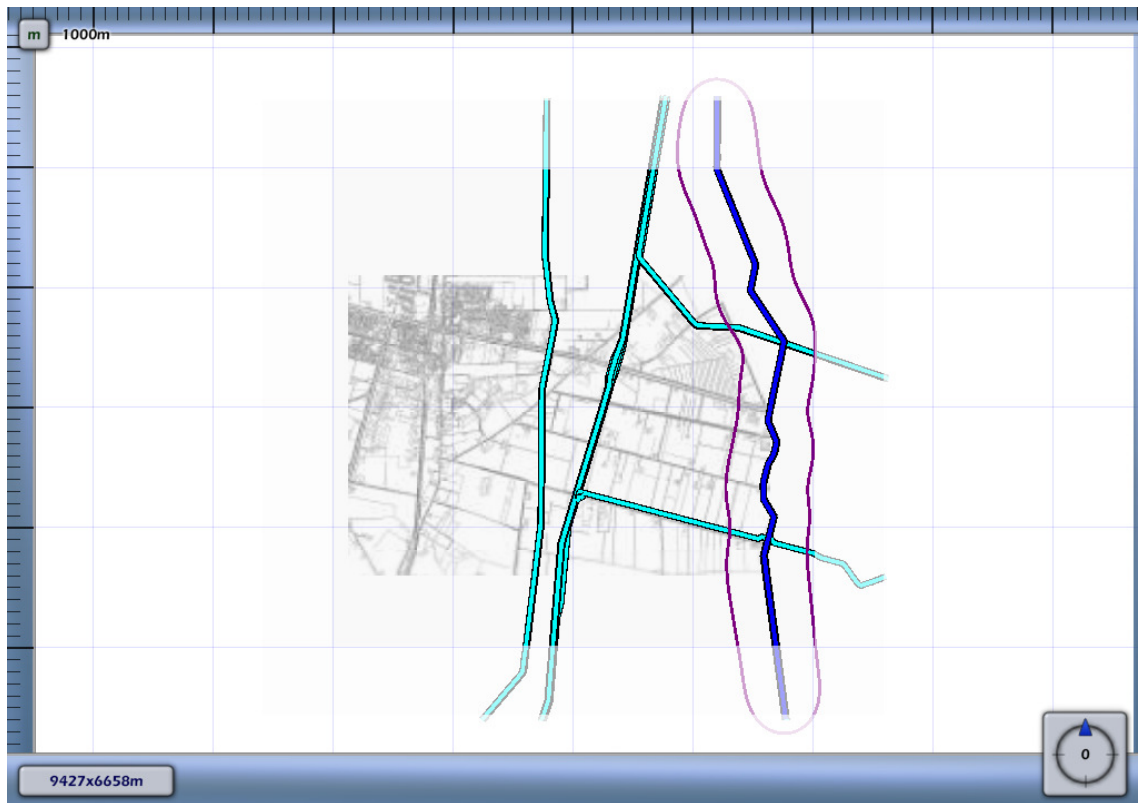
3.8 Figuur 3.8 Plaatsgebonden risico voor A-528-02 van N.V. Nederlandse Gasunie

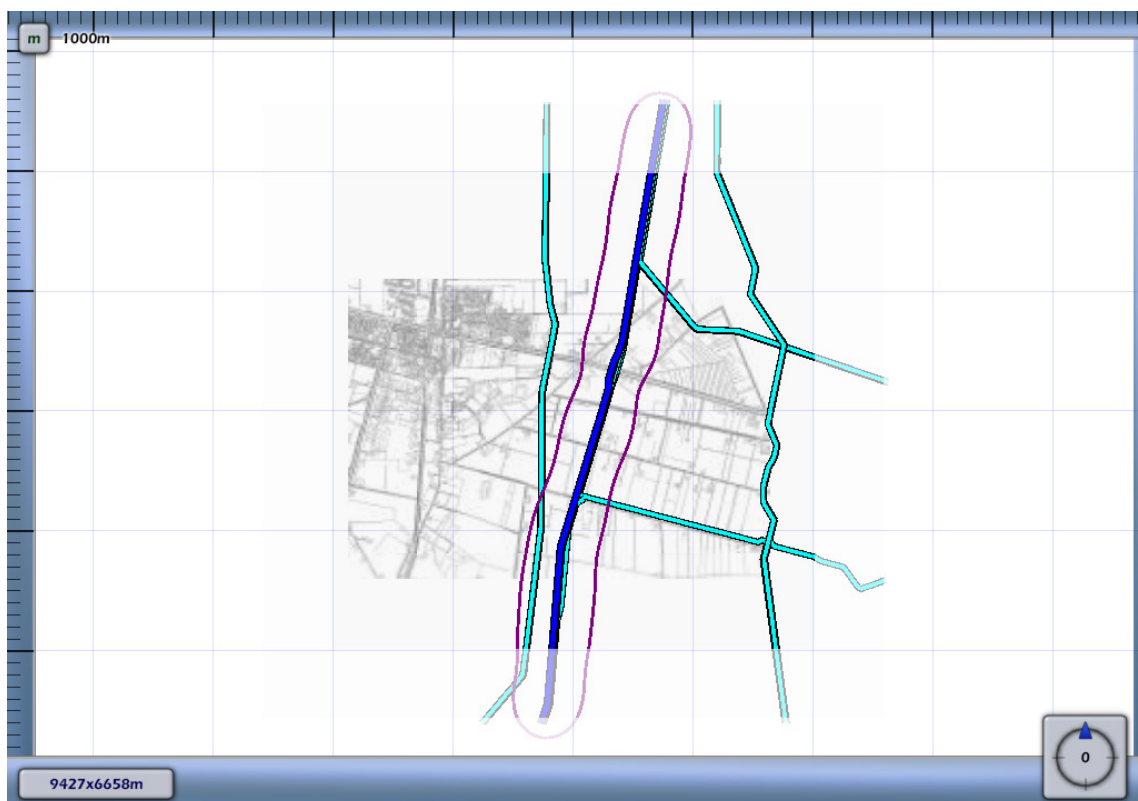
3.9 Figuur 3.9 Plaatsgebonden risico voor A-528 van N.V. Nederlandse Gasunie

3.10 Figuur 3.10 Plaatsgebonden risico voor A-529 van N.V. Nederlandse Gasunie

3.11 Figuur 3.11 Plaatsgebonden risico voor A-549 van N.V. Nederlandse Gasunie

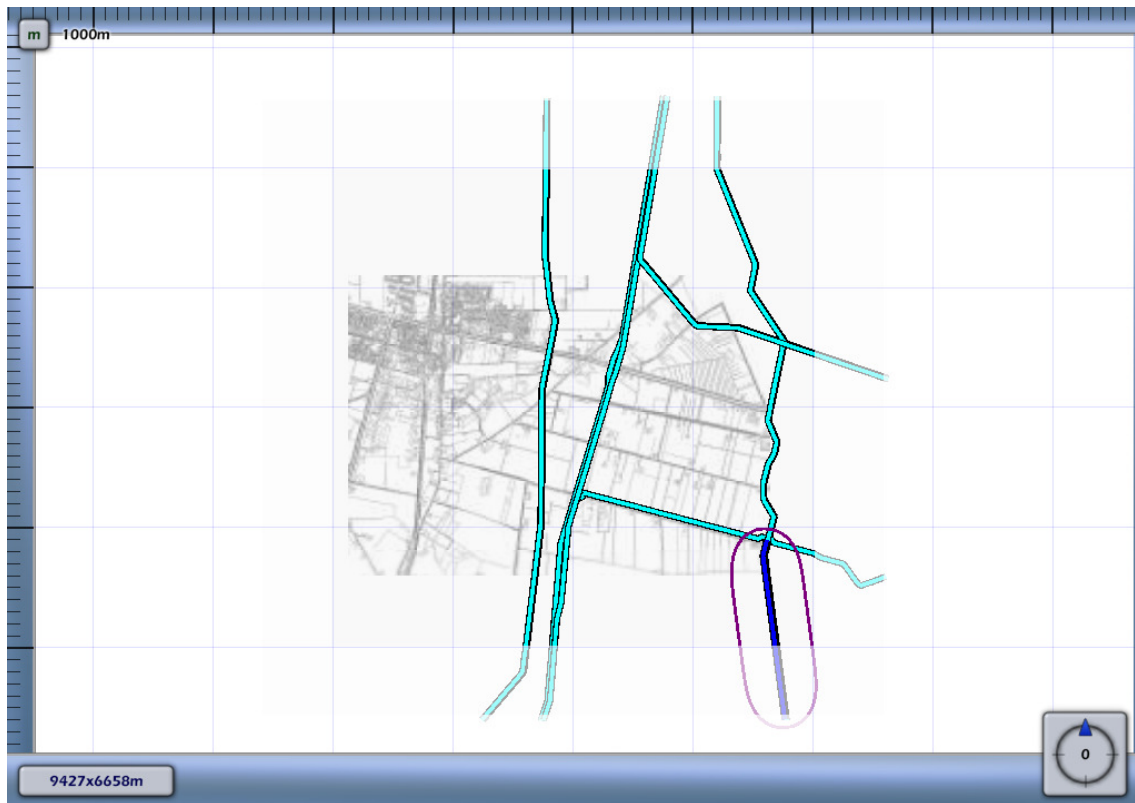
3.12 Figuur 3.12 Plaatsgebonden risico voor A-588 van N.V. Nederlandse Gasunie

3.13 Figuur 3.13 Plaatsgebonden risico voor A-648 van N.V. Nederlandse Gasunie

3.14 Figuur 3.14 Plaatsgebonden risico voor A-806 van N.V. Nederlandse Gasunie

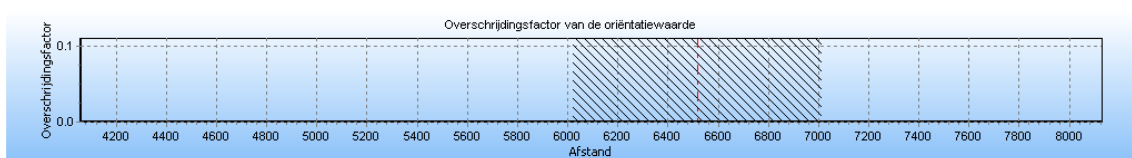
1E-4	
1E-5	
1E-6	
1E-7	
1E-8	

4 Groepsrisico screening

Om in één oogopslag een indruk te krijgen van het groepsrisico wordt het groepsrisico gescreend alvorens voor specifieke segmenten FN-curves te visualiseren. Voor elk van de leidingen wordt per stationing de overschrijdingsfactor van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico weergegeven. Deze is berekend door rondom elk punt op de leiding één kilometer segment te kiezen die gecentreerd ligt ten opzichte van dit punt. Voor deze kilometer leiding is een FN-curve berekend en voor deze FN-curve de overschrijdingsfactor.

De overschrijdingsfactor is de verhouding tussen de FN-curve en de oriëntatiewaarde. Daarmee is de overschrijdingsfactor een maat die aangeeft in hoeverre de oriëntatiewaarde wordt genaderd of overschreden. Een overschrijdingsfactor kleiner dan 1 geeft aan dat de FN-curve onder de oriëntatiewaarde blijft. Bij een waarde van 1 zal de FN-curve de oriëntatiewaarde raken. Bij een waarde groter dan 1 wordt de oriëntatiewaarde overschreden.

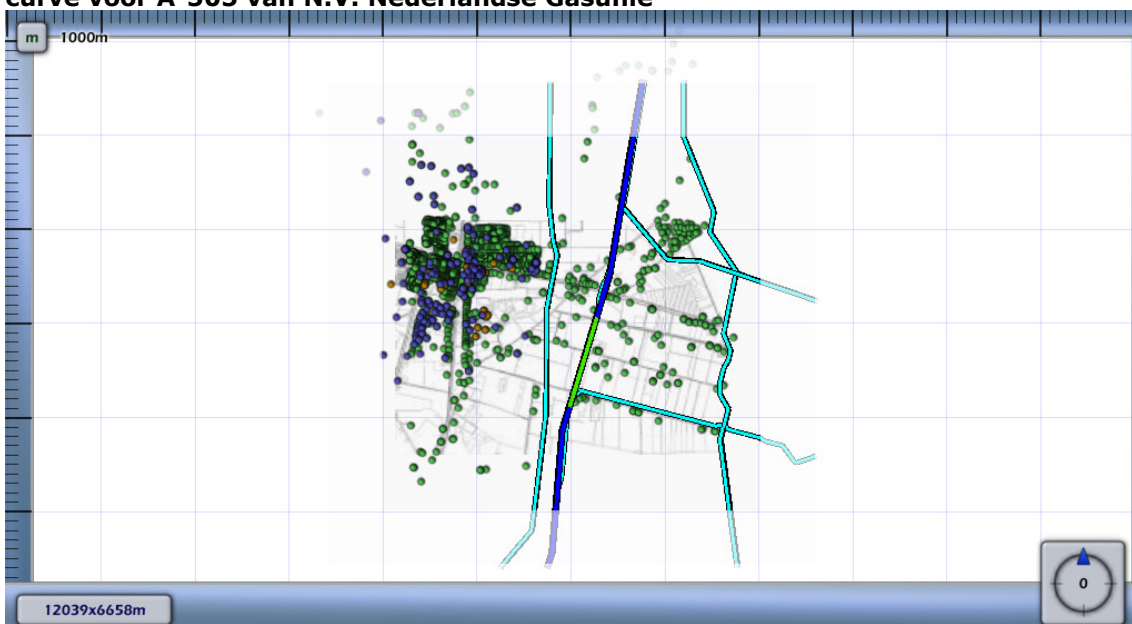
4.1 Figuur 4.1 Groepsrisico screening voor A-505 van N.V. Nederlandse Gasunie

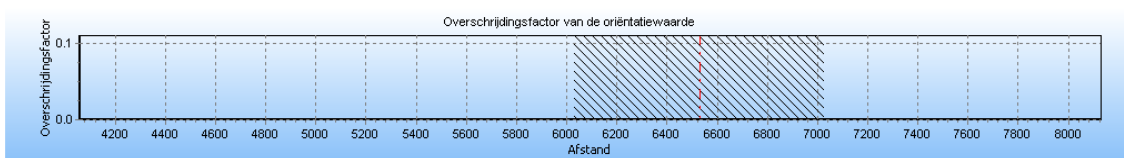
De maximale overschrijdingsfactor van deze kilometer leiding wordt gevonden bij 12 slachtoffers en een frequentie van $6.81E-008$.

De maximale overschrijdingsfactor voor dit tracé is gelijk aan $9.812E-004$ en correspondeert met die kilometer leiding die gekarakteriseerd wordt door stationing 6020.00 en stationing 7020.00. Voor deze kilometer leiding is de FN-curve opgenomen in het volgende hoofdstuk. De betreffende kilometer leiding is gevisualiseerd in figuur 4.1

Figuur 4.1 Kilometer leiding behorende bij de maximale overschrijding van de FN-curve voor A-505 van N.V. Nederlandse Gasunie

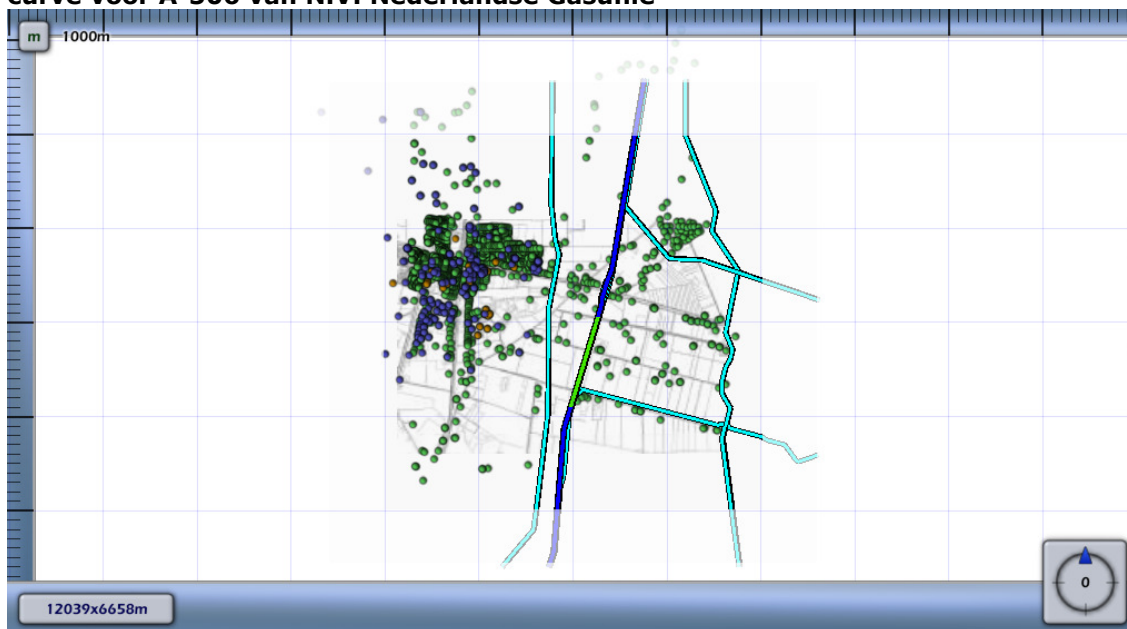
4.2 Figuur 4.2 Groepsrisico screening voor A-506 van N.V. Nederlandse Gasunie

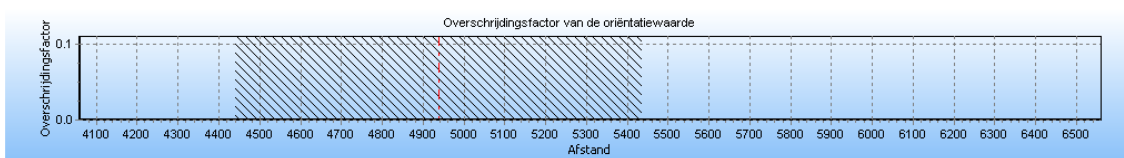
De maximale overschrijdingsfactor van deze kilometer leiding wordt gevonden bij 12 slachtoffers en een frequentie van $3.55E-008$.

De maximale overschrijdingsfactor voor dit tracé is gelijk aan $5.111E-004$ en correspondeert met die kilometer leiding die gekarakteriseerd wordt door stationing 6030.00 en stationing 7030.00. Voor deze kilometer leiding is de FN-curve opgenomen in het volgende hoofdstuk. De betreffende kilometer leiding is gevisualiseerd in figuur 4.2

Figuur 4.2 Kilometer leiding behorende bij de maximale overschrijding van de FN-curve voor A-506 van N.V. Nederlandse Gasunie

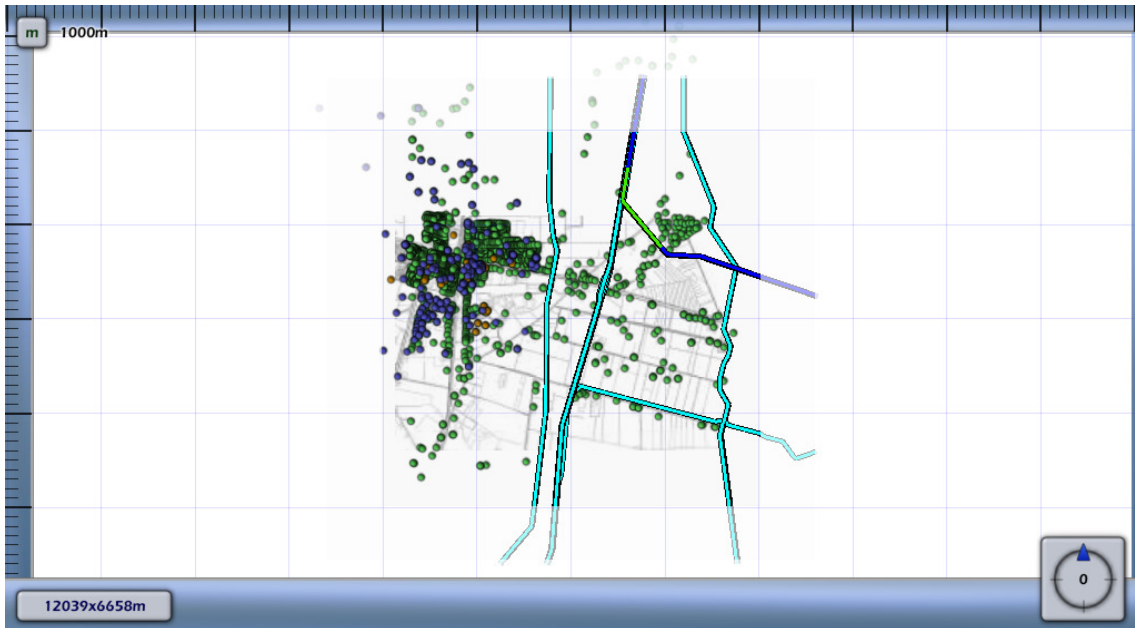
4.3 Figuur 4.3 Groepsrisico screening voor A-508 van N.V. Nederlandse Gasunie

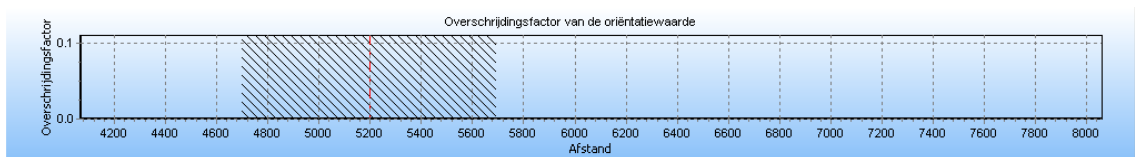
De maximale overschrijdingsfactor van deze kilometer leiding wordt gevonden bij 10 slachtoffers en een frequentie van $9.83E-010$.

De maximale overschrijdingsfactor voor dit tracé is gelijk aan $9.828E-006$ en correspondeert met die kilometer leiding die gekarakteriseerd wordt door stationing 4440.00 en stationing 5440.00. Voor deze kilometer leiding is de FN-curve opgenomen in het volgende hoofdstuk. De betreffende kilometer leiding is gevisualiseerd in figuur 4.3

Figuur 4.3 Kilometer leiding behorende bij de maximale overschrijding van de FN-curve voor A-508 van N.V. Nederlandse Gasunie

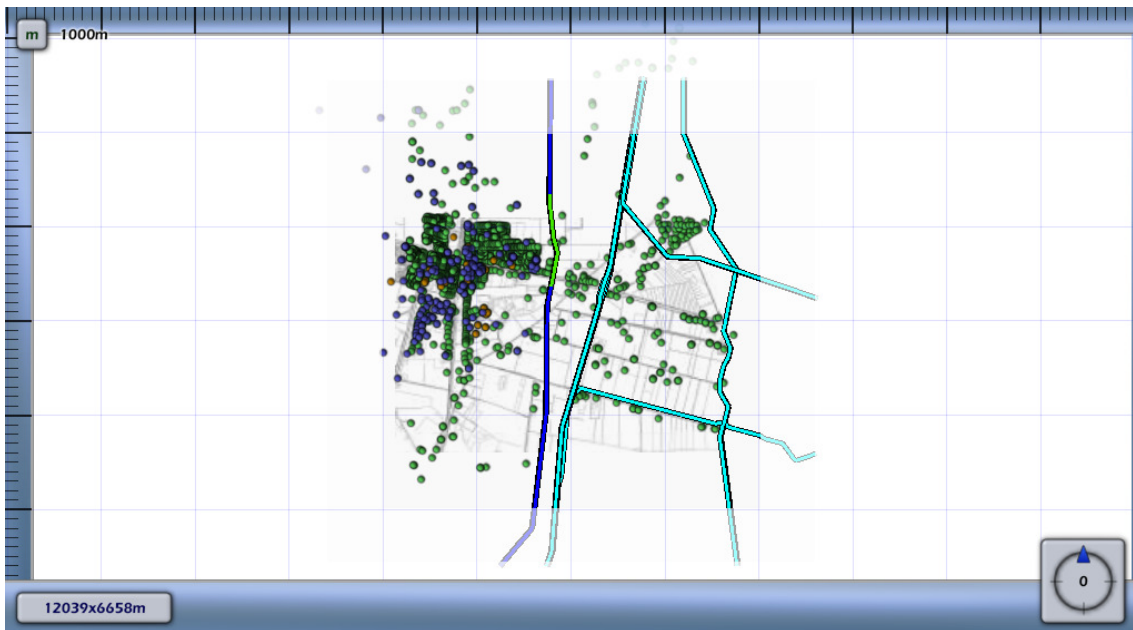
4.4 Figuur 4.4 Groepsrisico screening voor A-511 van N.V. Nederlandse Gasunie

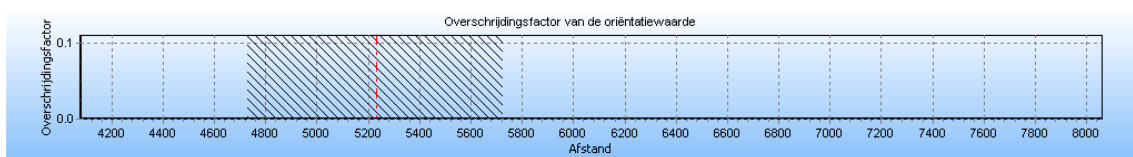
De maximale overschrijdingsfactor van deze kilometer leiding wordt gevonden bij 23 slachtoffers en een frequentie van $8.86E-009$.

De maximale overschrijdingsfactor voor dit tracé is gelijk aan $4.688E-004$ en correspondeert met die kilometer leiding die gekarakteriseerd wordt door stationing 4700.00 en stationing 5700.00. Voor deze kilometer leiding is de FN-curve opgenomen in het volgende hoofdstuk. De betreffende kilometer leiding is gevisualiseerd in figuur 4.4

Figuur 4.4 Kilometer leiding behorende bij de maximale overschrijding van de FN-curve voor A-511 van N.V. Nederlandse Gasunie

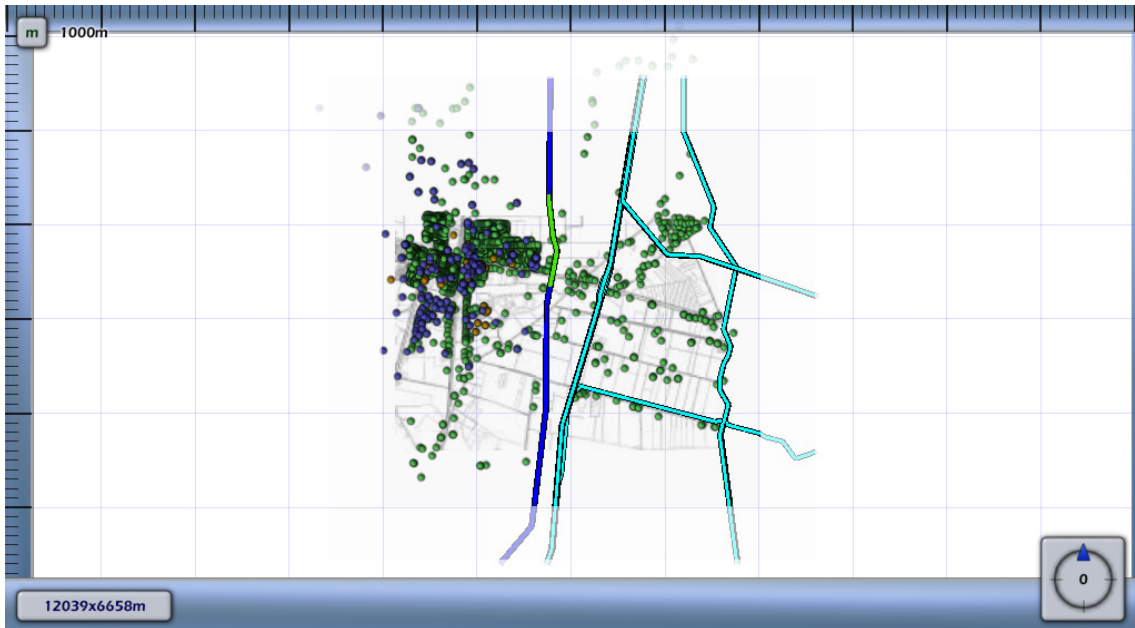
4.5 Figuur 4.5 Groepsrisico screening voor A-522 van N.V. Nederlandse Gasunie

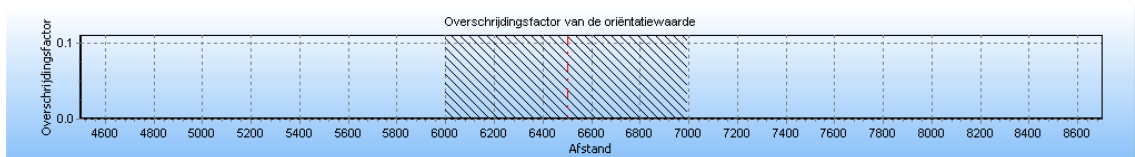
De maximale overschrijdingsfactor van deze kilometer leiding wordt gevonden bij 23 slachtoffers en een frequentie van $5.81E-009$.

De maximale overschrijdingsfactor voor dit tracé is gelijk aan $3.074E-004$ en correspondeert met die kilometer leiding die gekarakteriseerd wordt door stationing 4730.00 en stationing 5730.00. Voor deze kilometer leiding is de FN-curve opgenomen in het volgende hoofdstuk. De betreffende kilometer leiding is gevisualiseerd in figuur 4.5

Figuur 4.5 Kilometer leiding behorende bij de maximale overschrijding van de FN-curve voor A-522 van N.V. Nederlandse Gasunie

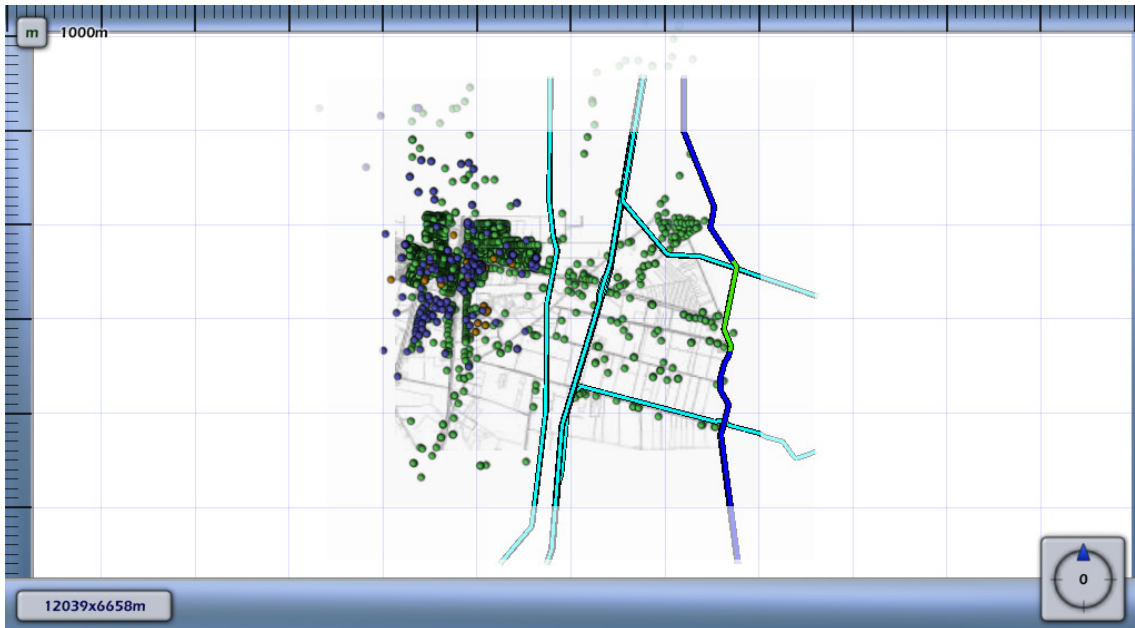
4.6 Figuur 4.6 Groepsrisico screening voor A-523 van N.V. Nederlandse Gasunie

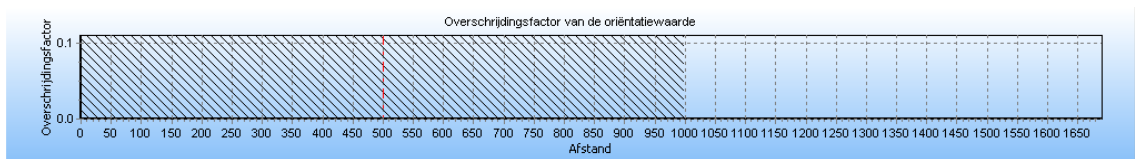
De maximale overschrijdingsfactor van deze kilometer leiding wordt gevonden bij 13 slachtoffers en een frequentie van $3.71E-009$.

De maximale overschrijdingsfactor voor dit tracé is gelijk aan $6.264E-005$ en correspondeert met die kilometer leiding die gekarakteriseerd wordt door stationing 6000.00 en stationing 7000.00. Voor deze kilometer leiding is de FN-curve opgenomen in het volgende hoofdstuk. De betreffende kilometer leiding is gevisualiseerd in figuur 4.6

Figuur 4.6 Kilometer leiding behorende bij de maximale overschrijding van de FN-curve voor A-523 van N.V. Nederlandse Gasunie

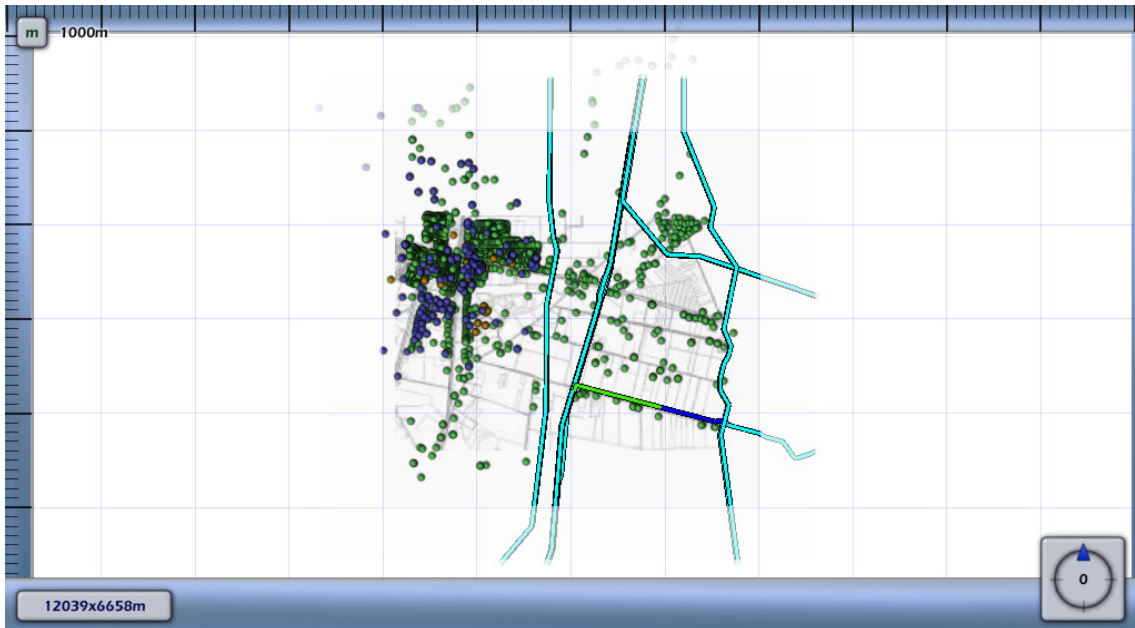
4.7 Figuur 4.7 Groepsrisico screening voor A-528-01 van N.V. Nederlandse Gasunie

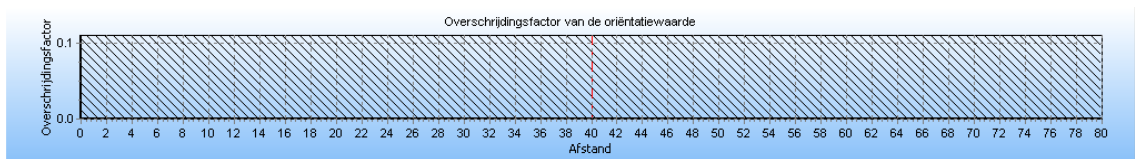
De maximale overschrijdingsfactor van deze kilometer leiding wordt gevonden bij 12 slachtoffers en een frequentie van $1.20E-011$.

De maximale overschrijdingsfactor voor dit tracé is gelijk aan $1.731E-007$ en correspondeert met die kilometer leiding die gekarakteriseerd wordt door stationing 0.00 en stationing 1000.00. Voor deze kilometer leiding is de FN-curve opgenomen in het volgende hoofdstuk. De betreffende kilometer leiding is gevisualiseerd in figuur 4.7

Figuur 4.7 Kilometer leiding behorende bij de maximale overschrijding van de FN-curve voor A-528-01 van N.V. Nederlandse Gasunie

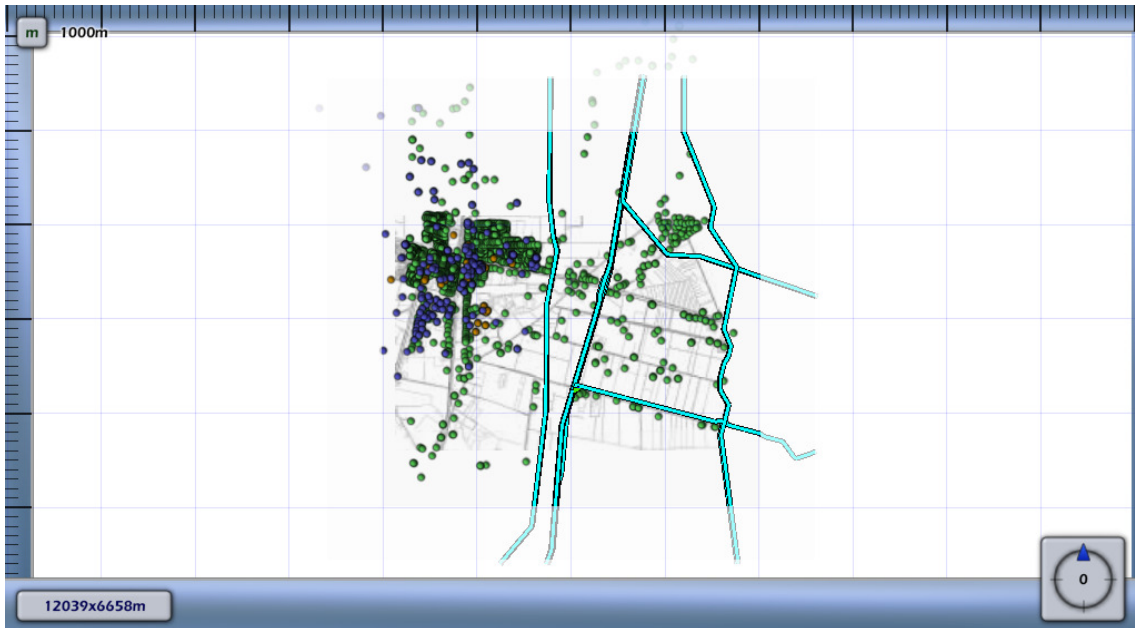
4.8 Figuur 4.8 Groepsrisico screening voor A-528-02 van N.V. Nederlandse Gasunie

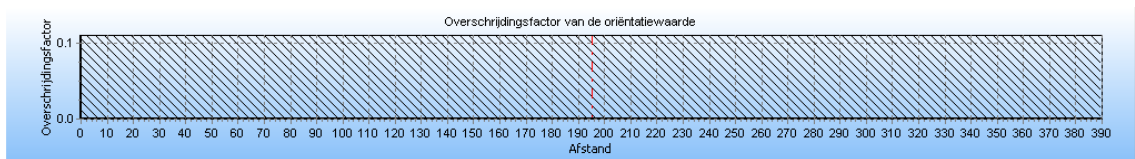
De maximale overschrijdingsfactor van deze kilometer leiding wordt gevonden bij 0 slachtoffers en een frequentie van 0.00E+000.

De maximale overschrijdingsfactor voor dit tracé is gelijk aan 0.000E+000 en correspondeert met die kilometer leiding die gekarakteriseerd wordt door stationing 0.00 en stationing 80.00. Voor deze kilometer leiding is de FN-curve opgenomen in het volgende hoofdstuk. De betreffende kilometer leiding is gevisualiseerd in figuur 4.8

Figuur 4.8 Kilometer leiding behorende bij de maximale overschrijding van de FN-curve voor A-528-02 van N.V. Nederlandse Gasunie

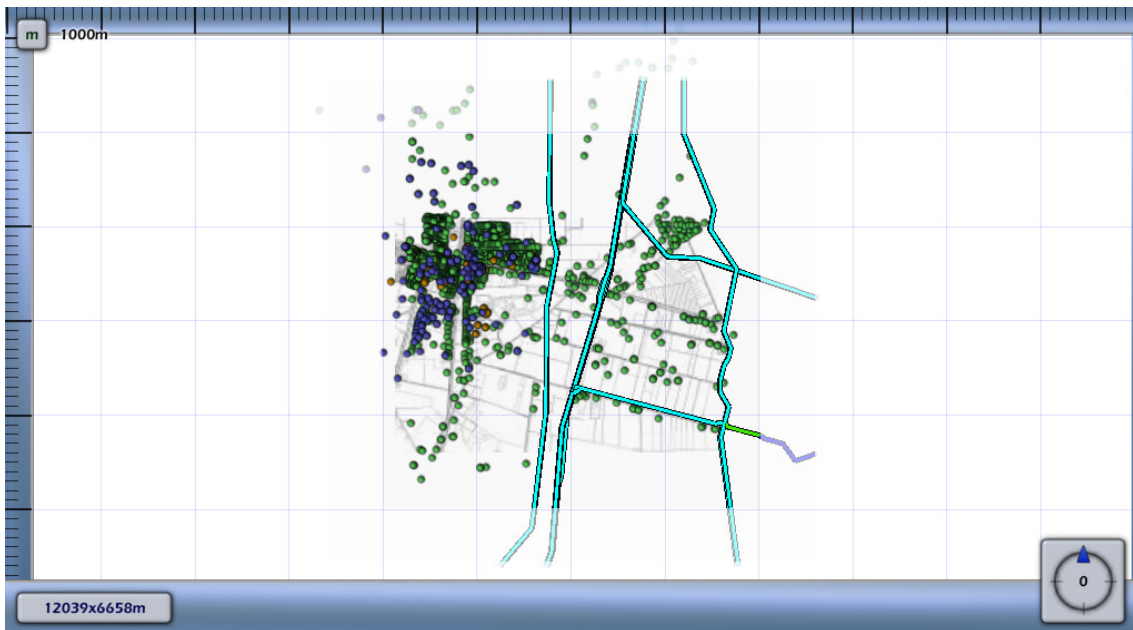
4.9 Figuur 4.9 Groepsrisico screening voor A-528 van N.V. Nederlandse Gasunie

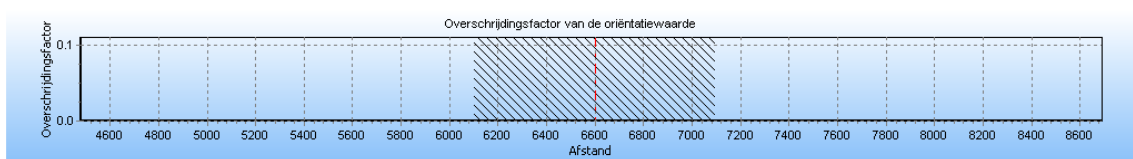
De maximale overschrijdingsfactor van deze kilometer leiding wordt gevonden bij 0 slachtoffers en een frequentie van 0.00E+000.

De maximale overschrijdingsfactor voor dit tracé is gelijk aan 0.000E+000 en correspondeert met die kilometer leiding die gekarakteriseerd wordt door stationing 0.00 en stationing 390.00. Voor deze kilometer leiding is de FN-curve opgenomen in het volgende hoofdstuk. De betreffende kilometer leiding is gevisualiseerd in figuur 4.9

Figuur 4.9 Kilometer leiding behorende bij de maximale overschrijding van de FN-curve voor A-528 van N.V. Nederlandse Gasunie

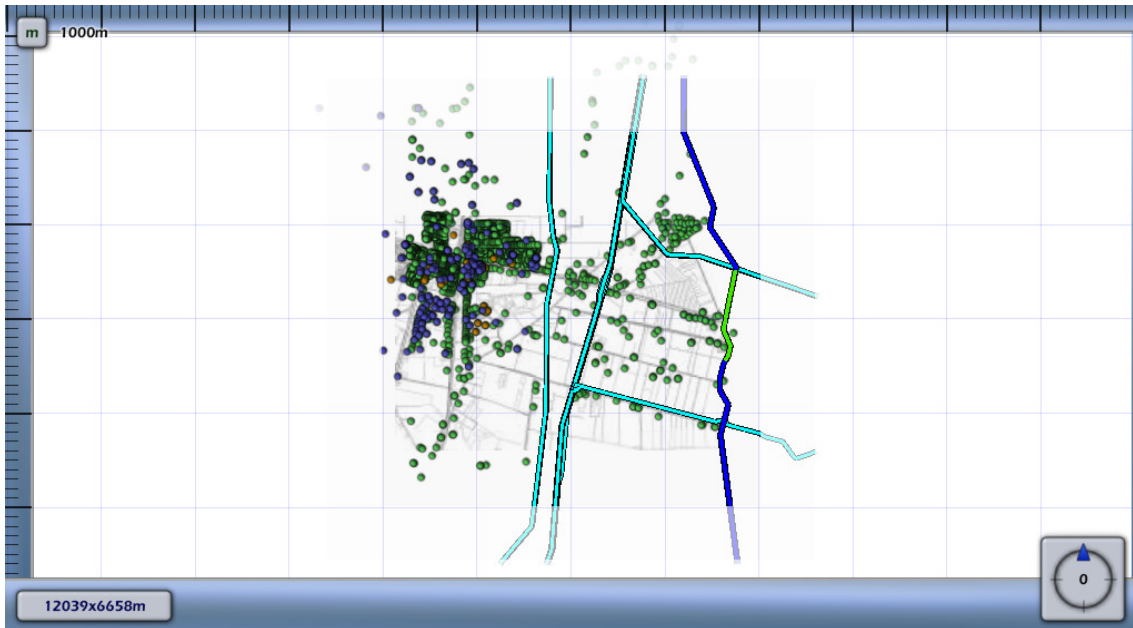
4.10 Figuur 4.10 Groepsrisico screening voor A-529 van N.V. Nederlandse Gasunie

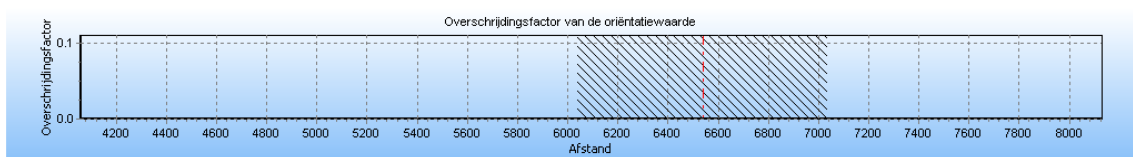
De maximale overschrijdingsfactor van deze kilometer leiding wordt gevonden bij 11 slachtoffers en een frequentie van $6.75E-009$.

De maximale overschrijdingsfactor voor dit tracé is gelijk aan $8.163E-005$ en correspondeert met die kilometer leiding die gekarakteriseerd wordt door stationing 6100.00 en stationing 7100.00. Voor deze kilometer leiding is de FN-curve opgenomen in het volgende hoofdstuk. De betreffende kilometer leiding is gevisualiseerd in figuur 4.10

Figuur 4.10 Kilometer leiding behorende bij de maximale overschrijding van de FN-curve voor A-529 van N.V. Nederlandse Gasunie

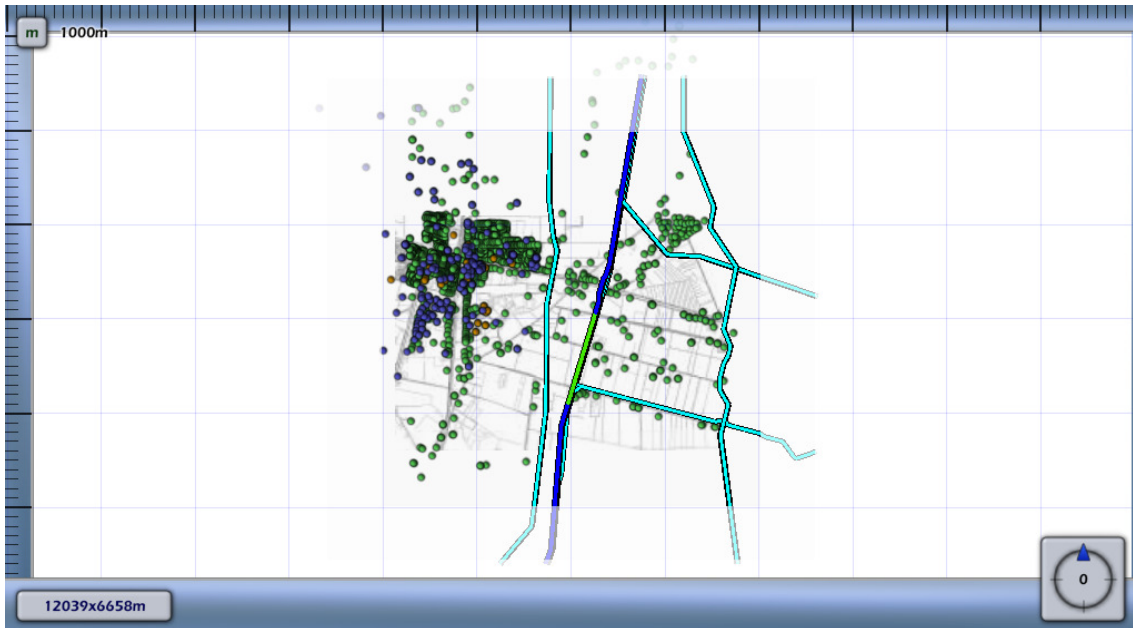
4.11 Figuur 4.11 Groepsrisico screening voor A-549 van N.V. Nederlandse Gasunie

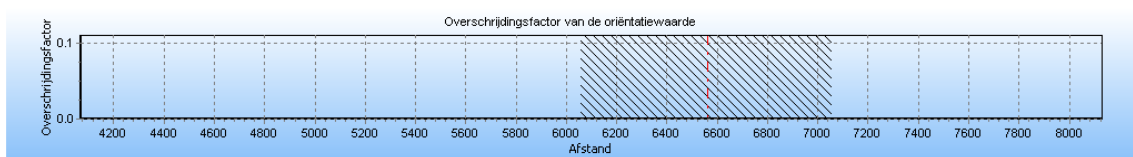
De maximale overschrijdingsfactor van deze kilometer leiding wordt gevonden bij 12 slachtoffers en een frequentie van $5.39E-009$.

De maximale overschrijdingsfactor voor dit tracé is gelijk aan $7.767E-005$ en correspondeert met die kilometer leiding die gekarakteriseerd wordt door stationing 6040.00 en stationing 7040.00. Voor deze kilometer leiding is de FN-curve opgenomen in het volgende hoofdstuk. De betreffende kilometer leiding is gevisualiseerd in figuur 4.11

Figuur 4.11 Kilometer leiding behorende bij de maximale overschrijding van de FN-curve voor A-549 van N.V. Nederlandse Gasunie

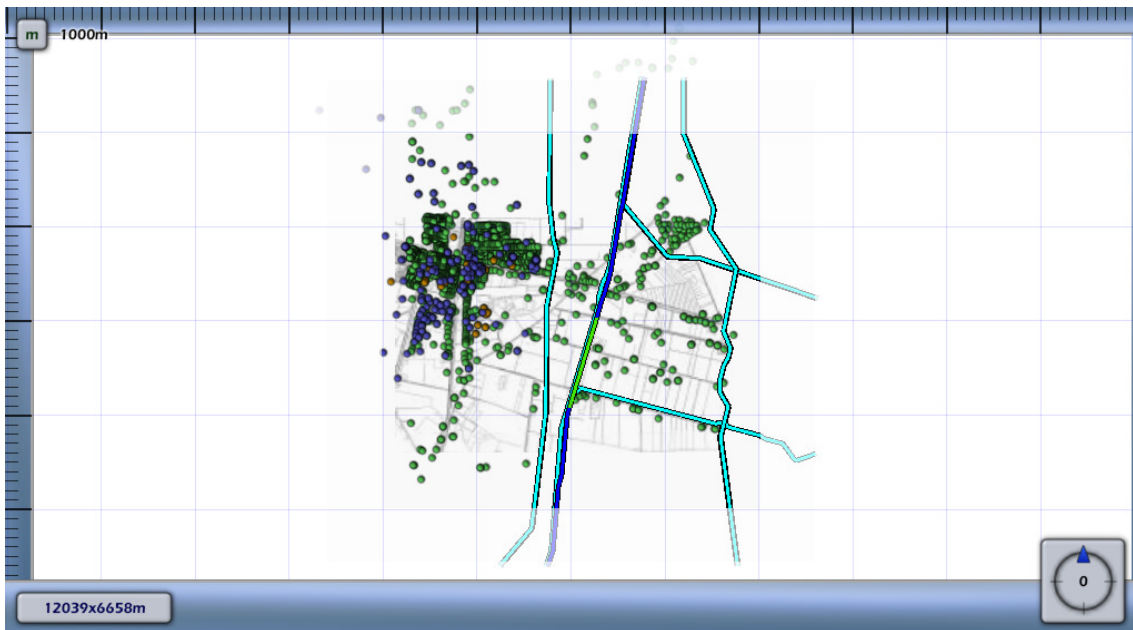
4.12 **Figuur 4.12 Groepsrisico screening voor A-588 van N.V. Nederlandse Gasunie**

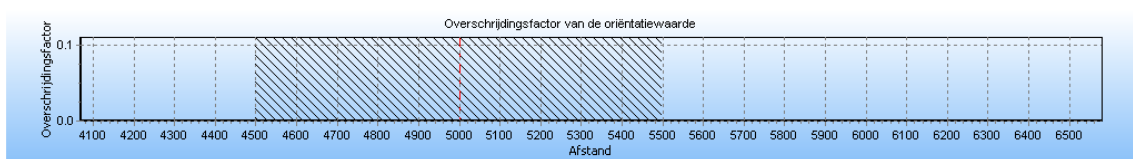
De maximale overschrijdingsfactor van deze kilometer leiding wordt gevonden bij 12 slachtoffers en een frequentie van $1.10E-008$.

De maximale overschrijdingsfactor voor dit tracé is gelijk aan $1.577E-004$ en correspondeert met die kilometer leiding die gekarakteriseerd wordt door stationing 6060.00 en stationing 7060.00. Voor deze kilometer leiding is de FN-curve opgenomen in het volgende hoofdstuk. De betreffende kilometer leiding is gevisualiseerd in figuur 4.12

Figuur 4.12 Kilometer leiding behorende bij de maximale overschrijding van de FN-curve voor A-588 van N.V. Nederlandse Gasunie

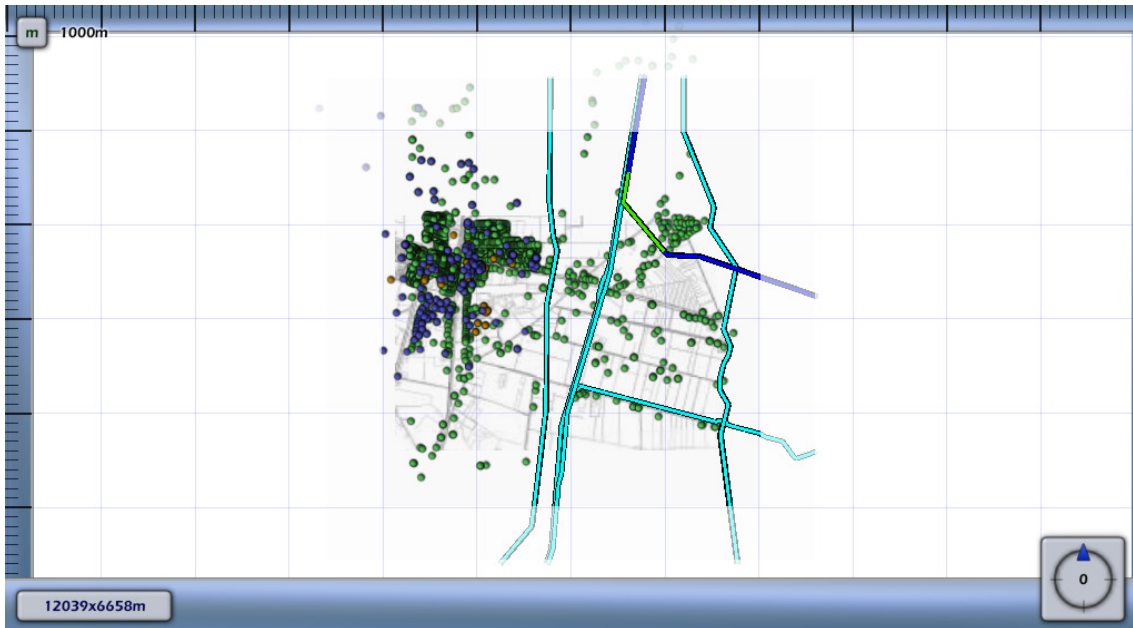
4.13 **Figuur 4.13 Groepsrisico screening voor A-648 van N.V. Nederlandse Gasunie**

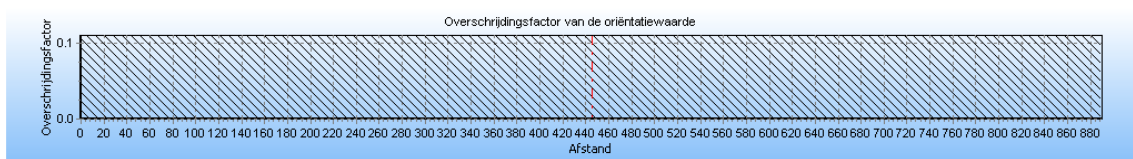
De maximale overschrijdingsfactor van deze kilometer leiding wordt gevonden bij 10 slachtoffers en een frequentie van $7.39E-009$.

De maximale overschrijdingsfactor voor dit tracé is gelijk aan $7.392E-005$ en correspondeert met die kilometer leiding die gekarakteriseerd wordt door stationing 4500.00 en stationing 5500.00. Voor deze kilometer leiding is de FN-curve opgenomen in het volgende hoofdstuk. De betreffende kilometer leiding is gevisualiseerd in figuur 4.13

Figuur 4.13 Kilometer leiding behorende bij de maximale overschrijding van de FN-curve voor A-648 van N.V. Nederlandse Gasunie

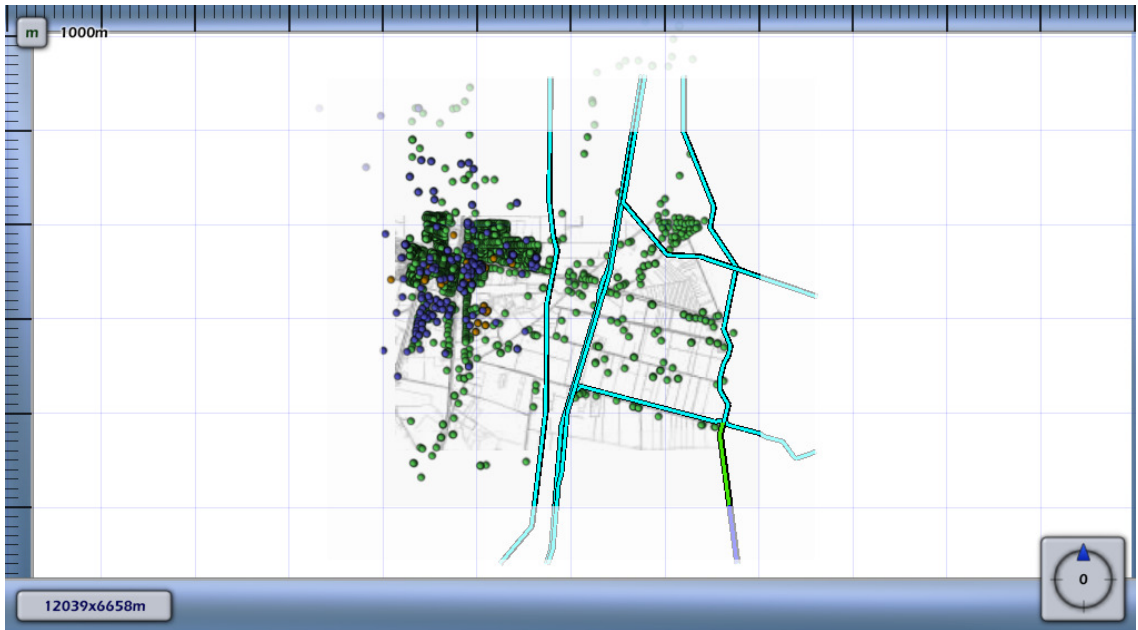
4.14 Figuur 4.14 Groepsrisico screening voor A-806 van N.V. Nederlandse Gasunie

De maximale overschrijdingsfactor van deze kilometer leiding wordt gevonden bij 10 slachtoffers en een frequentie van $5.69E-012$.

De maximale overschrijdingsfactor voor dit tracé is gelijk aan $5.694E-008$ en correspondeert met die kilometer leiding die gekarakteriseerd wordt door stationing 0.00 en stationing 890.00. Voor deze kilometer leiding is de FN-curve opgenomen in het volgende hoofdstuk. De betreffende kilometer leiding is gevisualiseerd in figuur 4.14

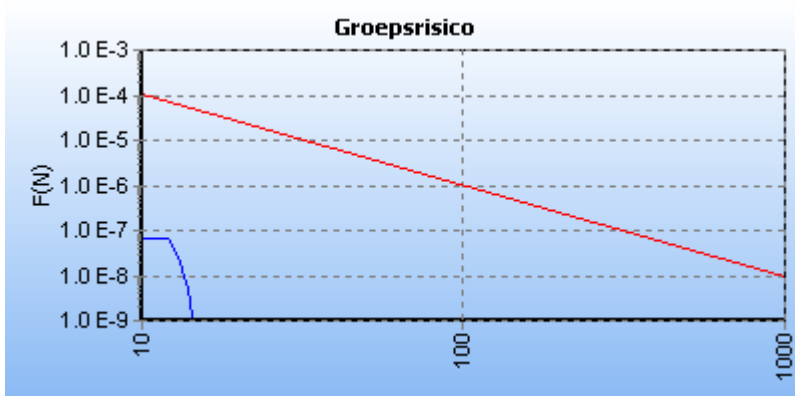
Figuur 4.14 Kilometer leiding behorende bij de maximale overschrijding van de FN-curve voor A-806 van N.V. Nederlandse Gasunie

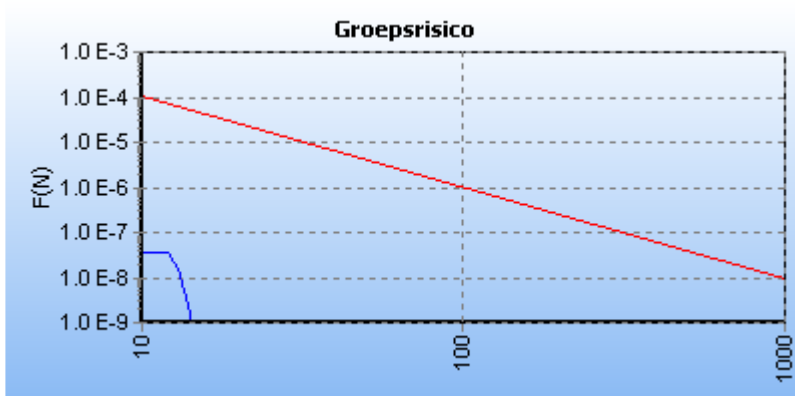
5 FN curves

Voor elk van de eerder genoemde leidingen is het groepsrisico berekend. Een samenvatting van de resultaten hiervan is gegeven in het voorgaande hoofdstuk; in dit hoofdstuk wordt voor elk van de leidingen de daadwerkelijke FN-curve gegeven van de (in termen van groepsrisico) "slechtste" kilometer van het betreffende tracé.

5.1 Figuur 5.1 FN curve voor A-505 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 6020.00 en stationing 7020.00

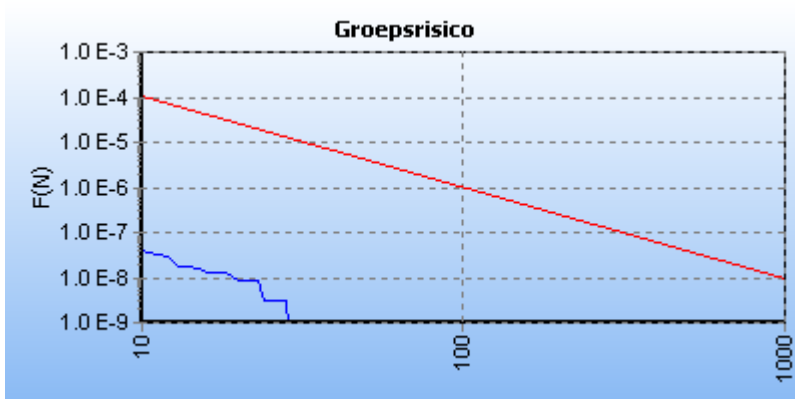
5.2 Figuur 5.2 FN curve voor A-506 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 6030.00 en stationing 7030.00

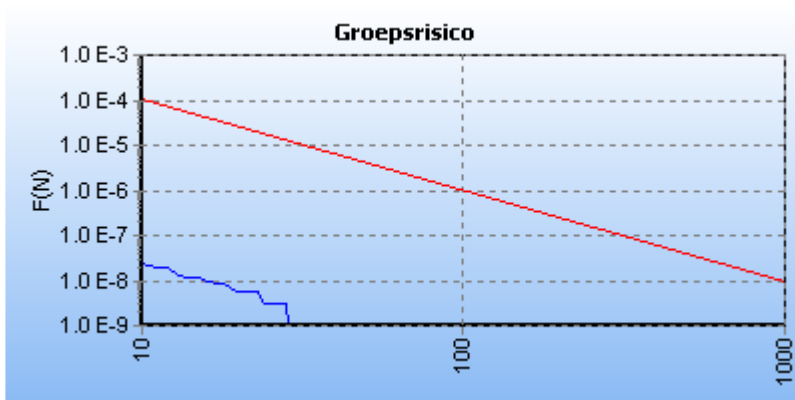
5.3 Figuur 5.3 FN curve voor A-508 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 4440.00 en stationing 5440.00

5.4 Figuur 5.4 FN curve voor A-511 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 4700.00 en stationing 5700.00

5.5 Figuur 5.5 FN curve voor A-522 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 4730.00 en stationing 5730.00

5.6 Figuur 5.6 FN curve voor A-523 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 6000.00 en stationing 7000.00

5.7 Figuur 5.7 FN curve voor A-528-01 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 0.00 en stationing 1000.00

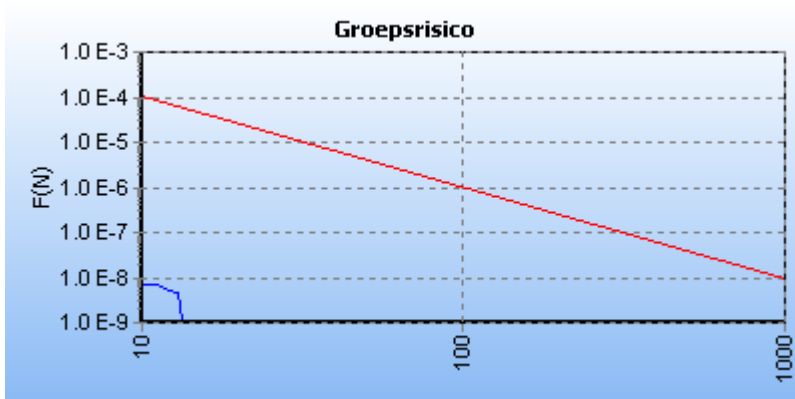
5.8 Figuur 5.8 FN curve voor A-528-02 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 0.00 en stationing 80.00

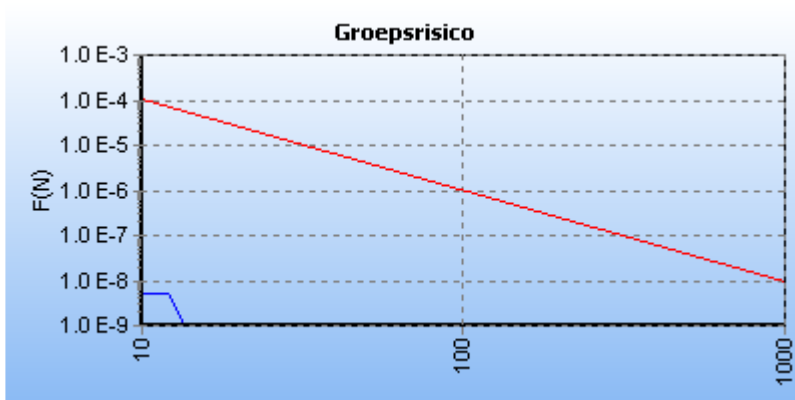
5.9 Figuur 5.9 FN curve voor A-528 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 0.00 en stationing 390.00

5.10 Figuur 5.10 FN curve voor A-529 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 6100.00 en stationing 7100.00

5.11 Figuur 5.11 FN curve voor A-549 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 6040.00 en stationing 7040.00

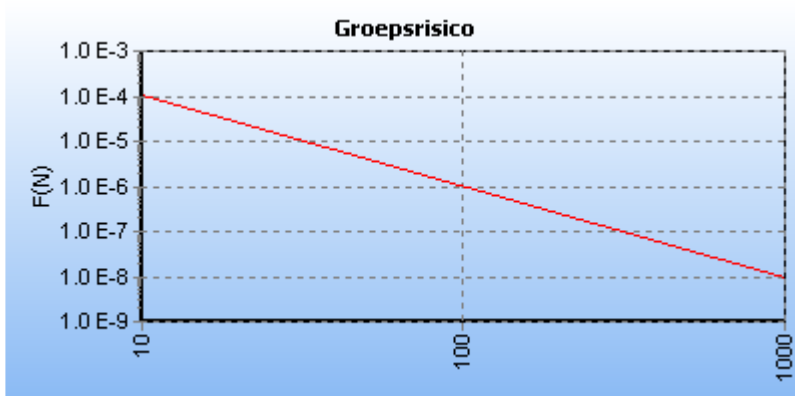
5.12 Figuur 5.12 FN curve voor A-588 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 6060.00 en stationing 7060.00

5.13 Figuur 5.13 FN curve voor A-648 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 4500.00 en stationing 5500.00

5.14 Figuur 5.14 FN curve voor A-806 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 0.00 en stationing 890.00

6 Conclusies

Voor deze buisleiding volstaat om een beperkte verantwoording van de GR in de toelichting van het bestemmingsplan op te nemen.

Voor het GR geldt, indien er kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten binnen het invloedsgebied liggen, een verantwoordingsplicht. In een aantal situatie kan worden volstaan met een beperkte verantwoording van het GR. Het betreft de volgende situatie:

- het plangebied ligt buiten het gebied behorende bij de afstand waar nog 100% van de aanwezigen kan komen te overlijden of;
- - het GR is kleiner dan 0,1 maal de oriënterende waarde, of;
- - het GR neemt met minder dan 10% toe terwijl de oriënterende waarde niet wordt overschreden.

Aangezien bovenstaande in deze situatie het geval is, kan worden volstaan met een beperkte verantwoording.

7 Referenties

- [1] Risicomethodiek aardgastransportleidingen. Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. Brief 390/06 CEV Lah/pbz-1191. 6 november 2006.
- [2] Risicomethodiek aardgastransportleidingen. Ministerie van VROM. Brief 2006.334302. 7 december 2006.
- [3] Laheij GMH, Vliet AAC van, Kooi ES. Achtergronden bij de vervanging van zoneringafstanden hogedruk aardgastransportleidingen van de N.V. Nederlandse Gasunie. Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. RIVM-rapport 620121001/2008. 2008.
- [4] M. Gielisse, M.T. Dröge, G.R. Kuik. Risicoanalyse aardgastransportleidingen. N.V. Nederlandse Gasunie. DEI 2008.R.0939. 2008.

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan:

het bestemmingsplan 5e herziening bestemmingsplan Buitengebied Lemelerveld, Knuvendijk 1 van de gemeente Dalfsen.

1.2 bestemmingsplan:

de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0148.BLemhz5-vs01 met de bijbehorende regels (en eventuele bijlagen).

1.3 aanbouw:

Een gebouw dat als afzonderlijke ruimte is gebouwd aan een hoofdgebouw waarmee het in directe verbinding staat, welk gebouw door de vorm onderscheiden kan worden van het hoofdgebouw en dat in architectonisch opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw. Functionele ondergeschiktheid is niet vereist.

1.4 aanduiding:

Een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.5 aanduidingsgrens:

De grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.6 aanhuisverbonden beroep:

Het uitoefenen van een beroep of het beroepsmatig verlenen van diensten op administratief, maatschappelijk, juridisch, medisch, therapeutisch, kunstzinnig, ontwerptechnisch of een daarmee gelijk te stellen gebied, dat door zijn beperkte omvang in een woning en/of daarbij behorende gebouwen, met behoud van de woonfunctie kan worden uitgeoefend. Voorbeelden zijn: arts, tandarts, fysiotherapeut, advocaat, architect, notaris, accountant, makelaar, verzekeringsagent of geestelijk verzorger.

1.7 afwijken

bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van bij het plan aangegeven regels zoals bedoeld in artikel 3.6 lid 1 onder c van de Wet ruimtelijke ordening.

1.8 agrarisch bedrijf:

Een veehouderij, akkerbouw- of tuinbouwbedrijf niet zijnde een glastuinbouwbedrijf, een champignonkwekerij bedrijf of een gebruikgerichte paardenhouderij (manege).

1.9 ander-bouwwerk:

Een bouwwerk, geen gebouw zijnde.

1.10 ander-werk:

Een werk, geen bouwwerk zijnde.

1.11 bebouwing:

Eén of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.12 bebouwingspercentage:

De bebouwde oppervlakte van de gebouwen uitgedrukt in procenten van de totale oppervlakte van nader aangegeven gronden.

1.13 bed & breakfast:

Het bieden van de, ten opzichte van het hoofdgebruik ondergeschikte, mogelijkheid tot recreatief nachtverblijf en ontbijt aan personen die hun hoofdverblijf elders hebben.

1.14 bedrijf:

Een onderneming waarbij het accent ligt op het vervaardigen, bewerken, installeren, inzamelen en verhandelen van goederen, waarbij eventueel detailhandel uitsluitend plaatsvindt als ondergeschikt onderdeel van de onderneming in de vorm van verkoop c.q. levering van ter plaatse vervaardigde, bewerkte of herstelde goederen dan wel goederen die in rechtstreeks verband staan met de uitgeoefende handelingen.

1.15 bedrijfsgebouw:

Een gebouw dat dient voor de uitoefening van een bedrijf.

1.16 bedrijfswoning/dienstwoning:

Een woning in of bij een gebouw of op een terrein, kennelijk slechts bedoeld voor (het huishouden van) een persoon, wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein noodzakelijk is.

1.17 beroeps- of bedrijfsvloeroppervlakte:

De totale vloeroppervlakte van de ruimte die wordt gebruikt voor een aanhuisverbonden beroep dan wel een (dienstverlenend) bedrijf of een dienstverlenende instelling, inclusief opslag- en administratieruimten en dergelijke.

1.18 bestemmingsgrens:

De grens van een bestemmingsvlak.

1.19 bestemmingsvlak:

Een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.20 bijbehorend bouwwerk

Uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd op de grond staand gebouw, of ander bouwwerk, met een dak;

1.21 bijgebouw:

Een op zichzelf staand, al dan niet vrijstaand gebouw, dat door de vorm onderscheiden kan worden van het hoofdgebouw en dat in architectonisch opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw. Functionele ondergeschiktheid is niet vereist.

1.22 bouwen:

Het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats.

1.23 bouwgrens:

De grens van een bouwvlak.

1.24 bouwlaag:

Een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw en zolder.

1.25 bouwperceel:

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.26 bouwperceelgrens:

een grens van een bouwperceel.

1.27 bouwvlak:

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten.

1.28 bouwwerk:

Elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.

1.29 carport:

Een ander-bouwwerk, dat plat is afgedekt en voorzien van maximaal 2 wanden met een maximale hoogte van 4 m.

1.30 cultuurhistorischewaarde:

De aan een bouwwerk of gebied toegekende waarde, gekenmerkt door het beeld dat is ontstaan door het gebruik dat de mens in de loop van de geschiedenis van dat bouwwerk of dat gebied heeft gemaakt.

1.31 dak:

Iedere bovenbeëindiging van een gebouw.

1.32 dienstverlening:

Het bedrijfsmatig verlenen van economische en maatschappelijke diensten aan derden.

1.33 eerste bouwlaag:

De bouwlaag op de begane grond.

1.34 eerste verdieping:

De tweede bouwlaag van een hoofdgebouw, een souterrain of kelder niet daaronder begrepen (Let op! Bij recreatiewoningen wordt de inhoud van de kelder wel meegerekend).

1.35 erf:

al dan niet bebouwd perceel, of een gedeelte daarvan, dat direct is gelegen bij een hoofdgebouw en dat in feitelijk opzicht is ingericht ten dienste van het gebruik van dat gebouw, en, voor zover een bestemmingsplan of een beheersverordening van toepassing is, deze die inrichting niet verbieden.

1.36 erker:

Een plat afgedekte uitbouw aan de gevel van een woning.

1.37 gebouw:

Elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.38 glastuinbouwbedrijf:

Een bedrijf dat (overwegend) is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen door gebruik te maken van kassen (staand glas).

1.39 halfvrijstaande woning:

twee-aaneengebouwde woningen

1.40 hoofdgebouw:

Een gebouw dat, gelet op de bestemming, als het belangrijkste bouwwerk op een bouwperceel kan worden aangemerkt.

1.41 kampeermiddel:

Een tent, tentwagen, een kampeerauto of een caravan, niet zijnde een stacaravan of enig ander voertuig of gewezen voertuig of gedeelte daarvan, voorzover geen bouwwerk zijnde waarvoor ingevolge artikel 40 van de Woningwet een bouwvergunning is vereist, één en ander voor zover deze onderkomens of voertuigen of gewezen voertuigen geheel of ten dele blijvend zijn bestemd of opgericht dan wel worden of kunnen worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf.

1.42 kantoor:

Een ruimte die dient voor de uitoefening van administratieve, boekhoudkundige dan wel financiële, organisatorische en/of zakelijke dienstverlening - niet zijnde detailhandel - al dan niet met een (publiekgerichte) baliefunctie.

1.43 kas:

Een gebouw, waarvan de wanden en het dak geheel of grotendeels bestaan uit glas of ander lichtdoorlatend materiaal, dienend tot het kweken van vruchten, bloemen of planten.

1.44 kleinschalig kampeerterrein:

Een kampeerterrein voor niet meer dan 15 kampeermiddelen gedurende de periode van 15 maart tot en met 31 oktober.

1.45 kleinschalige bedrijfsmatige activiteit:

De in bijlage (Bedrijvenlijst ontleend aan de brochure "Bedrijven en milieuzonering" van de VNG) genoemde bedrijvigheid, dan wel naar de aard en de invloed op de omgeving daarmee gelijk te stellen bedrijvigheid, die door zijn beperkte omvang in of bij een woonhuis met behoud van de woonfunctie kan worden uitgeoefend.

1.46 kwetsbaar object:

Een object als bedoeld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen.

1.47 landschappelijke waarde:

De aan een gebied toegekende waarde, gekenmerkt door de waarneembare verschijningsvorm van dat gebied.

1.48 maaiveld:

de gemiddelde hoogte van het bestaande terrein grenzende aan de gevels.

1.49 nadere eis:

Een nadere eis als bedoeld in artikel 3.6 lid 1 onder d van de Wet ruimtelijke ordening.

1.50 natuur(wetenschappelijke) waarde:

De aan een gebied toegekende waarde gekenmerkt door geologische, geomorfologische, bodemkundige en/of biologische elementen, voorkomend in dat gebied.

1.51 normale onderhouds- of exploitatiewerkzaamheden:

Werkzaamheden die regelmatig noodzakelijk zijn voor een goed beheer van de gronden, waaronder begrepen de handhaving dan wel de realisering van de bestemming.

1.52 onderkomens

Voor verblijf geschikte al dan niet aan de bestemming onttrokken voer- en vaartuigen en kampeermiddelen.

1.53 overkapping:

Een bouwwerk, al dan niet aangebouwd aan een gebouw of een ander-bouwwerk, bestaande uit slechts van boven afgesloten of afgedekte ruimte van lichte constructie zonder eigen wanden.

1.54 peil:

1. de kruin van de dichtstbij gelegen weg, indien de (voor)gevel van het gebouw of het bouwwerk, geen gebouw zijnde, geheel of gedeeltelijk is gelegen op een afstand van 10 m of minder van die weg;
2. de gemiddelde hoogte van het aan het bouwwerk aansluitende maaiveld vóór het bouwrijp maken, indien de (voor)gevel van het gebouw of het bouwwerk, geen gebouw zijnde, is gelegen op een afstand van meer dan 10 m van de dichtstbij gelegen weg.

1.55 permanente bewoning

bewoning van een ruimte als hoofdverblijf.

1.56 prostitutie:

Het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander persoon tegen vergoeding.

1.57 recreatiewoning

een gebouw, waarvoor een vergunning ingevolge artikel 40 van de Woningwet is vereist en dat dient als periodiek verblijf voor recreanten, die hun hoofdverblijf elders hebben.

1.58 seksinrichting:

De voor het publiek toegankelijke besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in de omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch/pornografische aard plaatsvinden. Onder seksinrichting wordt in ieder geval verstaan: een prostitutiebedrijf, alsmede een erotische massagesalon, een seksbioscoop, een seksautomatenhal, een sekstheater of een parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar.

1.59 stacaravan

een kampeermiddel in de vorm van een caravan of soortgelijk onderkomen op wielen, dat mede gelet op de afmetingen, kennelijk niet bestemd is om regelmatig en op normale wijze op de verkeerswegen ook over grote afstanden als een aanhangsel van een auto te worden voortbewogen.

1.60 tenthuisje

Een seizoensgebonden kampeermiddel, waarbij op een grondplaat een huisvormige constructie is geplaatst met zijwanden van hout en/of tentdoek en een dak van tentdoek.

1.61 trekkershut

Een gebouw van eenvoudige constructie, niet voorzien van sanitair, dat bestemd is voor kortdurend recreatief woonverblijf van passanten.

1.62 uitbouw:

Een gebouw dat als vergroting van een bestaande ruimte is gebouwd aan een hoofdgebouw, welk gebouw door de vorm onderscheiden kan worden van het hoofdgebouw en dat in architectonisch opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw. Functionele ondergeschiktheid is niet vereist.

1.63 voorgevel:

De naar de weg gekeerde gevel van een gebouw of, indien een perceel met meerdere zijden aan een weg grenst, de als zodanig door burgemeester en wethouders aan te wijzen gevel.

1.64 voorgevelrooilijn

De voorgevelrooilijn als in de Bouwverordening, tenzij dit anders is aangegeven in het bestemmingsplan.

1.65 vrijstaande woning:

Een op zichzelf staande woning

1.66 winkel:

Een gebouw, dat een ruimte omvat, welke door zijn indeling kennelijk bedoeld is te worden gebruikt voor de detailhandel.

1.67 woning:

Een complex van ruimten dat dient voor de zelfstandige huisvesting van één afzonderlijk huishouden.

1.68 woongebouw:

Een gebouw, dat meerdere naast elkaar en/of geheel of gedeeltelijk boven elkaar gelegen woningen omvat en dat qua uiterlijke verschijningsvorm als een eenheid beschouwd kan worden.

1.69 woonhuis:

Een gebouw, hetzij vrijstaand, hetzij aaneengebouwd, dat slechts één woning omvat.

1.70 zorgwonen:

bewoning van gebouwen door en/of verzorging van ouderen en/of mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking en het aanbieden van dagbesteding voor mensen met een zorg of hulpvraag.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 Gebouwen en bouwwerken

2.1.1 *De bouwhoogte van een bouwwerk:*

Vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.1.2 *De breedte van een gebouw:*

Tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of de harten van de scheidingsmuren.

2.1.3 *De dakhelling:*

Langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

2.1.4 *De goothoogte van een bouwwerk:*

Vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel.

2.1.5 *De inhoud van een bouwwerk:*

Tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.1.6 *De oppervlakte van een bouwwerk:*

Tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

2.1.7 *De hoogte van een windmolen*

vanaf het peil tot aan de (wieken)as van de windmolen.

2.2 Ondergeschikte bouwdelen

Bij het meten worden ondergeschikte bouwdelen, als plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, liftschaften, airco kasten, gevel- en kroonlijsten, luifels, balkons en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits de overschrijding van bouwvlak- of bestemmingsgrenzen niet meer dan 1 m bedraagt.

2.3 Maatvoering

Alle maten zijn tenzij anders aangegeven:

- a. voor lengten in meters (m);
- b. voor oppervlakten in vierkante meters (m²);
- c. voor inhoudsmaten in kubieke meters (m³);
- d. voor verhoudingen in procenten (%);
- e. voor hoeken/hellingen in graden (°).

2.4 Meten

Bij de toepassing van deze regels wordt gemeten tot of vanuit het hart van de op de kaart aangegeven lijn.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Wonen

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor **Wonen** aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. wonen;
- b. bed & breakfast;
- c. de waterhuishouding;
- d. cultuurhistorische waarden;
- e. erven indien de gronden zijn aangeduid met "**Erf**";
- f. zorgwonen voor maximaal acht personen indien de gronden zijn aangeduid met "**Zorgwoning**".

alsmede, ter plaatse van de aanduiding "**landschapswaarden**" voor het behoud, de bescherming en/of herstel van de landschappelijke waarde, zoals deze tot uitdrukken komt in de voorkomende landschapselementen (houtwallen, -singels en bosjes) afzonderlijk en als samenhangend onderdeel van de (oorspronkelijke) verkavelingsstructuur;

met daarbijbehorende gebouwen, bouwwerken, geen gebouw zijnde en tuinen en met dien verstande dat per bestemmingsvlak ten hoogste 1 vrijstaande woning is toegestaan, tenzij anders op de kaart is aangegeven en met dien verstande dat aaneengebouwde woningen niet mogen worden gesplitst in vrijstaande woningen, alsmede dat de gebouwen mogen worden gebruikt als praktijk- of studioruimte mits hierdoor de woonfunctie als overwegende functie van het bestemmingsvlak niet wordt aangetast.

3.2 Bouwregels

Op de voor **Wonen** aangewezen gronden mogen uitsluitend bouwwerken ten dienste van de bestemming worden gebouwd.

3.2.1 Woning

Voor een woning gelden de volgende regels:

- a. ter plaatse van de aanduiding "**bouwvlak**", mag de woning uitsluitend binnen dit bouwvlak worden gebouwd.
- b. de inhoud van een woning ten hoogste 750 m³ bedraagt dan wel, indien een grotere woning aanwezig is, de inhoud zoals die bestond op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerpplan;
- c. de breedte van een woning mag niet minder dan 5 m bedragen;
- d. de goothoogte mag niet meer dan 4,50 m bedragen;
- e. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan 10 m;
- f. de dakhelling ten minste 40° bedraagt en niet meer dan 60 °.

3.2.2 Bijbehorende bouwwerken

Voor bijbehorende bouwwerken gelden de volgende regels:

- a. bijbehorende bouwwerken mogen enkel binnen de aanduiding "bouwvlak" worden opgericht
- b. de gezamenlijke oppervlakte per woning ten hoogste 75 m² bedraagt dan wel, indien een grotere oppervlakte aanwezig is, de oppervlakte zoals die per bijbehorend bouwwerk bestond op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerpplan;
- c. de goothoogte mag niet meer dan 3 m bedragen;
- d. de dakhelling van een vrijstaand bijbehorend bouwwerken bedraagt minimaal 18 graden en maximaal 60 graden;
- e. de bijbehorende bouwwerken op een afstand van ten minste 4 m achter de naar de weg(-en) gekeerde gevel(-s) van de woning en het verlengde daarvan worden gebouwd en op geen

- grote afstand dan 15 m ten opzichte van de woning;
- f. de afstand tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder dan 1 m bedragen, tenzij in de perceelgrens wordt gebouwd;
- g. afwijkingen in maten en afmetingen zoals die bestaan op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerp mogen gehandhaafd worden.

3.2.3 *Bouwwerken geen gebouw zijnde*

Voor een bouwwerk, geen gebouw zijnde, gelden de volgende regels:

- a. de bouwhoogte mag niet meer dan 1 m bedragen.
- b. ter plaatse van de aanduiding "**erf**" mag de bouwhoogte mag niet meer dan 2,5 m bedragen.

3.3 **nadere eis**

Ter uitvoering en met inachtneming van het gestelde in het artikel **3.2** zijn burgemeester en wethouders bevoegd bij de toepassing van de in deze voorschriften opgenomen bouwvoorschriften nadere eisen te stellen. Deze nadere eisen mogen uitsluitend betrekking hebben op:

- 1. Het handhaven van de bestaande karakteristieken.

3.4 **Afwijken van de bouwregels**

- 1. Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:
 - a. **lid 3.1 juncto 1.67** ten behoeve van de huisvesting van twee of meer huishoudens en toestaan dat het totale pand, waarvan de oorspronkelijke woning reeds deel uitmaakte, volledig wordt benut, en al dan niet in combinatie hiermee wordt benut voor de huisvesting van twee of meer huishoudens;
 - b. **3.2.2 onder d** voor wat betreft het bouwen achter de naar de weg(-en) gekeerde gevel(-s) van de woning, met dien verstande dat de afstand van de gebouwen uit de as van de wegen die:
 - tot deze bestemming behoren ten minste 15 m bedraagt;
 - tot de bestemming "verkeer" wegen klasse B behoren tenminste 50 meter bedraagt;
 - tot de bestemming "verkeer" wegen klasse C behoren tenminste 50 bedraagt;
 - tot de bestemming "verkeer" wegen klasse D en overige wegen behoren tenminste 20 meter bedraagt.
 - c. **3.2.3 onder b** en toestaan dat een goothoogte van 4,5 meter is toegestaan met een minimale dakhelling van 18 graden en maximale dakhelling van 60 graden.

3.4.1 *Afwegingskader*

Een in **lid 3.4** genoemde omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

- a. een samenhangend straat- en bebouwingsbeeld;
- b. een goede woonsituatie;
- c. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.
- d. de verkeersveiligheid;
- e. de sociale veiligheid.

3.5 **Wijzigingsbevoegdheid**

3.5.1 *Bevoegdheid*

- 1. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd om met toepassing van artikel 3.6 Wet ruimtelijke ordening de voor **Wonen** bestemde gronden, indien en voor zover het betreft voormalige boerderijen en de daarbij behorende bijbehorende bouwwerken, te wijzigen in:
 - a. educatieve functies, waaronder begrepen expositieruimte, al dan niet in samenhang met een gebruik als groepsaccommodatie;

- b. milieuvriendelijke ambachtelijke en kunstnijverheidsbedrijven, met dien verstande dat voor het gestelde onder a en b geldt dat:
- bestaande infrastructuur door de gewijzigde functie niet mag worden verzwaard. Onder verzwaren wordt mede verstaan: het verharden van zandwegen
 - een (bedrijfs-)woning gehandhaafd dient te blijven
 - de activiteiten uitsluitend dan wel overwegend dienen te worden uitgeoefend binnen de bestaande gebouwen
 - het aantal woningen niet toeneemt.

3.5.2 *Beoordeling*

Ter beoordeling van de toelaatbaarheid van de wijziging vindt een evenredige belangenafweging plaats waarbij betrokken worden:

- a. de uitvoerbaarheid, waaronder begrepen de milieutechnische toelaatbaarheid en uitvoerbaarheid en de landschappelijke inpasbaarheid;
- b. de mate waarin de belangen van de eigenaren en/of gebruikers van de aangrenzende gronden en/of nabijgelegen agrarische bedrijven alsmede de waarden en functies van de gronden welke het plan beoogt te beschermen door de gebruiksverandering worden geschaad.

3.5.3 *Uitvoerbaarheid*

Indien de uitvoerbaarheid niet is aangetoond en/of de waarden, functies en/of belangen als genoemd onder **3.5.2** onevenredig worden geschaad vinden de onder **3.5.1** genoemde wijzigingsbevoegdheden geen toepassing.

3.5.4 *Uitvoering wijzigingsbevoegdheid*

Met betrekking tot de in **3.5.1** onder b en c genoemde wijzigingsbevoegdheden geldt dat de maatvoering, zoals die is aangegeven in **lid 3.2** van overeenkomstige toepassing is.

Voordat toepassing wordt gegeven aan de onder **3.5.1** genoemde wijzigingsbevoegdheden worden belanghebbenden - overeenkomstig de in **artikel 8** vermelde procedureregels - in de gelegenheid gesteld hun zienswijze schriftelijk bij burgemeester en wethouders kenbaar te maken.

3.6 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

3.6.1 *Verbod*

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen gebouw zijnde, of van werkzaamheden de volgende werken, geen bouwwerk zijnde, en werkzaamheden, geen normale onderhouds- of exploitatiewerkzaamheden zijnde uit te voeren:

- a. het verwijderen of beschadigen van bomen en andere houtopstanden, voor zover dit niet reeds is geregeld in de Boswet;
- b. het egaliseren, afgraven of ophogen van gronden;
- c. het graven, vergraven, verbreden, verdiepen of dempen van watergangen.

3.6.2 *Uitzondering op verbod*

Het in **3.6.1** vervatte verbod is niet van toepassing op werkzaamheden:

- a. die in uitvoering zijn op het tijdstip van het van rechtskracht worden van het plan dan wel worden uitgevoerd ter realisering van een omgevingsvergunning ;
- b. waarvoor een vergunning is vereist krachtens de Natuurbeschermingswet;
- c. die worden uitgevoerd krachtens een in het kader van de Natuurbeschermingswet vastgesteld beheersplan.

3.6.3 Toelaatbaarheid

De werken, geen gebouw zijnde, en/of werkzaamheden als bedoeld onder **3.6.1** zijn slechts toelaatbaar indien door die werken, geen gebouw zijnde, en/of werkzaamheden, dan wel door de daarvan, hetzij direct hetzij indirect te verwachten gevolgen, de landschappelijke en/of cultuurhistorische waarden en/of aangrenzende natuurlijke waarden niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad dan wel de mogelijkheden voor het herstel van die waarden niet onevenredig worden of kunnen worden verkleind.

3.6.4 Strijd met bestemming

Uitvoering van de werkzaamheden is in strijd met de bestemming indien daardoor dan wel door de daarvan (direct of indirect) te verwachten gevolgen een onevenredige aantasting van de waarden van deze gronden kan plaatsvinden.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 4 Antidubbelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 5 Algemene gebruiksregels

5.1 Strijdig gebruik

Het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken of te laten gebruiken op een wijze of tot een doel, strijdig met de aan de grond gegeven bestemming.

Onder een gebruik strijdig met de bestemming wordt in ieder geval verstaan:

- a. het gebruiken of het laten gebruiken van gebouwen ten behoeve van een seksinrichting;
- b. het gebruiken van bijbehorende bouwwerken (waaronder begrepen voormalige agrarische bedrijfsgebouwen) als woning of recreatiewoning;
- c. het gebruik van gronden en opstallen voor handelsdoeleinden;
- d. het gebruik van de gronden voor glastuinbouw.

5.1.1 Uitzondering strijdig gebruik

Onder een gebruik strijdig met de bestemming, wordt niet verstaan het gebruiken of het laten gebruiken van gronden ten behoeve van kortstondige, incidentele evenementen, festiviteiten en manifestaties, indien en voor zover daardoor ingevolge een wettelijk voorschrift vergunning, ontheffing, afwijking of vrijstelling vereist is en deze is verleend.

Artikel 6 Algemene afwijkingsregels

6.1 Afwijkingsbevoegdheid

1. Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van:
 - a. de bij recht in de regels gegeven maten, afmetingen, percentages tot niet meer dan 10% van die maten, afmetingen en percentages; met dien verstande dat deze niet geldt voor het bepaalde in **3.2.** en voor de afmetingen van het bouwblok;
 - b. de bestemmingsregels en toestaan dat het beloop of het profiel van wegen of de aansluiting van wegen onderling in geringe mate wordt aangepast, indien de verkeersveiligheid en/of -intensiteit daartoe aanleiding geven;
 - c. de bestemmingsregels met het oog op de aanpassing aan de werkelijke afmetingen van het terrein, mits de structuur van het plan niet wordt aangetast, de belangen van derden in redelijkheid niet worden geschaad en de omgevingsvergunning gewenst en noodzakelijk wordt geacht voor de juiste verwezenlijking van het plan;
 - d. de bestemmingsregels en toestaan dat een carport wordt gebouwd;
 - e. de bestemmingsregels ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken geen gebouwen zijnde en toestaan dat de bouwhoogte van de bouwwerken geen gebouwen zijnde wordt vergroot tot niet meer dan 10 m;
 - f. de bestemmingsregels ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken geen gebouwen zijnde en toestaan dat de bouwhoogte van kunstwerken en van zend-, ontvang- en/of sirenemasten wordt vergroot tot niet meer dan 40 m;
 - g. de bestemmingsregels en toestaan dat de grenzen van het bouwvlak naar de buitenzijde worden overschreden door:
 1. plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen;
 2. gevel- en kroonlijsten, overstekende daken;
 3. (hoek)erkeren over maximaal 2/3 van de gevelbreedte, ingangspartijen, luifels, balkons en galerijen;
mits de bouwvlakgrens met niet meer dan 1,50 m wordt overschreden;
 - h. het bepaalde over de afstand van uitbouwen tot aan de voorgevel en het verlengde daarvan voor het bouwen van (hoek)erkeren, mits de diepte van de (hoek-)erker, gemeten uit de zijgevel, niet meer bedraagt dan 1,50 m;
 - i. het bepaalde ten aanzien van de maximale bouwhoogte van gebouwen en toestaan dat de bouwhoogte van de gebouwen wordt vergroot ten behoeve van plaatselijke verhogingen, zoals schoorstenen, luchtkokers, liftkokers en lichtkappen.

6.1.1 Afwegingskader

Een in **lid 6.1** genoemde omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

- a. een samenhangend straat- en bebouwingsbeeld;
- b. een goede milieusituatie;
- c. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.
- d. de verkeersveiligheid;
- e. de sociale veiligheid.

Artikel 7 Algemene procedureregels

7.1 nadere eis

Voor het stellen van een nadere eis geldt de volgende voorbereidingsprocedure:

- a. een ontwerpbesluit ligt, met bijhorende stukken, gedurende twee weken ter inzage;
- b. de terinzagelegging wordt vooraf bekend gemaakt in één of meer dag-, nieuws of huis-aan-huisbladen of op een andere geschikte wijze;
- c. de bekendmaking houdt mededeling in van de bevoegdheid tot het naar voren brengen van zienswijzen gedurende de **onder a** genoemde termijn;
- d. burgemeester en wethouders delen aan hen die zienswijzen naar voren hebben gebracht de beslissing daaromtrent mede.

Artikel 8 Overige regels

8.1 Werking wettelijke regelingen

De wettelijke regelingen waarnaar in de regels van dit plan wordt verwezen, gelden zoals deze luiden op het moment van vaststelling van het plan.

8.2 Uitsluiting aanvullende werking bouwverordening

De regels van de bouwverordening ten aanzien van onderwerpen van stedenbouwkundige aard blijven overeenkomstig het gestelde in artikel 9 lid 2 van de Woningwet buiten toepassing, behoudens ten aanzien van de volgende onderwerpen:

- a. de bereikbaarheid van gebouwen voor wegverkeer;
- b. de bereikbaarheid van gebouwen voor gehandicapten;
- c. het bouwen bij hoogspanningsleidingen en ondergrondse hoofdtransportleidingen;
- d. de parkeergelegenheid en laad- en los mogelijkheden;
- e. de ruimte tussen bouwwerken.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 9 Overgangsrecht

9.1 Overgangsrecht bouwwerken

9.1.1 *Bouwen*

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

- a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
- b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

9.1.2 *Afwijking*

Burgemeester en wethouders kunnen eenmalig in afwijking van **9.1.1** een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in **9.1.1** met maximaal 10%.

9.1.3 *Uitzondering op het overgangsrecht bouwwerken*

Regel 9.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

9.2 Overgangsrecht gebruik

9.2.1 *Voortzetting strijdig gebruik*

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet. Behoudens voor zover uit de Richtlijn inzake het behoud van de vogelstand en de Richtlijn inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, beperkingen voortvloeien ten aanzien van ten tijde van de inwerkingtreding van het bestemmingsplan bestaand gebruik.

9.2.2 *Verbod verandering strijdig gebruik*

Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in **9.2.1**, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

9.2.3 *Verbod hervatting strijdig gebruik*

Indien het gebruik, bedoeld in **9.2.1**, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

9.2.4 *Uitzondering op het overgangsrecht gebruik*

Regel 9.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsregels van dat plan.

Artikel 10 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

"Regels van het bestemmingsplan 5e herziening bestemmingsplan Buitengebied Lemelerveld, Knuvendijk 1".

Aldus vastgesteld door de Raad in de vergadering d.d.

, Voorzitter

,Griffier

